

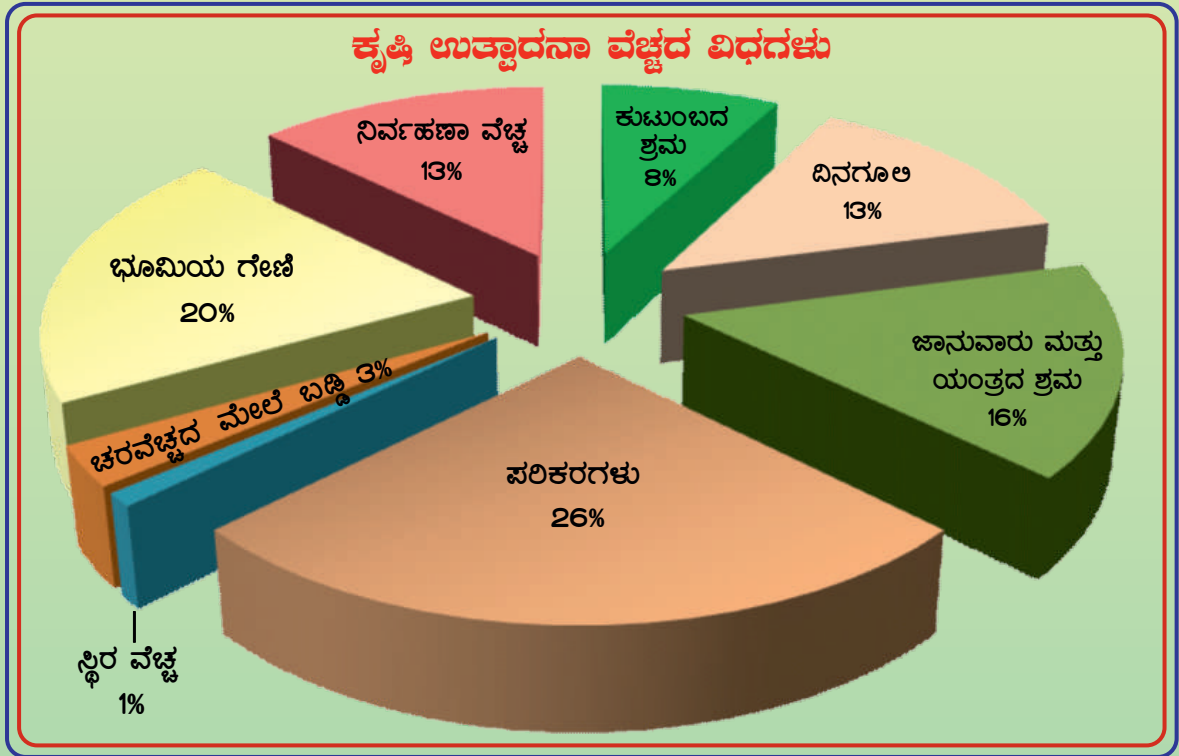
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (Karnataka Agriculture Price Commission)

ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಷಿ61ಕೃಷಿ2013, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿ: 31/01/2014

ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ “ಖಾತ್ರಿ ಬೆಲೆ, ಸದೃಢ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ”

2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ, ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿ ವರದಿ ಹಾಗೂ
ಬಹು-ಮುಖ ವಿಭಾರಸ್ಪಂದಗಳು

ಡಿಸೆಂಬರ್-2015

ಕೃಷಿ ಅಯುಕ್ತರ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಅವರಣ,
ಶೇಷಾದ್ರಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560001
ಫೋನ್: 080-22115496,

ಇ-ಮೇಲ್: agripricecommission@gmail.com

ಜಾಲತಾಣ: www.kapricom.org

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ

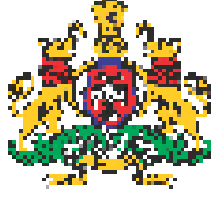
1. ಡಾ ಟಿ. ಎನ್. ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಮ್ಮರಡಿ	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
2. ಶ್ರೀ ಹನುಮನಗೌಡ ಬೆಳಗುರ್ಕಿ, ರೈತ ಪ್ರತಿನಿಧಿ	ಸದಸ್ಯರು
3. ಶ್ರೀ ಮಹೇಂದ್ರ ಜೈನ್, ಭಾ.ಆ.ಸೇ. ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ.	ಸದಸ್ಯರು
4. ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ್ ಪ್ರಸಾದ್, ಭಾ.ಆ.ಸೇ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
5. ಶ್ರೀ ಪಾಂಡುರಂಗ ನಾಯಕ್, ಭಾ.ಆ.ಸೇ, ಆಯುಕ್ತರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ	ಖಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು
6. ಡಾ ಮುದ್ದು ಮೋಹನ್, ಭಾ.ಆ.ಸೇ, ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆ	ಖಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು
7. ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಟಿ. ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ, ಭಾ.ಆ.ಸೇ, ನಿರ್ದೇಶಕರು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ	ಖಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು
8. ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ, ಭಾ.ಆ.ಸೇ, ಆಯುಕ್ತರು, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆ	ಖಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು
9. ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಸ್ವಾಮಿ. ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಪ್ರ), ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು
10. ಡಾ ಕೆ. ವಿ. ಮಹಾಬಲಗಿರಿಭಟ್, ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು (ನಿವೃತ್ತ), ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಮಂಡಳಿ	ವಿಶೇಷ ಆಹ್ವಾನಿತರು
11. ಡಾ ಎಸ್. ವಿ. ಹಿತ್ತಲಮನಿ, ಅಪರ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ನಿವೃತ್ತ), ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ	ವಿಶೇಷ ಆಹ್ವಾನಿತರು
12. ಡಾ ಎನ್. ವಿ. ಕಮಲಾ, ಉಪ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು	ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು
13. ಡಾ ಶ್ರೀಧರ ಅಡಿಗ, ಸಹಾಯಕ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು	ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ:

ಡಾ ಕೆ. ಜೆ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ, ಡಾ ಹೆಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಮತ್ತು ಡಾ ಪ್ರಸನ್ನ ರಶ್ಮಿ ಕೆ. ಕೆ.,	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರು
ಶ್ರೀ ರವಿಶಂಕರ ಕೆ. ಎಂ., ಶ್ರೀ ಹರ್ಷ ತೋರಗಲ್, ಶ್ರೀ ರಿಲೀಶ್ ಪಿ.ಎಸ್.,	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಪಾಣೀಲ್ ವಿಜಯಕುಮಾರ್, ಶ್ರೀ ನಾಗೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಕು. ಭವ್ಯಶ್ರೀ ಎಸ್.	

ಸಹಾಯಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ:

ಶ್ರೀ ರವಿಸೂದನ್, (ಪ್ರದಸ), ಶ್ರೀ ಟಿ.ಸಿ.ಪ್ರಸಾದ್.(ಬೆ.ಗಾ), ಕು. ನೀರಜಾ ನಾಯಕ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ವಿ. ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ (ಆಪ್ತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು), ಕು.ಲಾವಣ್ಯ ಆರ್, (ಸಹಾಯಕಿ), ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಶ್ರೀಕಾಂತ್, (ವಾಹನ ಚಾಲಕ), ಶ್ರೀ ಅರಬ್ ಜಾನ್, (ಡಿ. ಗ್ರೂಪ್ ನೌಕರ)

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (Karnataka Agriculture Price Commission)

ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಷಿ61ಕೃಎಇ2013, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿ: 31/01/2014

ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ
“ಖಾತ್ರಿ ಬೆಲೆ, ಸದೃಢ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ”

2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ, ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿ ವರದಿ ಹಾಗೂ
ಬಹುಮುಖ ಚಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು

ಡಿಸೆಂಬರ್-2015

ಕೃಷಿ ಆಯುಕ್ತರ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಆವರಣ,
ಶೇಷಾದ್ರಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560001
ಫೋನ್: 080-22115496,

ಇ-ಮೇಲ್: agripricecommission@gmail.com

ಮುನ್ನುಡಿ

ಭಾರತ ಇಂದು ಮುಕ್ತ (Liberalized) ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೇಂದ್ರಿತ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ (Market Economy) ಯೆಡೆಗೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಂತಹ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಯ ಮೇಲೆ ದೇಶದ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ಇತರರೊಡನೆ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸೂರೈಕೆ, ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಗಳ ನೀತಿ, ನಿಲುವುಗಳೂ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ. ದೇಶವು ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಟನೆ (WTO) ಅಡಿ ಜಾಗತಿಕ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಒಳ ಪಟ್ಟಿರುವಾಗ, ಈ 'ಬಾಹ್ಯವಿಚಾರ'ಗಳ ಪ್ರಭಾವ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಗಾಢವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಹಾಗೇ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೀತಿ, ನಿಲುವುಗಳ ನಿರ್ಧಾರದಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಜವಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಗ್ರಾಹಕ ವರ್ಗದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ, ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಏರದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರೈತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಶಕ್ತಿಗಳು, ಬಾಹ್ಯ ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗಲೂ ಬಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ (Market Intervention) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಸ್ಥಿರವಾದ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಕೊಡಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಕೃಷಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದಿರುವಾಗ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಪಡೆದಿದೆ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, 2013-14 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಭತ್ತದಲ್ಲ ಶೇ. 22%, ರಾಗಿಯಲ್ಲ ಶೇ. 20%, ಬೀಜ ಜೋಳದಲ್ಲ ಶೇ. 19 ರಷ್ಟು, ಕೊಬ್ಬರಿಯಲ್ಲ ಶೇ. 18 ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ತೊಗರಿಯಲ್ಲ ಶೇ.16 ರಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಬೆಲೆ ನೀಡಿ ಖರೀದಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 2014-15 ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಜೋಳದ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಬೆಲೆ ನೀಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಗಾರರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೊರೆ ಕೂಡಾ ಹೋಗಿರುವರು. ಇದಕ್ಕೆ, ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರದ 'ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ' (CACP) ಇತ್ತೀಚೆಗೆ "ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆ ನೀತಿ 2015-16" ಹೊರತಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (MSP) ಯೋಜನೆಯ ಸೂಕ್ತ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ವಿಸ್ತೃತ "ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ" ಒಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಕೇಂದ್ರದ ನೀತಿ ಆಯೋಗ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಗೊಳಿಸುವ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಬೆಲೆ, ಸದೃಢ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಒದಗಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಧಾರಣೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬಹುಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ "ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಧಾರಣೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ" ಹಾಗೂ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾರು ಜೋಳ ಆಧಾರಿತ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸದೃಢ ಮಾಡುವ ಮಧ್ಯಂತರ ವರದಿ ಮತ್ತು ಬಹು-ಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಆಯೋಗ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆ, ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನೂ ನೀಡಿದೆ. ಈ ವರದಿ ಜೊತೆಗೆ, ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಹಿತಕಾಯುವಲ್ಲಿ ಒಂದು "ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೇ ಸಾಧಿಸುವತ್ತ" ದಿಟ್ಟ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ, ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆ, ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಹಿತ ಕಾಯುವಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿದೆ.

ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ನೆರವು ನೀಡಿದ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ಉಪ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ, ವರದಿ ನಿಧಿ ಪಡಿಸಲು ಸಹಕರಿಸಿದ ಇತರರಿಗೆ, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಡಾ. ಟಿ. ಎನ್. ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಮ್ಮರಡಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ

ಡಿಸೆಂಬರ್ 2015

ಬೆಂಗಳೂರು

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1.	ಮುನ್ನುಡಿ	i-ii
2.	ಕಾರ್ಯಕಾಲಿ ಸಾರಂಶ	1-10
ಅಧ್ಯಾಯ-1		
3.	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ	11-16
1.1	ವೆಚ್ಚದ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ	11
1.2	ವೆಚ್ಚದ ವಿಧಗಳು	12
1.3	ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ	14
ಅಧ್ಯಾಯ-2		
4.	ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ	17-39
2.1	ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಿತ್ರಣ	17
2.2	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಸಮಗ್ರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ	17
2.3	ಲಾಭ, ನಷ್ಟಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ	22
2.4	ಕೇಂದ್ರದ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಹೋಲಿಕೆ	25
2.5	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಉಳಿತಾಯದ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು	27
2.6	ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಪರಿಷ್ಕಿತಿ	31
2.7	ಈ ಸಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಆವಕ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ವರ್ತನೆ	33
ಅಧ್ಯಾಯ-3		
5.	ಬಹುಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು	40-66
3.1	ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಬೆಲೆ	41
3.2	ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅವರ್ತನಿಧಿ	43
3.3	ಸಕಾಲದಲ್ಲ ಖರೀದಿ, ಶೀಘ್ರ ಪಾವತಿ	44
3.4	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಇಳಿಸುವುದು	46
3.5	ರೈತರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಚೌಕಾಸಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು	48
3.6	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆ ಸದೃಶೀಕರಣ	50
3.7	ಮಾರಾಟ ಮಾಹಿತಿಯ ಸಮರ್ಥ ಪೂರೈಕೆ	53
3.8	ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಒತ್ತಡ	54
3.9	ಈ ಸಾಲಿನ ಆದ್ಯತೆ ಬೆಲೆಗಳು	57
3.10	ಪೂರಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು	62

ಪಟ್ಟಿಗಳು

ಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
ಪಟ್ಟಿ 1	2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೆಚ್ಚ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ರೈತರ ವಿವರ	15
ಪಟ್ಟಿ 2	2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೆಚ್ಚ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ರೈತರ ಹಿಡುವಳಿ ವಿವರ	16
ಪಟ್ಟಿ 3	ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಿತ್ರಣ: 2014-15	18
ಪಟ್ಟಿ 4	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ: 2014-15	20
ಪಟ್ಟಿ 5	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ಅರ್ಥಿಕದಾಯಕತೆ: 2014-15	23
ಪಟ್ಟಿ 6	ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳೊಡನೆ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ವೆಚ್ಚದ ತುಲನೆ	26
ಪಟ್ಟಿ 7	ರಾಲಿ ಮತ್ತು ಭತ್ತದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗುವ ಲಾಭದಾಯಕತೆ	29
ಪಟ್ಟಿ 8	ನೀರಾವರಿ ಭತ್ತದಲ್ಲ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಸಂಬಂಧ	30
ಪಟ್ಟಿ 9	ರಾಜ್ಯದ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಪರಿಷ್ಕೃತಿ : 2014-15	32
ಪಟ್ಟಿ 10	ರೈತರು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ) ಹೊರಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಕಾರಣಗಳು	33
ಪಟ್ಟಿ 11	ಈ ಸಾಲಿನ (2015-16) ಉತ್ಪಾದನೆ, ಅವಕ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ವರ್ತನೆ	35

ಚಿತ್ರಗಳು

ಚಿತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
ಚಿತ್ರ 1	ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ರೈತರ ಹಿಡುವಳಿ ವಿವರ	16
ಚಿತ್ರ 2	ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ	19
ಚಿತ್ರ 3	ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಿಭಾಗಗಳ ವಿವರ	21
ಚಿತ್ರ 4	ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳ ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚ	22
ಚಿತ್ರ 5	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಲಾಭ / ನಷ್ಟದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ	24
ಚಿತ್ರ 6	ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ	28
ಚಿತ್ರ 7	ಯಾಂತ್ರೀಕರಣದ ಲಾಭದಾಯಕತೆ	29
ಚಿತ್ರ 8	ನೀರಾವರಿ ಭತ್ತದಲ್ಲ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಸಂಬಂಧ	30
ಚಿತ್ರ 9	ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಾದ ಮಾರಾಟ ಪ್ರಮಾಣ	32
ಚಿತ್ರ 10	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಅಧಿಕ ದರದಲ್ಲ ಮಾರಾಟ	34
ಚಿತ್ರ 11	ಈ ಸಾಲಿನ (2015) ಮತ್ತು ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಸರಗಟು ಧಾರಣೆ ಹೋಲಿಕೆ	36
ಚಿತ್ರ 12	ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಧಾರಣೆಗಳ ವರ್ತನೆ	38-39

ಅನುಬಂಧಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1.	ಅನುಬಂಧ-1	68-84	12.	ಅನುಬಂಧ-12	110-112
2.	ಅನುಬಂಧ-2	85	13.	ಅನುಬಂಧ-13	113-114
3.	ಅನುಬಂಧ-3	86-89	14.	ಅನುಬಂಧ-14	115
4.	ಅನುಬಂಧ-4	90	15.	ಅನುಬಂಧ-15	116
5.	ಅನುಬಂಧ-5	91-95	16.	ಅನುಬಂಧ-16	117
6.	ಅನುಬಂಧ-6	96	17.	ಅನುಬಂಧ-17	118-122
7.	ಅನುಬಂಧ-7	97	18.	ಅನುಬಂಧ-18	123-125
8.	ಅನುಬಂಧ-8	98-102	19.	ಅನುಬಂಧ-19	126-127
9.	ಅನುಬಂಧ-9	103-105	20.	ಅನುಬಂಧ-20	128-134
10.	ಅನುಬಂಧ-10	106-107	21.	ಅನುಬಂಧ-21	135-136
11.	ಅನುಬಂಧ-11	108-109	22.	ಅನುಬಂಧ-22	137-139

ಕಾರ್ಯಕಾಲಿ ಸಾರಾಂಶ (Executive Summary)

ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ರೈತ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸುಸ್ಥಿರ ಉದ್ಯಮಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಒಂದು ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿದ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದು ಆತಂಕದ ವಿಚಾರಗಳು ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿವೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಹತ್ತಿ, ಕಣ್ಣಿನಂತಹ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುವ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಹಿಂಗಾರು ಜೋಳದಂತಹಾ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ಇಂದು ಬರ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಟ್ಟುಗಳೆರಡರನ್ನೂ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ದಾರಿ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ವಲಯವನ್ನು ಸದೃಢಗೊಳಿಸಿ, ರೈತರ ಬದುಕನ್ನು ಹಸನು ಮಾಡುವತ್ತ ದಿಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಸಂದೇಶ ಮೂಡಿಸುವುದು ಇಂದು ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ರೈತರ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಿತಿ, ಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಅವಕಳ ವರ್ತನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಈ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಬೆಲೆ, ಸದೃಢ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಒದಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಡುತ್ತಲಿದೆ.

ಅ) ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ:

- ಒಂದು ಬೆಲೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕುವಾಗ ರೈತರು ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ (Paid Out Costs), ನಗದು ರೂಪದ ಖರ್ಚು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಸವಕಳಿ (Depreciation), ಹೂಡುವ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

- ಜೊತೆಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡದ ಮನೆ ಆಳುಗಳ ಕೂಲಿ, ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ, ರೈತರ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದ ಸಮಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ 'ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚ' (Opportunity Cost)ವನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

- 2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಭತ್ತ, ಜೋಳ, ರಾಗಿ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ತೊಗರಿ, ಕಡಲೆ, ಶೇಂಗಾ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಸೋಯಾಬಿನ್, ಮೊಮೆಮೋ, ಈರುಳ್ಳಿ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಹಾಗೂ ಹತ್ತಿ ಹೀಗೆ 15 ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

- ಈ 15 ಬೆಲೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.72 ಭೂ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ರಾಜ್ಯದ ಬಹುಪಾಲು ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

- ಈ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಲು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಮತ್ತು ರೈತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ. 25 ರಷ್ಟನ್ನು ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ ಹಾಗೂ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಶೇ.15 ರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ರೈತರ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (Managerial Cost) ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅ) ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ:

- ರೈತ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ ಎಕರೆಗೆ ಸುಮಾರು ರೂ.1.22 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚ ಬೇಡುವ ಬೆಲೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಶಕ್ತಿ ಜೋಳದ ಕೃಷಿಗೆ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ, ಎಕರೆಗೆ ರೂ.15,389 ತಗುಲಿದರೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಧಿಕ 1,91 ಲಕ್ಷ ರೂಗಳಾಗಲಿದೆ.
- ಒಟ್ಟಾರೆ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಮದ ಬಾಚಿನ ವೆಚ್ಚವೇ ಶೇ. 38 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಕೇವಲ ದುಬಾರಿ ವೆಚ್ಚದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲ ಅಧಿಕ ಶ್ರಮ ಬೇಡುವ ಕೃಷಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದಾಯ್ತು.
- ರೈತ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೂ ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಶಕ್ತಿ ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ಕಡಲೆ ಮತ್ತು ಅಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೆಲೆಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಲಾಭ ಕೂಡ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

- ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಯ ಈ ಎರಡು ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ವಿಸ್ತೃತವಾದ ವೆಚ್ಚ (Cost C₂) ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈರುಳ್ಳಿ ಹೊರತಾಗಿ ಇತರೆ ಎಲ್ಲವೂ ನಷ್ಟದ ಬೆಲೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

- ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ರೈತರು ಭರಿಸಿರುವ ನಷ್ಟದ ಪ್ರಮಾಣ ಸೋಯಾಬೀನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ.3208 ಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲಾ ರೂ.48,723 ಗಳಷ್ಟಾಗಲಿದೆ.
- ಕೇಂದ್ರ ಘೋಷಿಸುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ವಿವಿಧ ಬೆಲೆ ಬೆಲೆಯಲು ಭರಿಸಿದ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು, ನಮ್ಮ ಬಹುಪಾಲು ರೈತರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ನಿಗದಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಂದುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಣದುಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಳೆದೇಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿನ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಹೆಚ್ಚಳ ಶೇ. 3.12 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇ) ವೆಚ್ಚದ ಉಳಿತಾಯದ ದಾರಿಗಳು:

- ರಾಗಿಯಲ್ಲಿ ಕಣಾವು ಯಂತ್ರದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮಾನವ ಶ್ರಮದ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿ ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ರೂ.4560 (ಶೇಕಡ 144) ರಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಲಾಭ ದೊರೆಯಲಿದೆ.

■ ಹಾಗೇ ಭತ್ತದಲ್ಲ ನಾಣ ಯಂತ್ರ ಬಳಕೆಯಿಂದ ರೂ.2405 ಗಳಷ್ಟು ಶ್ರಮದ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗಳಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಸಿಗಲದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ ಶೇ.123 ಅಧಿಕವಾಗಲದೆ.

■ ಇಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ರೈತರು ತಮ್ಮ ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸಿದಲ್ಲ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲದೆ.

■ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 32 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದ ರೈತರ ಭತ್ತದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ರೂ.1,286/ ಗೆ ಇಳಿಯಲದ್ದು ಈ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಕನಿಷ್ಠಗೊಳಿಸಿದ್ದೇ ಆದಲ್ಲ ಸಹಜವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಲದೆ.

ಈ) ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ:

■ 2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಈ 15 ಬೆಳೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 41 ರ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾತ್ರ ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಪ್ರಾಂಗಣದೊಳಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಾರಾಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

■ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಲು ಅಧಿಕ ಸಮಯ, ಓಡಾಟ, ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರೊಡನೆ ಪೂರ್ವಾಭಾವಿ ಒಪ್ಪಂದ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ತೊಡಕುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ.

■ ಎಪಿಎಂಸಿ ಪ್ರಾಂಗಣಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.53 ಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ದೊರಕಿದ್ದು ಉಳಿದ ಪ್ರಮಾಣ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉ) ಈ ಸಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ:

■ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಲಿನ ಮುಂಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.29 ರಷ್ಟು ಕೊರತೆ ಕಂಡು ಬರಲದೆ.

■ ಭತ್ತ, ಶೇಂಗಾ, ಈರುಳ್ಳಿ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಕಡಲೆಗಳ ಧಾರಣೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇಳಿಮುಖ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದು, ಮುಂದೆ ಆತಂಕಕ್ಕೆ ದಾಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.

■ ನವೆಂಬರ್‌ನಿಂದ ಮಾರ್ಚ್‌ವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಹುತೇಕ ಬೆಳೆಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆವಕ ಅತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆ ಕುಸಿತದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಖರೀದಿಯೂ ಸೇರಿ ಧಾರಣೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಈ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚಿಸಿರುವ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಸಂಭವನೀಯ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಅವಕಗಳ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿ ಸಾರಾಂಶ ಪಟ್ಟಿ : 2014-15

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಬೆಳೆಗಳು	ಉತ್ಪಾದಕತೆ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್/ಎಕರೆ)	ಕೇಂದ್ರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (MSP) (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್) (2015-2016)	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		ಎಕರೆವಾರು ಲಾಭ / ನಷ್ಟ (ರೂ.)		ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಾದ ಮಾರಾಟ (ಶೇ.)	ಈ ಸಾಲಿನ ಸಂಭವನೀಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೊರತೆ (ಶೇ.)	ಬೆಳೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ
				ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬ ಶ್ರಮ	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ	ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬ ಶ್ರಮ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ			
1	ಭತ್ತ-ನೀರಾವರಿ	26	1450 (ಗ್ರೇಡ್-ಎ)	1030	1671	12666	-3768	49	-16	ಉಳಿಕೆ ತೀವ್ರ ಉಳಿಕೆ
2	ಭತ್ತ-ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ	16	1410 (ಸಾಧಾರಣ)	1189	1985	-301	-12730			
3	ರಾಗಿ	13	1650	1881	2781	-2808	-14380	7	-17	ತೀವ್ರ ಉಳಿಕೆ
4	ಬೀಜ ಜೋಳ	5	1590	1712	2922	3029	-3260	5	-42	ತೀವ್ರ ಉಳಿಕೆ
5	ಶಕ್ಕಿ ಜೋಳ	8	1570	1307	1919	-299	-4923			ಉಳಿಕೆ
6	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	15	1325	915	1425	3996	-3842	59	-30	ತೀವ್ರ ಏರಿಕೆ
7	ಸಜ್ಜೆ	6	1275	1639	2324	-2687	-6935	41	-43	ತೀವ್ರ ಉಳಿಕೆ
8	ಕಡಲೆ	4	3500	3456	4963	-59	-5621	26	-	ತೀವ್ರ ಏರಿಕೆ
9	ತೊಗರಿ	3	4625	4009	6286	3537	-3293	75	-36	ಅಲ್ಪ ಏರಿಕೆ
10	ಶೇಂಗಾ	4	4030	3966	6186	572	-8196	39	-46	ತೀವ್ರ ಉಳಿಕೆ
11	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	5	3800	3022	4416	1144	-5214	30	-41	ತೀವ್ರ ಉಳಿಕೆ
12	ನೋಯ್ಡಾಫನ್	6	2600	2324	3647	5127	-3208	21	7	ತೀವ್ರ ಏರಿಕೆ
13	ಬೊಂಬೆಮೋ	176	ಇಲ್ಲ	742	1086	11879	-48723	24	-9	ತೀವ್ರ ಏರಿಕೆ
14	ಈರುಳ್ಳು	76	ಇಲ್ಲ	575	1021	51286	17417	44	-42	ಅಲ್ಪ ಏರಿಕೆ
15	ಅಲೂಗಡ್ಡೆ	35	ಇಲ್ಲ	1378	1906	-9238	-27960	75	-15	ಉಳಿಕೆ
16	ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	9	ಇಲ್ಲ	7598	11679	24467	-13482	49	-9	ಉಳಿಕೆ
17	ಹತ್ತಿ	9	3800 (ಮಧ್ಯಮ ಎಲೆ) 4100 (ಉನ್ನತ ಎಲೆ)	2915	4528	8701	-5684	28	-43	ತೀವ್ರ ಏರಿಕೆ

ಬಹು-ಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು

1. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಬೆಲೆ:

- ಕೇಂದ್ರದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (MSP) ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮವೂ ಸೇರಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ರೈತ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚ (A₁+FL) ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ಕನಿಷ್ಠ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಬೆಲೆ (Statutory Minimum Transaction Price - SMTP) ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.

- ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ.) ಸೇರಿದಂತೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಯಾವುದೇ ಮಾರಾಟ ಈ ಬೆಲೆ (SMTP)ಗಿಂತ ಕೆಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲ ನಡೆಯದಂತೆ ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸುವುದು.

- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಅನಧಿಕೃತ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವುದು.
- ಸರ್ಕಾರದ ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಖರೀದಿಸುವಾಗ, ಸಫಲ್, ಮೆಟ್ರೋ, ಲಿಲೆಯನ್ಸ್, ಇತ್ಯಾದಿ ಬೃಹತ್ ಸಂಘಟಿತ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಪ್ಪಂದ ಖರೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಾಪ್‌ಕಾಮ್, ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘಟನೆ (FPO) ಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಧಾರಣೆ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (Cost C₃) ಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಬರದಂತೆ ನಿಗಾವಹಿಸುವುದು.
- ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ತೊಗರಿ, ಈರುಳ್ಳಿ, ಕುಸುಬಲಕ್ವಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು.

- ಧಾರಣೆ ಕುಸಿದಾಗ ರೈತರಿಗಾಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಬೆಲೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಪರಿಹಾರ (Price Compensation) ಅಥವಾ ಕೊರತೆ ಪಾವತಿ (Deficiency Payment) ಯಂತಹ ವಿನೂತನ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಜಾರಿಯಾಗಬೇಕು.

2. ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅವರ್ತನಿಧಿ:

- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕನಿಷ್ಠ 5000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ್ತನಿಧಿ (Price Stabilization Revolving Fund) ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- ಇದರ ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಚಿವಾಲಯ (Secretariate) ವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು.

3. ಸಕಾಲದಲ್ಲ ಖರೀದಿ, ಶೀಘ್ರ ಪಾವತಿ:

- ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉತ್ಪನ್ನ (FAQ) ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಇರುವ ಅಡಚಣೆ ನಿವಾರಿಸಲು ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಖರೀದಿಗೆ ತರುವ ಮೊದಲು ಸೂರ್ವಾಭಾವಿಯಾಗಿ ರೈತರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಉತ್ಪನ್ನದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ದೃಢೀಕರಣವಾಗಬೇಕು.

- ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಭರಿಸಿ, ಖರೀದಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ತರಲು ಉತ್ತಮ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಲಿಯಾಯ್ತು ದರದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಖರೀದಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

4. ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಇಳಿಸುವುದು:

- ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ, ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವತ್ತ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು.

- ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರೈತರನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಯಂತ್ರದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಇತರೆ ರೈತರಿಗೆ ನಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಖಾಸಗಿ ಕಾರುಗಳ 'ಓಲಾ'ದಂತೆ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ವಿಸ್ತೃತ ಜಾಲ (Online Aggregation) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು.

- ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ, ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆ (MGNREGA) ಯ ಫಲಾನುಭವದ ಪ್ರಯೋಜನ ರೈತರಿಗೆ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

5. ಸಾಮೂಹಿಕ ಚೌಕಾಸಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು:

- ರೈತರು ಒಗ್ಗೂಡಿ ಸಾಂಘಿಕವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ, ಮಾರಾಟ ಕೈಗೊಂಡು ಗ್ರಾಹಕರು ನೀಡುವ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಯುತ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಾಗಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಇಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೇ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ (KVK) ಗಳ ಮೂಲಕ, ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾದರಿ ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘ (FPO) ವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು.

- ಅದೇ ಲೀತಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗಳು, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಹಾಮಂಡಳಗಳು ಸೇರಿ ರೈತ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಇತರರ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು.

- ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಗಳ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಗುಂಪು ಬೆಲೆ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ ಅಳವಡಿಸುವುದು.

- ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಆವಕ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಖರೀದಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಹಾಮಂಡಳಗಳು ಹೊರತಕ್ಕದ್ದು.

- ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ (Aggregation) ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ನಡುವೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತಿ ಹೊಂದಿರುವ 'ಆರಂಭೋತ್ಸಾಹಿ ಉದ್ಭವದಾರ' (Start Up Entrepreneurs) ರನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

6. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆ ಸದ್ಯದೀಕರಣ:

- ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ರೈತ ಪರವಾದ ಸಮರ್ಥ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರಾಟ ಕೇಂದ್ರಗಳು. ಸುಧಾರಣೆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಬಾರದು.

- ಇ-ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಾಧಕ-ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ತಿಳಿಹೇಳಿ, ಗುಣಮಟ್ಟದ, ವರ್ಗೀಕರಣಗೊಂಡ (Grading & Standardized) ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ತರಬೇತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಇಂದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

- ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ, ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇ-ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಳಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (Regulated Market) ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸಿ, ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದು.

- ರೈತರು ಅಡಮಾನ್ ಸಾಲ (Pledge Loan) ವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ.) ಯಲ್ಲಿ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ರೈತರಿಂದ ಕರ ವಸೂಲಾತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ತನಿಖೆಯಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

7. ಮಾರಾಟ ಮಾಹಿತಿ ಸೂರೈಕೆ:

- ರೈತರೊಡನೆ ನಿರಂತರ ಸಂಪರ್ಕ, ಸಂವಾದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಇಲಾಖೆ ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಮತ್ತಿತರ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಪೋರ್ಟಲ್ (Portal) ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು.
- ಹಾಗೇ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ, ಮಾರಾಟ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುವ (KIOSKS) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಒಂದು ಸದೃಢ ತಾಂತ್ರಿಕ ಘಟಕ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

8. ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಸಮರ್ಥ ಒತ್ತಡ:

- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಎಂ. ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭನಾಯಕ ಬೆಲೆಯ ಹಕ್ಕಿನ (Right to Remuneration Price) ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.
- ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೂ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (MSP) ಘೋಷಿಸಿ ಖರೀದಿಸಬೇಕು.

- ಕೇಂದ್ರದ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (ಸಿ.ಎ.ಸಿ.ಸಿ.) ಕ್ಕೆ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿ ಸದೃಢಗೊಳಿಸಿ ರೈತರ ಆದಾಯದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಗಮನಹರಿಸುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬೇಕು.

- 'ಏಕೀಕೃತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ' (Unified Market) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟ ಕೆಲ ಬೃಹತ್ ಖರೀದಿದಾರರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗದಂತೆ ನಿಗಾವಹಿಸಿ, ರೈತರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.
- ಕೃಷಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ವಿಚಾರವಾಗಿದ್ದು, ರೈತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸ್ಪೋಟಾಹದರದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಸುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

9. ಈ ಸಾಲಿನ ಆದ್ಯತೆ ಬೆಳೆಗಳು:

- ಅ) ಭತ್ತ: ಸರ್ಕಾರ ಮುಂಬರುವ (2015-16) ಸಾಲಿಗೆ ಸ್ಪೋಟಾಹದರ ಮತ್ತು ಖರೀದಿ ಬಗ್ಗೆ ಶೀಘ್ರ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸೋನಾಮಸ್ಸೂರಿಯಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನ ದರ್ಜೆಯ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ರಫ್ತಿನ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
 - ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ತಳಿಗಳೂ ಸೇರಿ ಸಾಧಾರಣ (Common Grade) ಭತ್ತದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸ್ಪೋಟಾಹಿಸುವುದು.
 - ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸ್ಪೋಟಾಹ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.
- ಆ) ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಜೋಳ: ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಚಾರ ಸಕಾಲದಲ್ಲ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರ ಪಾವತಿ ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡು ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 2 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಬೀಜಜೋಳ ಖರೀದಿಸುವುದು.
- ಇ) ಈರುಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬೊಂಬೆಬೋ: ಈ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ತರಕಾರಿಗಳು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಎಕರೆವಾರು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಕೂಡ ಗಮನಾರ್ಹ ಏರುತ್ತಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ.

- ಕಳೆದ ಬಾರಿಯಂತೆ ಹಿಂಗಾಲಿನ ಅಕಾಲಿಕ ಮಳೆ ಈರುಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬೊಂಬೆಬೋ ಬೆಳೆಗೆ ಹಾನಿಯನ್ನು ತರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.

- ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ರಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಪರಿಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ತಕ್ಷಣ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು.

ಈ)ತೊಗರಿ ಮತ್ತು ಕಡಲೆ: ತೊಗರಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿ ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವುದು.

- 2016 ನೇ ವರ್ಷವನ್ನು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯದ ವರ್ಷವೆಂದು ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆ ಘೋಷಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡು ಕಿಲೋಗ್ರಾಂ ತೊಗರಿ ಬೇಕೆ ವಿತರಿಸುವುದು.

ಉ) ಹತ್ತಿ: ಬೆಳೆಗಾರರ ಹಿತಕಾಯುವಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತ್ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಗ್ರ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಒಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದು ಅದೇ ಲೀಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

- ಕೇಂದ್ರದ ಜವಳಿ ಖಾತೆ ಸಚಿವಾಲಯದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಂತೆ ಈ ಸಾಲಿನ ಖರೀದಿಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಊ) ನೆಲಗಡಲೆ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ: ಉತ್ಪಾದನೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಣ್ಣೆಕಾಲು ಮಹಾಮಂಡಳ (KOF) ಸಭೆ ಕರೆದು ಕಾರ್ಯ ಮಗ್ನವಾಗಬೇಕು.

- ಕೇಂದ್ರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ 2014 ರ ಅನ್ವಯದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಖರೀದಿಸುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ಕರ, ಸೆಸ್, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸುವುದು.

ಋ) ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ: ಇತಿ-ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಕಡಿವಾಣಿ ಹಾಕಿ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಬಲಪಡಿಸಿ ಕೋಳಿ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಆಹಾರ, ಪಿಷ್ಟ (Starch) ಇತ್ಯಾದಿ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.

ಎ) ಇತರೆ ಬೆಳೆಗಳು:

ಅಡಕೆ: ಕಾಫಿ, ರಬ್ಬರ್, ಸಾಂಬಾರು ಮಂಡಳಿಗಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಡಕೆ ಮಂಡಳಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

- ಬೆಲೆ ಅಸ್ಥಿರತೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರಬಹುದಾದ ಇತರೆ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ಸೂಕ್ತ ಲೀಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದು.

10. ಪೂರಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು:

ಅ) ಉತ್ಪಾದನೆ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ಸಹಯೋಗದಿಂದ ಶಾಶ್ವತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸುವುದು.

- ಬೆಳೆ ಹಾನಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ರೂಪಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.

ಆ) ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ: ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ (CEO) ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ರೈತರು, ತಜ್ಞರು, ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತಿತರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು.

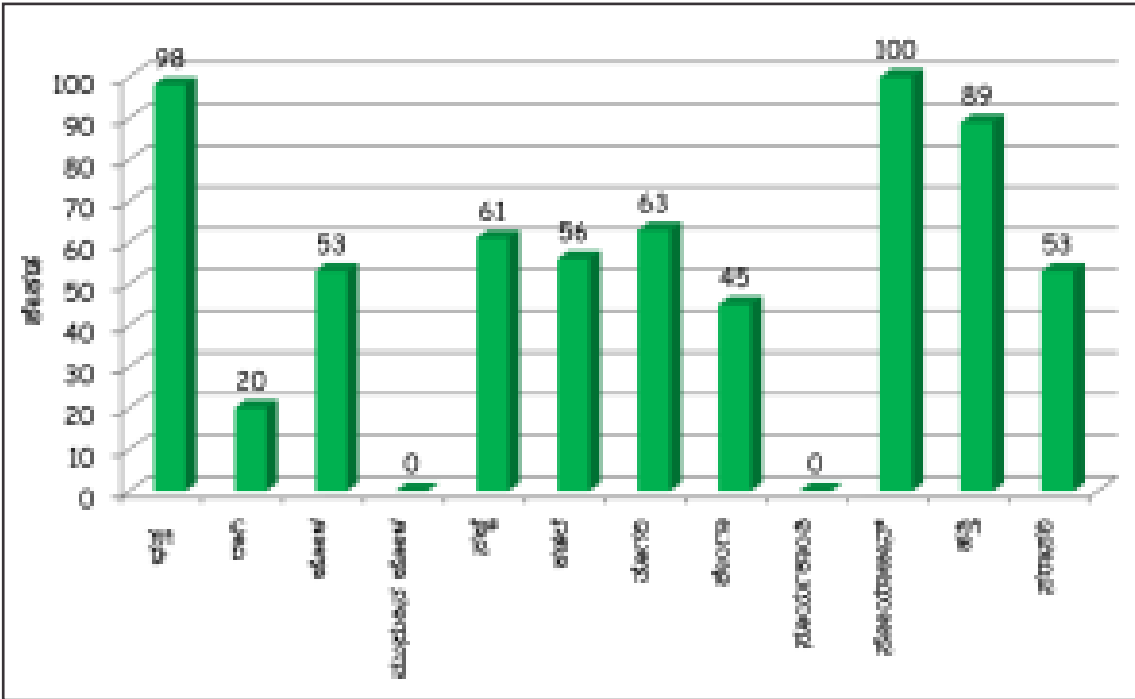
- ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆ ಅಥವಾ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
- ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೃಷಿ ಪರಿಸರ ವಲಯ (Agro Ecological Zones) ಮಟ್ಟದ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ರೂಪಿಸಿ, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸೂಕ್ತ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದು.

▪ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತದಲ್ಲರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಲಿಯಾಯ್ತು, ಖರೀದಿ ಭತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಈ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಸಮಯೋಜಿತ ಲೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು.

ಇ) ಬೆಳೆ ವಿಮೆ: ಸದ್ಯದ ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸದೃಢಗೊಳಿಸಿ, ಕೃಷಿ ಆದಾಯ ವಿಮೆ, ಗುಂಪು ಬೆಳೆ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಗಳಂತಹ ನವೀನ ಬೆಳೆವಿಮೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾಲಿಗೆ ತಂದು ರೈತರಿಗೆ ಹಲವು ಲೀತಿಯ ವಿಮಾ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು.

ಈ) ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ದೊರಕಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಉಜ್ಜನಿಕೆ ನಿಗಮ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಉ) ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವುದು: ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿರುವ ವಿವಿಧ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರೈಸಲು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿ ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವುದು.

ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಅಧಿಕ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ (ಶೇ.)

ಅಧ್ಯಾಯ-1

ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ:

ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ರೈತ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲೇ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸುಸ್ಥಿರ ಉದ್ಯಮಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

1.1 ವೆಚ್ಚದ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ:

ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಚರ ವೆಚ್ಚ (Variable Cost) ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ (Fixed Cost) ಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕುವುದು ಫಾರಂ ನಿರ್ವಹಣ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ (Farm Management Economics) ದ ಮೂಲ ತತ್ವವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಅ) ಚರ ವೆಚ್ಚ (Variable Cost): ಈ ವೆಚ್ಚವು ಬೆಲೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಈ ವೆಚ್ಚವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ, ಔಷಧ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಖರ್ಚು.
- ಆ) ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ (Fixed Cost): ಈ ವೆಚ್ಚವು ಬೆಲೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೊಂದದೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೂ ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ - ಭೂ ಕಂದಾಯ, ಸವಕಳಿ ಇತ್ಯಾದಿ.
- ಇ) ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚ (Opportunity Cost): ರೈತರ ಶ್ರಮ, ಸ್ವಯಂ ಬಳಸುವ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಮಯದ ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮದೇ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೊರಗಲ್ಲಾದರೂ ದುಡಿದು ಆದಾಯ ಗಳಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು 'ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚ' ವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಉಸ್ತುವಾರಿಗೆ ರೈತ ವ್ಯಯಿಸಿದ ಸಮಯವನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ) ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ: ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೇಸಾಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಬಳಸಿದಾಗ ಅವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಖಾಲಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ವೆಚ್ಚವೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್, ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಮುಂತಾದ ಯಂತ್ರಗಳು, ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಬಹುಕಾಲ ಉಪಯೋಗಿ ಯಂತ್ರ, ಸಲಕರಣೆ, ಕಟ್ಟಡ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೌಲ್ಯ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ

ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಕುಸಿತವನ್ನು 'ಸವಕಳಿ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸವಕಳಿ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವೆಂದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ವಿಧಾನ:

ಖರೀದಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯ (ರೂ.) – ಗುಜರಿ ಮೌಲ್ಯ (ರೂ.)

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ = -----

ಬಾಳಕೆಯ ಅವಧಿ (ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

1.2. ವೆಚ್ಚದ ವಿಧಗಳು:

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ವಿವರ	ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ		ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚ
	ನೇರವಾಗಿ	ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ	
ಚರ ವೆಚ್ಚ	ದಿನಗೂಲಿ, ಎತ್ತಿನ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಶ್ರಮ, ಖಜ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಕೀಟನಾಶಕಗಳು, ನೀರಾವರಿ ವೆಚ್ಚ, ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ.	ರೈತರೇ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಖಜ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಇತ್ಯಾದಿ	ಮನೆ ಆಳನ ಕೂಲಿ, ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ
ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ	ಭೂ ಕಂದಾಯ, ತೆರಿಗೆ, ವಿಮಾ ಮೊತ್ತ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ.	ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ, ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ	ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 23 ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಋತುಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತನೇಗಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂರಕವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ (DES) ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಕಲೆಹಾಕಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕುತ್ತದೆ.

ವೆಚ್ಚ A_1 = ಶ್ರಮ (ಮಾನವ, ಎತ್ತಿನ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ), ಖಜ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಕೀಟನಾಶಕಗಳು, ನೀರಾವರಿ ವೆಚ್ಚ, ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ, ಭೂಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ, ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ, ವಿಮಾ ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ರೈತ ಮಾಡಿರುವ ಇತರೆ ವೆಚ್ಚಗಳು.

ವೆಚ್ಚ A_2 = ವೆಚ್ಚ A_1 + ಹೊರಗಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ

ವೆಚ್ಚ B_1 = ವೆಚ್ಚ A_1 + ಭೂಮಿ ಹೊರತಾಗಿ ಇತರೆ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ

ವೆಚ್ಚ B_2 = ವೆಚ್ಚ B_1 + ಹೊರಗಿನ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ + ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ

ವೆಚ್ಚ $C_1 =$ ವೆಚ್ಚ $B_1 +$ ಕುಟುಂಬದ ಮಾನವ ಶ್ರಮ

ವೆಚ್ಚ $C_2 =$ ವೆಚ್ಚ $B_2 +$ ಕುಟುಂಬದ ಮಾನವ ಶ್ರಮ

ವೆಚ್ಚ $C_3 =$ ವೆಚ್ಚ $C_2 +$ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (C_2 ವಿನ ಶೇ. 10 ಭಾಗ)

ಈ ರೀತಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಎಕರೆವಾರು ಮತ್ತು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರಂತೆ ಎರಡು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಲಾಗುವುದು.

2014-15 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಲು ಕೇಂದ್ರದ 'ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ' (CACP) ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ 'ಕೃಷಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕ'ಗಳು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ (Methodology) ಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಮತ್ತು ರೈತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಪದ್ಧತಿಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

1. ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ (Gross Income) ದ ಶೇ. 25 ರಷ್ಟೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.
2. ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರದ CACP ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಶೇ. 10 ರ ಬದಲಾಗಿ ಶೇ. 15 ನ್ನು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (Managerial Cost) ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.
3. ಒಟ್ಟು ವಿಮಾ ಮೊತ್ತ (ಬೆಳೆ ಸಾಲ) ದ ಮೇಲೆ ಶೇ. 1.5 ರಿಂದ ಶೇ. 3.5 ರಷ್ಟನ್ನು ಗಂಡಾಂತರ (Risk) ಪ್ರಿಯೆಂ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.
4. ಚರ ವೆಚ್ಚದ (Working Capital) ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 15 ರಷ್ಟೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.

ನೀರಾವರಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಳವೆಬಾವಿ ಮೂಲಕದ ನೀರಾವರಿಗೆ ರೈತರು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುತ್ತಿರುವರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಫಲವಾಗಿ, ರೈತರು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬಾವಿ ತೋಡುವಂತಾಗಿರುವರು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬಾಡ್ಡಿನಲ್ಲಾಗುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ರೈತರು ಇಂದು ಖಾಸಗಿ ಸಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಳಗೆ ನಿಲುಕಿದ್ದು ಅಧಿಕ ದರದ ಬಡ್ಡಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಎಲ್ಲ ವೆಚ್ಚಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ (Methodology) ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಾಗೇ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳಿಗೆ ಕಾಫಿ, ತಿಂಡಿ, ಊಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನೂ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆ ಕೀಳುವುದು, ಕಟಾವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಹಣ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಇದನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ (CACP) ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ವೆಚ್ಚ (A₁+FL) ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಲ್ಲ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೈತ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಭರಿಸಿರುವ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಕೂಲಿಗಳಾದರೂ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೌಲ್ಯದಿಂದ ವಾಪಸ್ಸಾಗಿ ಮಿಗಿತ (ಲಾಭಾಂಶ) ಸಿಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯದ ಮೊದಲನೇ ವಿಧವೆನ್ನಬಹುದು. ಇನ್ನು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೈತ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇತರೆ ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚಗಳೂ ಹಿಂತಿರುಗಿ ರೈತನಿಗೆ ಸಹಜ ಲಾಭಾಂಶ ಸಿಗಬೇಕು. ಇದು ಆದಾಯದ ಎರಡನೇ ವಿಧವೆನ್ನಬಹುದು.

1.3 ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ:

2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ 5 ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳು (ಭತ್ತ, ಜೋಳ, ರಾಗಿ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಮತ್ತು ಸಜ್ಜೆ), ಎರಡು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು (ತೊಗರಿ ಮತ್ತು ಕಡಲೆ), ಮೂರು ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳು (ಶೇಂಗಾ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸೋಯಾಬಿನ್), ನಾಲ್ಕು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು (ಮೊಮೆಮೋ, ಈರುಳ್ಳಿ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ) ಹಾಗೂ ಒಂದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆ (ಹತ್ತಿ) ಹೀಗೆ 15 ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಭತ್ತವನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದ ಭತ್ತಗಳೆಂದು, ಜೋಳವನ್ನು ಹಿಂಗಾರು ಬೀಜ ಜೋಳ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಜೋಳಗಳೆಂದು ಮರು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ 15 ಬೆಳೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.72 ಭೂ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಈ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ರಾಜ್ಯದ ಬಹುಪಾಲು ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಎರಡು ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಅಡಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗು, ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಮಾವು, ಬಾಳೆ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ದಾಳಿಂಬೆ ಮತ್ತು ಕಾಳು ಮೆಣಸು, ಶುಂಠಿ, ಅರಿಶಿನ ಈ ಮೂರು ಸಾಂಚಾರಿ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಂತರ ಗಮನಹರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರತಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಂತೆ ಒಟ್ಟು 18 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ, ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಂತೆ 50 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಸಣ್ಣ, ಅತಿ ಸಣ್ಣ, ದೊಡ್ಡ, ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಹಿಡುವಳಿಯ ಹೀಗೆ ಐದು ವರ್ಗದ ಸುಮಾರು 650 ರೈತರಿಂದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಲೆ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗದ ರೈತರ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿವರವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 1, 2 ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ 1 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅಂಕಿ ಅಂಶವನ್ನು ಕಲೆ ಹಾಕುವಾಗ ರೈತರನ್ನು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರಮುಖ ಹಂತ (ಮೊಳಕೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಮಾಗುವ ಮತ್ತು ಕೊಯಲು) ಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವ (Cost Accounting) ಪದ್ಧತಿ ಬಳಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಪದ್ಧತಿ (Survey Method) ಯ ಮೂಲಕ ಆಯಾ ಹಂತದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪಟ್ಟಿ-1 : 2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೆಚ್ಚ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ರೈತರ ವಿವರ

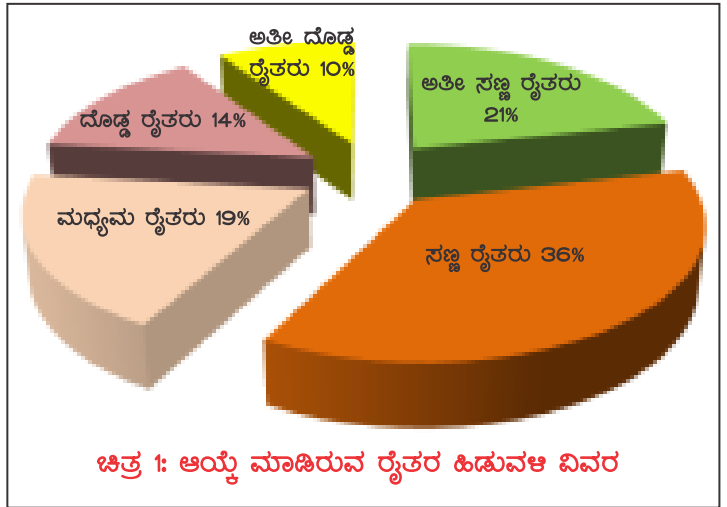
ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬೆಳೆ	ಜಿಲ್ಲೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು		ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಭತ್ತ ನೀರಾವರಿ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	-	18
		ದಾವಣಗೆರೆ	ದಾವಣಗೆರೆ	ಹರಿಹರ	19
		ರಾಯಚೂರು	ರಾಯಚೂರು	ಸಿಂಧನೂರು	18
2	ಭತ್ತ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ	-	21
		ಉಡುಪಿ	ಉಡುಪಿ	ಕಾರ್ಕಳ	19
3	ರಾಗಿ	ತುಮಕೂರು	ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ	ಕುಣಿಗಲ್	20
		ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾ	ನೆಲಮಂಗಲ	-	19
4	ಬೀಜ ಜೋಳ	ವಿಜಯಪುರ	ವಿಜಯಪುರ	ಇಂಡಿ	16
		ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಜೇವರ್ಗಿ	16
5	ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ	ದಾವಣಗೆರೆ	ಹರಪನಹಳ್ಳಿ	ಜಗಜೂರು	20
		ಬಳ್ಳಾರಿ	ಹೂವಿನಹಡಗಲ	ಕೂರ್ಲಿಗಿ	20
6	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	ದಾವಣಗೆರೆ	ಹರಿಹರ	ಹರಪನಹಳ್ಳಿ	25
		ಬೆಳಗಾವಿ	ಸವದತ್ತಿ	ಗೋಕಾಕ	15
7	ಸಜ್ಜೆ	ವಿಜಯಪುರ	ವಿಜಯಪುರ	ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ	21
		ಕೊಪ್ಪಳ	ಕೊಪ್ಪಳ	ಕುಷ್ಟಗಿ	11
8	ಕಡಲೆ	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಹೂವಿನಹಡಗಲ	16
		ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿತ್ತಾಪುರ	ಸೇಡಂ	20
9	ತೊಗರಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಜೇವರ್ಗಿ	19
		ವಿಜಯಪುರ	ಸಿಂದಗಿ	ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ	21
10	ಶೇಂಗಾ	ತುಮಕೂರು	ಪಾವಗಡ	ನಿರಾ	18
11	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	ವಿಜಯಪುರ	ವಿಜಯಪುರ	ಇಂಡಿ	20
		ರಾಯಚೂರು	ದೇವದುರ್ಗ	ಸಿಂಧನೂರು	15
12	ಸೋಯಾಬೀನ್	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೈಲಹೊಂಗಲ	ಬೆಳಗಾವಿ	20
		ಬೀದರ್	ಜಿರಾದ	ಭಾಲ್ಕಿ	20
13	ಮೊಮೆಮೊ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಖಾನಾಪುರ	19
		ಕೋಲಾರ	ಕೋಲಾರ	ಮಾಲೂರು	18
14	ಈರುಳ್ಳಿ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಹಿಲಿಯೂರು	18
		ಗದಗ	ಗದಗ	ರೋಣ	20
15	ಆಲೂಗಡ್ಡೆ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಖಾನಾಪುರ	20
		ಹಾಸನ	ಹಾಸನ	ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ	19
16	ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಹೊಸಪೇಟೆ	23
		ಹಾವೇರಿ	ಸವಣೂರು	ಶಿಗ್ಗಾವ್	20
17	ಹತ್ತಿ	ಧಾರವಾಡ	ಧಾರವಾಡ	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	20
		ಹಾವೇರಿ	ಹಾವೇರಿ	ಶಿಗ್ಗಾವ್	19
	ಒಟ್ಟು	18	50		643

ಪಟ್ಟಿ-2 : 2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೆಚ್ಚ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ರೈತರ ಹಿಡುವಳಿ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಹಿಡುವಳಿ ಗಾತ್ರ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡ	ರಾಜ್ಯದ ಶೇಕಡ ಪ್ರಮಾಣ
1	ಅತೀ ಸಣ್ಣ ರೈತ (1 ಹೆ ಲಿಂದ 2 ಹೆ)	138	21	15
2	ಸಣ್ಣ ರೈತ (2 ಲಿಂದ 4 ಹೆ)	234	36	25
3	ಮಧ್ಯಮ ರೈತ (4 ಲಿಂದ 10 ಹೆ)	121	19	28
4	ದೊಡ್ಡ ರೈತ (10 ಲಿಂದ 20 ಹೆ)	89	14	24
5	ಅತೀ ದೊಡ್ಡ ರೈತ (20 ಲಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆ)	61	10	8
ಒಟ್ಟು / ಶೇಕಡ		643	100	100

2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಿತವಾದ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ (Questionnaire) ನ್ನು ಬಳಸಿ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ರೈತರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಲಾಯಿತು. ರೈತರು ನೀಡಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು.

ರೈತರಿಂದ ಪಡೆದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಿ ಎಂ.ಎಸ್. ಎಕ್ಸ್‌ಎಲ್ (MSXL) ತಂತ್ರಾಂಶ (Software) ಬಳಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಯಿತು. ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳ ಪುನರ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ವರದಿಯ ಕರಡು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಬೆಂಗಳೂರು, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಹಾಗೂ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೂ, ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಸಂಸ್ಥೆ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಲು ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು.

ಬಂದಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅಂತಿಮ ವರದಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ದಿನಾಂಕ 21.11.2015 ರ ಆಯೋಗದ 8 ನೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ-2

ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ

2.1 ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಿತ್ರಣ:

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ 15 ಕೃಷಿ ಮತ್ತೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 3 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ರಾಗಿ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಬೆಳೆಗಳ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಜೋಳ, ತೊಗರಿ ಈರುಳ್ಳಿ, ನೆಲೆಗಡಲೆ, ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಕಡಲೆ, ಬೊಂಬೆಬೊಂಬೆ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು, ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಬೆಳೆಗಳ ಶೇ.60 ರಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿದೆ.

ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಕಡಲೆ, ತೊಗರಿ, ಸೋಯಾಬೀನ್ ಹೊರತಾಗಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯ ಪ್ರದೇಶ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಇಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ಬೊಂಬೆಬೊಂಬೆ, ಈರುಳ್ಳಿ ಹೊರತಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಮತ್ತೆರಡು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಅಲೂಗಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕೂಡ ಇಳಿದಿರುತ್ತದೆ.

ಕಡಲೆ ಸೋಯಾಬೀನ್ ಮತ್ತು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ.8, ಶೇ.7.90 ಮತ್ತು ಶೇ.4.56 ರ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಲೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಶೇ.126 ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ಸೋಯಾಬೀನ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ದ್ವಿಗುಣಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಬೆಳೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಶೇ.15 ರಷ್ಟರ ಬಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ನೆಲಗಡಲೆ, ಅಲೂಗಡ್ಡೆ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ರಾಗಿ, ಜೋಳ ಸಜ್ಜೆಗಳು ಕೂಡಾ. ಇದು ಅತಂಕಕಾಲಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ (ಚಿತ್ರ-2).

ಈ 15 ಬೆಳೆಗಳ 2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಮಾಣ, ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರಮುಖ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ದರದ (CAGR) ವಿವರವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 3 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

2.2 ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಸಮಗ್ರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ:

ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಪಟ್ಟಿ 4 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ವಿವರವನ್ನು ಅನುಬಂಧ-1 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

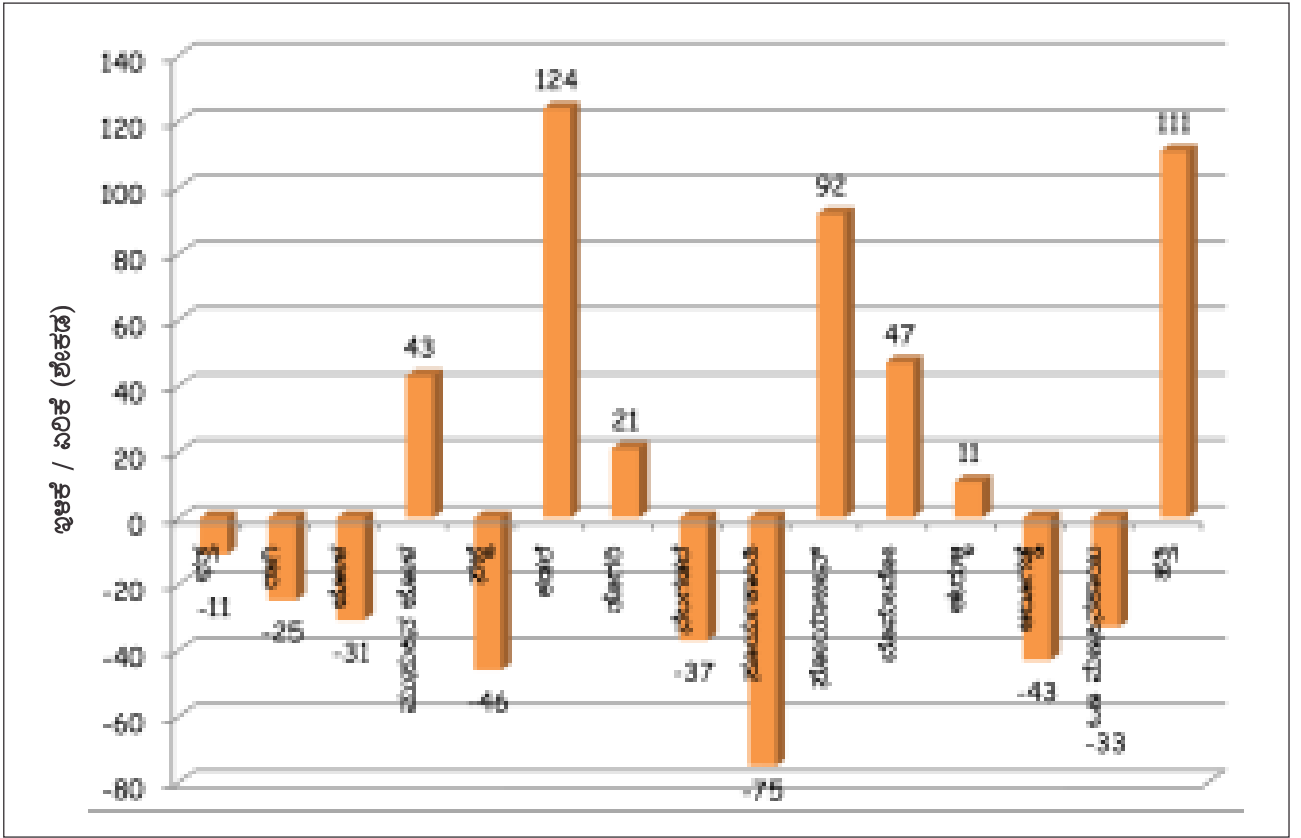
ಪಟ್ಟಿ 3: ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಮತ್ಸ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕ ಬೆಳೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಿತ್ರಣ: 2014-15

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಬೆಳೆಗಳು	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	ಶೇ.	ನಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ		ಉತ್ಪಾದನೆ (ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	ದೊಲದಲ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸ್ಥಾನ (ಮಿಲಿಯನ್)		ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
				ಶೇ.	ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ./ವರ		ಶೇ. ಕೊಡುಗೆ	ರ‍್ಯಾಂಕ್	
1	ಭತ್ತ	13.26	11	-11	-1	59.88	3	10	ರಾಯಚೂರು, ದಾವಣಗೆರೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಪ್ಪಳ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ಯಾದಗಿರಿ, ಮಂಡ್ಯ, ಬೆಳಗಾವಿ
2	ರಾಗಿ	7.08	6	-25	-2	12.86	58	1	ತುಮಕೂರು, ಹಾಸನ, ಕೋಲಾರ, ವಸಂತಕೆರೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬೆಂಗಳೂರು (ಗ್ರಾಮಾಂತರ), ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು
3	ಜೋಳ	10.47	9	-31	-4	13.2	20	2	ಕಲಬುರಗಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ರಾಯಚೂರು, ಗದಗ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಧಾರವಾಡ
4	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	13.37	11	43	5	42.18	15	1	ದಾವಣಗೆರೆ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಹಾವೇರಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಹಾಸನ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ
5	ಸಜ್ಜೆ	2.34	2	-46	-6	2.7	4	6	ವಿಜಯಪುರ, ಕೊಪ್ಪಳ, ರಾಯಚೂರು, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಯಾದಗಿರಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಕಲಬುರಗಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಗದಗ
6	ಕಡಲೆ	9.39	8	124	8	7.69	10	4	ಕಲಬುರಗಿ, ವಿಜಯಪುರ, ರಾಯಚೂರು, ಗದಗ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
7	ತೊಗರಿ	7.28	6	21	3	4.79	17	2	ಕಲಬುರಗಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಯಾದಗಿರಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು, ತುಮಕೂರು, ಕೊಪ್ಪಳ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ದಾವಣಗೆರೆ, ರಾಮನಗರ
8	ನೆಲಗಡಲೆ	6.54	5	-37	-5	5.63	12	3	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ತುಮಕೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ, ರಾಯಚೂರು, ಗದಗ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಧಾರವಾಡ, ವಿಜಯಪುರ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಕೋಲಾರ, ಕಲಬುರಗಿ
9	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	3.56	3	-75	-15	2.12	62	1	ರಾಯಚೂರು, ವಿಜಯಪುರ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಗದಗ, ಕಲಬುರಗಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಯಾದಗಿರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ
10	ಸೋಯಾಬೀನ್	2.56	2	92	8	2.26	2	5	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಧಾರವಾಡ, ಕಲಬುರಗಿ, ಹಾವೇರಿ
11	ಬೊಂಬೆಮೆಣಸು	0.64	1	47	4	20.31	11	4	ಕಲಬುರಗಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಹಾವೇರಿ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಮಂಡ್ಯ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಮೈಸೂರು, ಹಾಸನ
12	ಕುರುಕು	1.65	1	11	1	29.86	11	2	ಗದಗ, ವಿಜಯಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಹಾವೇರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ದಾವಣಗೆರೆ
13	ಆಲೂಗಡ್ಡೆ	0.43	0	-43	-7	5.65	2	9	ಹಾಸನ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಕೋಲಾರ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಧಾರವಾಡ, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಮೈಸೂರು
14	ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	0.83	1	-33	-6	1.69	12	3	ಧಾರವಾಡ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಗದಗ, ಹಾವೇರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ರಾಯಚೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ತುಮಕೂರು, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ವಿಜಯಪುರ
15	ಹತ್ತಿ*	8.75	7	111	8	22.52	5	5	ಕಲಬುರಗಿ, ಹಾವೇರಿ, ಮೈಸೂರು, ಧಾರವಾಡ, ಗದಗ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ರಾಯಚೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಧಾರವಾಡ, ಕೊಪ್ಪಳ
	ಒಟ್ಟು	88.15	72						

* ಹತ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ-ಅಂಚ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ 170 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.ಗಳ ಲಕ್ಷ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ : ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ರೈತ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಆಶ್ರಯದ ಭತ್ತದ ಬೇಸಾಯ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚದ (ರೂ.26,836/- ಎಕರೆಗೆ) ಬೆಳೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಂಗಾ (ರೂ.16,332/- ಎಕರೆಗೆ) ದುಬಾರಿ ವೆಚ್ಚದ ಬೆಳೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮೊಮೆಮೋ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಿಗಿಂತ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ ಎಕರೆಗೆ ಸುಮಾರು ರೂ.1.22 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚ ತಗಲುವ ಬೆಳೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ 2: ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ

ಪಟ್ಟಿ-4: ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ 2014-15

ಗುಂಪು/ಬೆಳೆಗಳು	ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಎಕರೆ)				ಭರಿದಾದ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳು (ಶೇ)							ಅನಕಾಶ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳು (ಶೇ)			ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)	
	ಭರಿದಾದ ವೆಚ್ಚ	ಅನಕಾಶ ವೆಚ್ಚ	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ	ದಿನಗೂಲಿ	ಐತ್ತು / ಯಂತ್ರ	ಪರಿಶರ	ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ	ಚರ ವೆಚ್ಚ ಒಟ್ಟು	ಕುಟುಂಬ ಶ್ರಮ	ಪ್ರಯೋಗ ಭೂಮಿ ಗಣಿ	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿದಾದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₃)			
ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	ಭತ್ತ (ರಿ.)	26836 (59)	18838 (41)	45674 (100)	10	17	27	2	3	5	23	13	1030	1671		
	ಭತ್ತ (ಮಳೆ)	26245 (64)	14789 (36)	41034 (100)	24	26	10	1	3	6	17	13	1189	1985		
	ರಾಗಿ	26095 (65)	13772 (35)	39867 (100)	27	16	18	1	3	6	16	13	1881	2781		
	ಉಳಿ ಜೋಳ	11106 (59)	7568 (41)	18674 (100)	7	18	30	1	3	7	21	13	1712	2922		
	ಶಕ್ಕಿ ಜೋಳ	8954 (58)	6435 (42)	15389 (100)	7	25	21	2	3	12	17	13	1307	1919		
	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	12888 (56)	10240 (44)	23128 (100)	9	18	25	1	3	10	21	13	915	1425		
	ಸಜ್ಜೆ	10064 (64)	5658 (36)	15722 (100)	9	24	26	2	3	9	14	13	1639	2324		
	ಕಡಲೆ	11514 (63)	6801 (37)	18315 (100)	11	25	22	2	3	7	17	13	3456	4963		
	ತೋಗರಿ	11512 (57)	8605 (43)	20117 (100)	10	17	25	2	3	9	21	13	4009	6286		
	ಶೆಂಗಾ	16332 (57)	12103 (43)	28435 (100)	10	14	29	1	3	12	18	13	3966	6186		
ಎಣ್ಣೆ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಕಾಳುಗಳು	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	10158 (50)	9981 (50)	20139 (100)	8	12	26	1	3	18	13	13	3022	4416		
	ಸೋಯಾಬಾನ್	14712 (61)	9307 (39)	24019 (100)	15	19	22	2	3	4	22	13	2324	3647		
	ಬೊಮ್ಮೇಬೊ	122253 (64)	69061 (36)	191314 (100)	16	10	34	1	3	4	19	13	742	1086		
ತರಕಾರಿ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು	ಈರುಳ್ಳಿ	34864 (45)	42719 (55)	77583 (100)	17	4	20	1	3	11	31	13	575	1021		
	ಅಲೂಗಡ್ಡೆ	45036 (66)	22548 (34)	67584 (100)	14	11	37	1	3	6	15	13	1378	1906		
	ಒಣ ಮುಣ್ಣಿನಕಾಯಿ	65136 (60)	43296 (40)	108432 (100)	17	9	26	1	7	5	22	13	7598	11679		
	ಹತ್ತಿ	24931 (60)	16617 (40)	41548 (100)	17	15	21	1	6	5	22	13	2915	4528		
			ಸರಾಸರಿ	13	16	26	1	3	8	20	13					

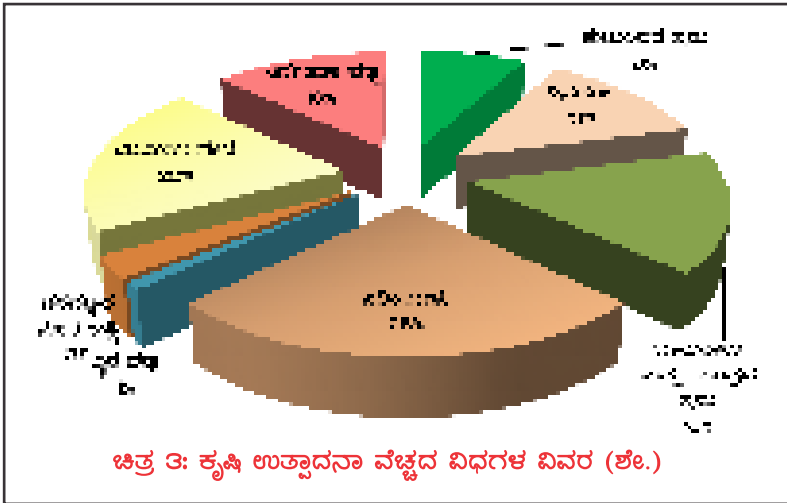
ಇನ್ನು ಮನೆ ಆಳು, ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಇತ್ಯಾದಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸುವ (Imputed) ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಇದು ಸಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ ರೂ.5658/- ಇದ್ದರೆ ಮೊಮೇಮೋದಲ್ಲ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ರೂ.69,061/- ಇರುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಶಕ್ತಿಜೋಳದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ (ರೂ.15,389) ಇದ್ದರೆ ಮೊಮೇಮೋದಲ್ಲ ಅತ್ಯಧಿಕ (ರೂ.1,91ಲಕ್ಷ) ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೈತರು ನೇರವಾಗಿ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.45 (ಈರುಳ್ಳಿ) ಲಿಂದ ಶೇ.66 (ಆಲೂಗಡ್ಡೆ) ರವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿಯ ಬಾಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚ ಸಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.14 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಈರುಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.31 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಬಹುತೇಕ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಮದ ಬಾಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು (ದಿನಗೂಲಿ, ಎತ್ತು, ಯಂತ್ರ, ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ) ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಮೊಮೇಮೋದಲ್ಲ ಶೇ.30 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಶೇ.56 ರಷ್ಟಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಮದ ಬಾಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚವೇ ಶೇ. 37 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಕೇವಲ ದುಬಾರಿ ವೆಚ್ಚದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಶ್ರಮ ಬೇಡುವ ಕೃಷಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದಾಯ್ತು.

ರಸಗೊಬ್ಬರ, ಬೀಜ, ಕೀಟನಾಶಕ ಇತ್ಯಾದಿ ರೈತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಕೊಂಡು ಬಳಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಪರಿಕರಗಳ ಬಾಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಶೇ.26 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ವಿವರ ಚಿತ್ರ 3 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

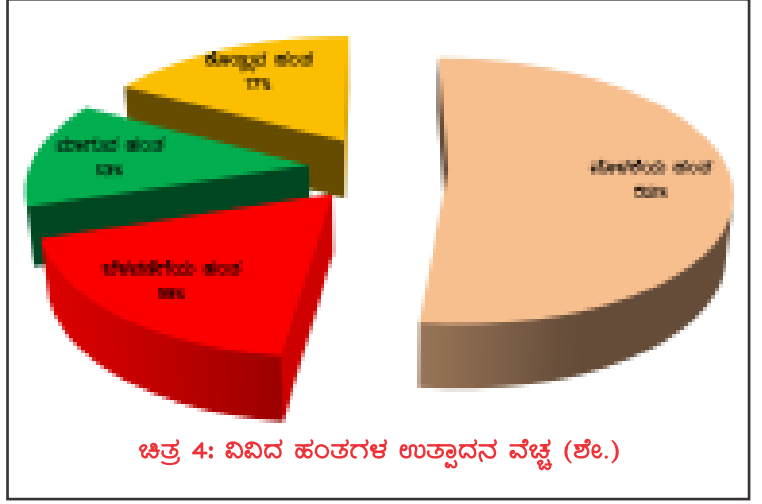
ಈ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಿವಿಧ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಲಾಗಿದ್ದು, ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಶೇ.52 ರಷ್ಟು ನಾಟಿ, ಬೀಜ ಹಾಕಿ ಸಸ್ಯ ಮೊಳಕೆ ಬರುವ (Germination) ಹಂತದಲ್ಲೇ ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಸಸ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ (Growth) ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇ.18 ರಷ್ಟು ವೆಚ್ಚ, ಪೈರು ಮಾಗುವ (Maturity) ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇ.13, ಮತ್ತು ಕೊಯ್ಲಿನ

ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇ.17 ರಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗಿರುತ್ತದೆ. (ಚಿತ್ರ-4) ವಿವರವನ್ನು ಅನುಬಂಧ-2 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಹಲವಾರು ರೈತರು ಮತ್ತು ರೈತ ಸಂಘಟನೆಗಳು ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನೂ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಆಯೋಗದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುತ್ತವೆ. (ಅನುಬಂಧ-3)

2.3. ಲಾಭ, ನಷ್ಟಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ:

ಈ 15 ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಎರಡೂ ವಿಧ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಲಾಭ ದೊರಕುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಮುಖ್ಯವಾಗಲಿದೆ. ರೈತ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಶಕ್ತಿಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ಕಡಲೆ ಮತ್ತು ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಹೊರತಾಗಿ ಉಳಿದ ಬೆಳೆಗಳು ರೈತರಿಗೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಮಾಣದ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ ನೀಡಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ಲಾಭಾಂಶ ಎಕರೆಗೆ ಈರುಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ರೂ.51,826/- ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ರೂ.24,467/-, ಬೊಮೆಬೊದಲ್ಲ ರೂ.11,879/- ನೀರಾವರಿ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ರೂ.12,666/- ಮತ್ತು ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರೂ.8,701 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ವಿವರವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 5 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚಿಸಿರುವಂತೆ ಇತರೆ ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ವಿಸ್ತೃತವಾದ ವೆಚ್ಚ (Cost C₂) ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈರುಳ್ಳಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ ನೀಡುವ ಕೃಷಿಯಾಗಿದ್ದು ಉಳಿದವು ನಷ್ಟದ ಬೆಳೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ರೈತರು ಭರಿಸಿರುವ ನಷ್ಟದ ಪ್ರಮಾಣ ಸೋಯಾಬೀನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ.3208 ಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಬೊಮೆಬೊದಲ್ಲ ರೂ.48,724 ಗಳಷ್ಟಾಗಲಿದೆ. ವಿವರ ಚಿತ್ರ-5 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

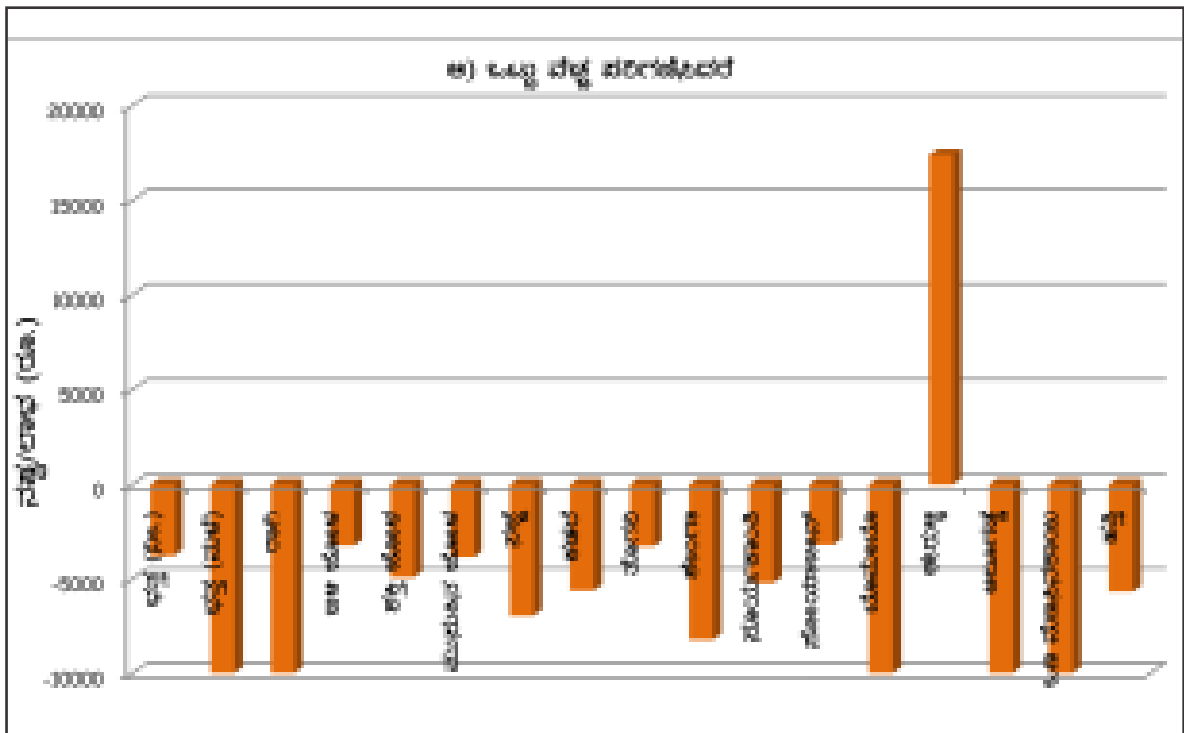
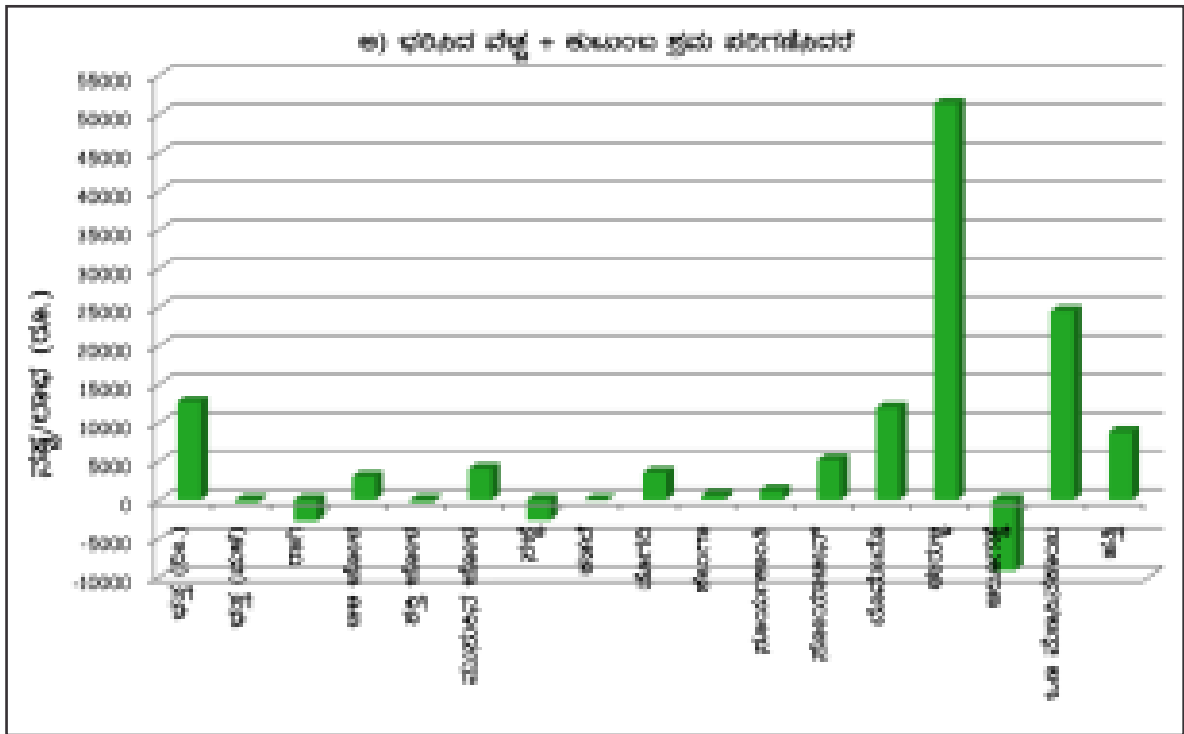
ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಹಾಕುವಾಗ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚಗಳಂತಹ ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ, ಒಂದು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಲು ಬಳಸಿದ ಭೂಮಿಗೆ, ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಲು ವ್ಯಯಿಸಿದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮನೆ ಆಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕದಿದ್ದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಅತಿಯಾಗಿದ್ದು ಬೆಲೆ ಇತಿ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಉತ್ಪನ್ನದ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇ.25 ರಷ್ಟನ್ನು ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಗೆ ಇಂದು ಏರಿರುವ ಅಧಿಕ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಎನ್ನಬಹುದು. ರೈತ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಯಲ್ಲೇ ತೊಡಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಗೇಣಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನಾದರೂ ಖಾತಲಿ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಪಟ್ಟಿ-5: ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ಅರ್ಥಿಕದಾಯಕತೆ: 2014-15

ಗುಂಪು / ಬೆಳೆಗಳು	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ ಎಕರೆ)	ಭಲಿನ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ ಎಕರೆ)	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ / ಎಲರೆ)	ಬೆಲೆ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ (ರೂ./ ಎಕರೆ)	ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ / ನಿವ್ವಳ (ರೂ./ ಎಕರೆ)	
						ಭಲಿನ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಮೇಲೆ	ಒಟ್ಟು ನಿವ್ವಳದ ಮೇಲೆ
ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	ಭತ್ತ (ರೀ.)	45674	26836	1524	41906	12666	-3768
	ಭತ್ತ (ಮಳೆ)	41034	26245	1170	28304	-301	-12730
	ರಾಲಿ	39867	26095	13	25487	-2808	-14380
	ಊಟ ಜೋಳ	18674	11106	5.2	15414	3029	-3260
	ಶಕ್ಕಿ ಜೋಳ	15389	8954	7.55	10466	-299	-4923
	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	23128	12888	15.35	19286	3996	-3842
	ನಜ್ಜೆ	15722	10064	6.2	8787	-2687	-6935
	ಕಡಲೆ	18315	11514	3.69	12694	-59	-5621
	ತೊಗರಿ	20117	11512	3	16824	3537	-3293
	ಶೃಂಗಾ	28435	16332	3.95	20239	572	-8196
ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳುಗಳು	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	20139	10158	4.56	14925	1144	-5214
	ಸೋಯಾಬೀನ್	24019	14712	6.3	20811	5127	-3208
	ಬೊಮೆಸೊ	191314	122253	176	142591	11879	-48723
ತರಕಾರಿ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು	ಕುರುಳ್ಳು	77583	34865	76	95000	51286	1747
	ಅಲೂಗಡ್ಡೆ	67584	45036	35.46	39624	-9238	-27960
	ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	108612	65316	9.3	95130	24467	-13482
	ಹತ್ತಿ	41548	24931	8.92	35864	8701	-5684

ಚಿತ್ರ 5: ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಲಾಭ / ನಷ್ಟದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ (ರೂ./ಎಕರೆ)

ಹಾಗೇ, ಇಂದು ಹೊರಗೆ ನೌಕರಿಗೆ, ದಿನಗೂಲಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದಿರುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ (MGNREGA) ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಂತೂ ಅಧಿಕ ಕೂಲಿ ನಿಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿರುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ, ಮನೆ ಆಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರತಿಫಲ ಇಂದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಳೆದ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯೇತರ ಬಾಚಿಗೆ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಭೂಮಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ಕೃಷಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ರೈತರು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಇಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಕೃಷಿ ವಲಯ ಇಂದು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದಂತಹ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ರೈತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭೂಮಿ, ಸಮಯ ಮತ್ತು ಮನೆ ಆಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಶೂನ್ಯವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಂದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

2.4 ಕೇಂದ್ರದ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಹೋಲಿಕೆ:

ಈ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (MSP) ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮನೆ ಆಳಿಗೆ ಕೂಲಿ (A₁+FL) ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಭರಿಸುವ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಿ 6 ರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿರುವ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ 2015-16 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ರೈತರು ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಕೇಂದ್ರದ ನಿ.ಎ.ನಿ.ನಿ. ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳು ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ಶೇಂಗಾ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಕೆಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಜೋಳ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಕೇಂದ್ರದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ, ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದು, ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ, ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಈ ಸಾಲಿಗೆ (2015-16) ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ, ಬಟಾಟೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ಕಡಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಭರಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮಗಳ (A₁+FL) ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೊರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಬಟಾಟೋಳದಲ್ಲಿ ಶೇ.7 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಸಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 22 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಪಟ್ಟಿ-6: ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳೊಡನೆ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ವೆಚ್ಚದ ತುಲನೆ (ರೂ./ಕ್ರೋಟಿಯಲ್ಲಿ)

ಗುಂಪು / ಬೆಲೆಗಳು	ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ (2015-16)			ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ		ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ	
	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₂ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₃)	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (ಶೇ.)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (ಶೇ.)
ಫತ್ತ (ನೀ.)	892	1168	1450 (ಗ್ರೇಡ್ ಎ)	1030	1671	41	-13
			1410 (ಸಾಧಾರಣ)	1189	1985	19	-39
ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	1742	2148	1650	1881	2930	-12	-44
	1789	2306	1590	1712	2922	-7	-46
			1570	1307	1919	20	-18
	964	1255	1325	915	1425	45	-7
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	1558	1855	1275	1639	2324	-22	-45
	2487	3612	3500	3456	4963	1	-29
	3176	4149	4625	4009	6286	15	-26
ಎಣ್ಣೆ	4024	5276	4030	3966	6186	2	-35
	3503	4229	3800	3022	4416	26	-14
ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	1770	2418	2600	2324	3647	12	-29
	2753	3767	3800 (ಮಧ್ಯಮ ಎಕೆ)	2915	4528	30	-16
ಹತ್ತಿ			4100 (ಉದ್ದ ಎಕೆ)			13	-27
					ಸರಾಸರಿ		

A₁ = ನೇರವಾಗಿ ಭರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ವೆಚ್ಚಗಳು ಮತ್ತು ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ A₂ = A₁ + ಹೊರಗಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಭೂಮಿಯ ಗೇಜಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಆಳು

C₂ = ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

C₃ = C₂ + ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (C₂ ನಿಂದ ಶೇ. 15 ಭಾಗ)

ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ರಾಠಿ, ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ನೀಡಿರುವ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ (A_2+FL) ಕಡಿಮೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ!

ಇನ್ನು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C_3) ವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರಂತೂ ಕೇಂದ್ರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯಾವುದೇ ಬೆಲೆಯಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಬೆಲೆಯು ಭರಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲ ಶೇ.7 ರಷ್ಟು ಕೊರತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ, ಶೇ.45 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳ ಸರಾಸರಿ ಕೊರತೆ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.27 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. (ಚಿತ್ರ-6)

ಅಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಈ ಸಾಲಿಗೆ ಘೋಷಿಸುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಭರಿಸಿದ ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು, ನಮ್ಮ ಬಹುಪಾಲು ರೈತರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ನಿಗದಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದಾಯ್ತು.

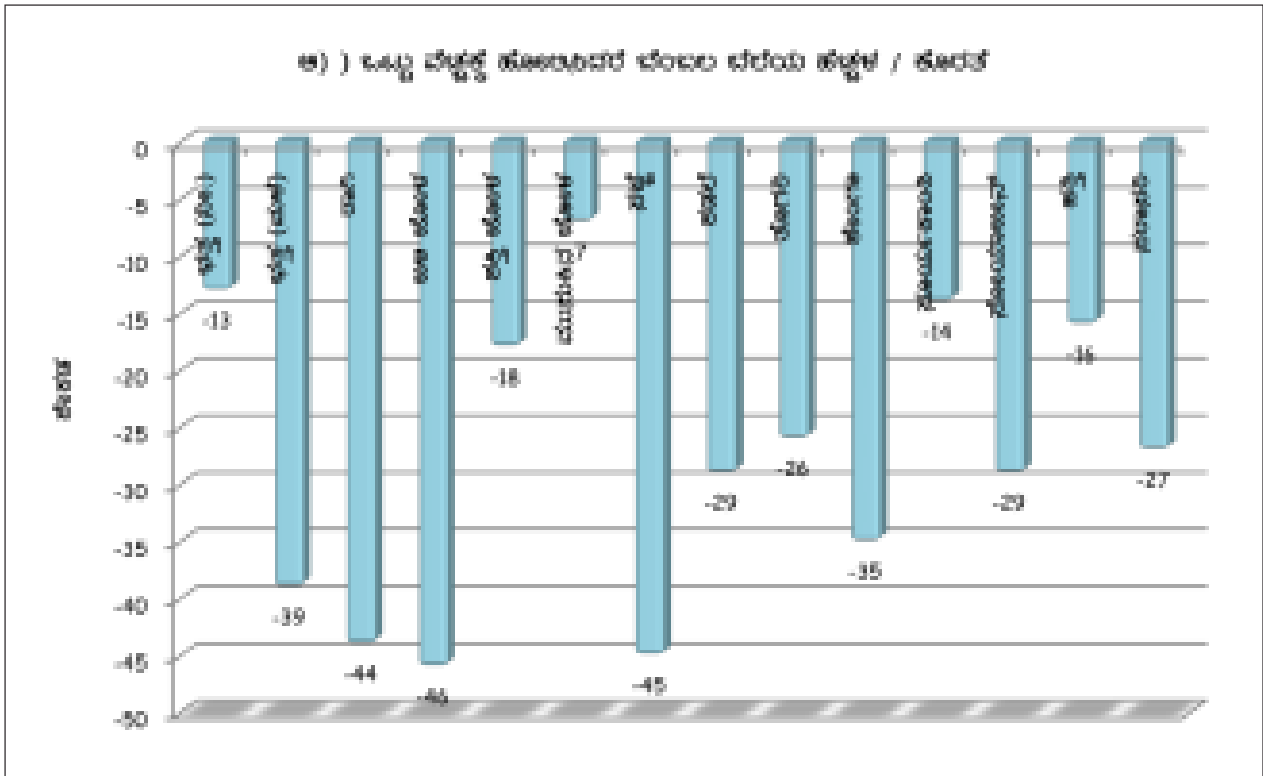
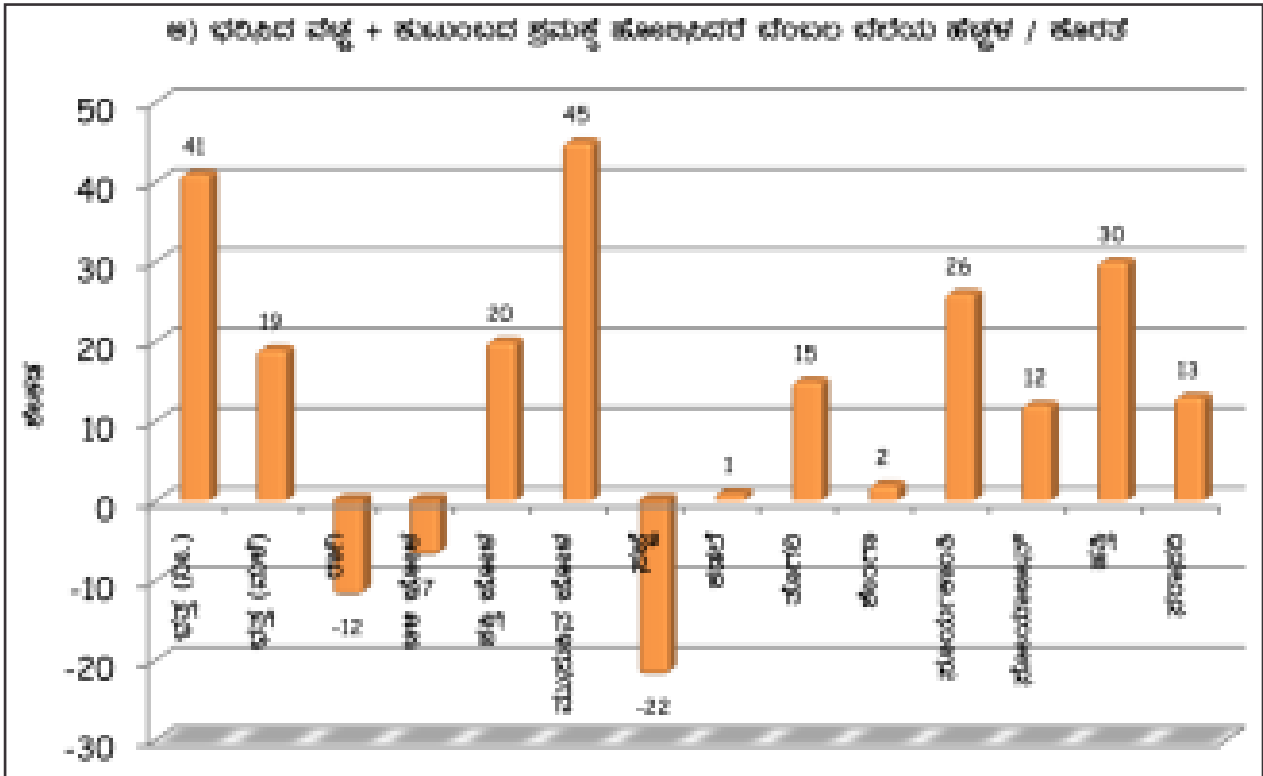
ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಂದುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಣದುಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲ ಉಗು ನಿಲುವು ತಾಳುತ್ತಿರುವುದು ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಂಕಷ್ಟ ತಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದೊಂದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ. 3.12 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಹಿಂದೆ 2005-06 ರಿಂದ 2013-14 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸರಾಸರಿ ಶೇಕಡ 15 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ. (ಅನುಬಂಧ-4)

2.5 ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಉಳಿತಾಯದ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು:

ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸದೃಢಗೊಳಿಸಿ, ರೈತರ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಲಾಭಾಂಶ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಲು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶ್ರಮದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೃಷಿಯ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರವಾಗಲಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಠಿ ಕಟಾವು ಯಂತ್ರ ಮತ್ತು ಭತ್ತದ ನಾಣಿ ಯಂತ್ರಗಳತ್ತ ಕೃಷಿಕರು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದಾಗುವ ಲಾಭದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 7 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಕಟಾವು ಯಂತ್ರದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಮಾನವ ಶ್ರಮದ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿ ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ರೂ.4560 (ಶೇಕಡ 144) ರಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಲಾಭ ದೊರೆಯಲಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ನಾಣಿ ಯಂತ್ರ ಬಳಕೆಯಿಂದ ರೂ.2405 ಶ್ರಮದ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗಳಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ನಿಗಲಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ರೂ.11287 ರೂಗಳಷ್ಟು (ಶೇಕಡ 123) ರಷ್ಟು ಎಕರೆಗೆ ಅಧಿಕ ಲಾಭ ಭತ್ತದ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ನಾಣಿ ಯಂತ್ರದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ನಿಗಲಿದೆ. (ಚಿತ್ರ-7)

ಚಿತ್ರ 6: ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಅಯೋಗದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

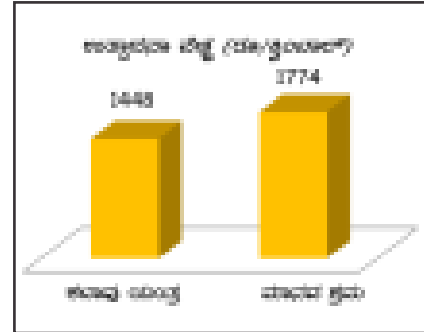
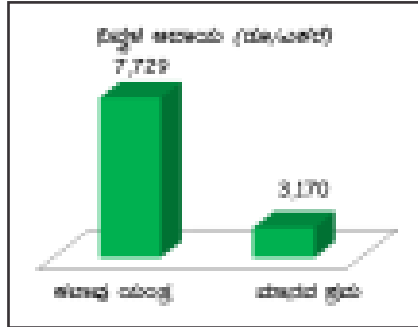

ಪಟ್ಟಿ-7: ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಭತ್ತದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗುವ ಲಾಭದಾಯಕತೆ : 2014-15

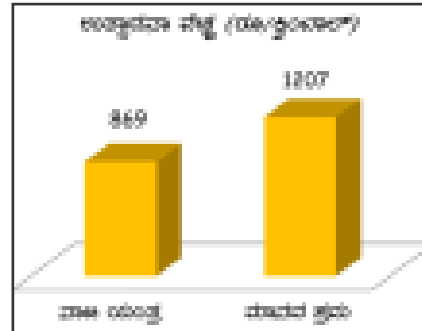
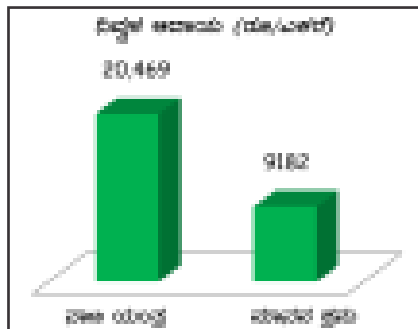
ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿವರ	ರಾಗಿ ಕೃಷಿ				ಭತ್ತದ ಕೃಷಿ			
		ಕಟಾವು ಯಂತ್ರ ಬಳಕೆ ^a	ಮಾನವ ಶ್ರಮ	ವ್ಯತ್ಯಾಸ		ನಾಣಿ ಯಂತ್ರ ಬಳಕೆ ^b	ಮಾನವ ಶ್ರಮ	ವ್ಯತ್ಯಾಸ	
				ರೂ.	ಶೇ.			ರೂ.	ಶೇ.
I	ವೆಚ್ಚದ ಉಳಿತಾಯ								
1	ಶ್ರಮದ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಎಕರೆ)	16,027	20,816	4789	-23	12700	15105	2405	-16
2	ಹೂಡುವಳಿ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಎಕರೆ)	8,244	8,274	30	-1	14506	18088	3582	-20
3	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಎಕರೆ)	24,271	29,090	4819	-17	27206	33193	5987	-18
4	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	1,448	1,774	326	-18	869	1207	338	-28
II	ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳ								
5	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿ./ಎಕರೆ)	14	14	0	0	29	25	4	16
6	ಬೆಲೆ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	2,000	2,000	0	0	1575	1575	0	
7	ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಬ್ರಾಕ್ಕರ್)	2.00	2.13	-0.13	-6	1.00	1.50	-0.50	-33
8	ಬೆಲೆ (ರೂ./ಬ್ರಾಕ್ಕರ್)	2000	2000	0	0	2000	2000	0	0
III	ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ								
9	ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ (ರೂ./ಎಕರೆ)	7,729	3,170	4559	144	20469	9182	11287	123

- a. ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ.
b. ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ.

ಅ) ರಾಗಿ

ಆ) ಭತ್ತ

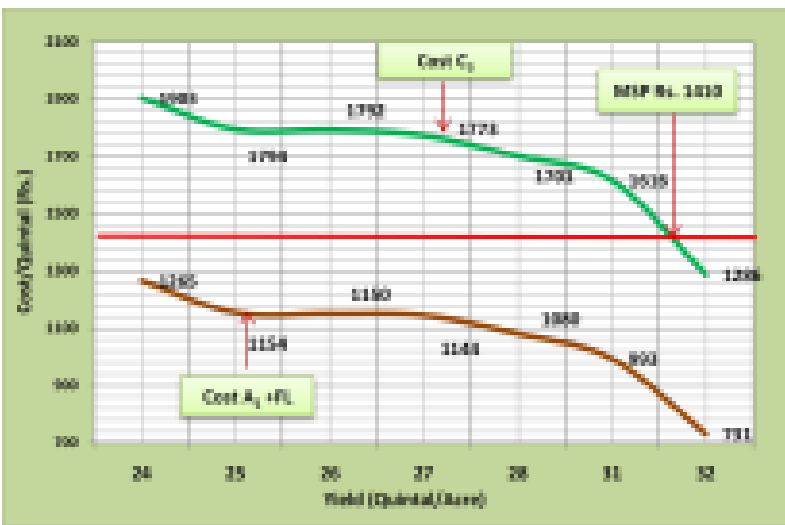
ಚಿತ್ರ 7: ಯಾಂತ್ರಿಕರಣದ ಲಾಭದಾಯಕತೆ

ಇಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಳ್ಳುವತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಇಳಿಯಲಿದೆ. ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಇಳುವರಿ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೂ ಇರುವ ಇಳುವರಿ ಅಂತರ (Yield Gap) ಅಜಗಜಾಂತರ. ಅಷ್ಟೇಕೆ, ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಕೆಲ ಪ್ರಗತಿಸರ ರೈತರು ಪಡೆಯುವ ಇಳುವರಿಯನ್ನೂ ಬಹುತೇಕ ರೈತರು ಇಂದು ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ರೈತರು ವಿವಿಧ ಪ್ರಮಾಣದ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದಿರುವರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನೀರಾವರಿ ಭತ್ತದ ರೈತರ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ ಎಕರೆಗೆ 26 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲ ಪ್ರಗತಿಸರ ರೈತರು 32 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ವರೆಗೂ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಪಡೆದಿರುವರು. ಇವರ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಸಹಜವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿದೆ. ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಗಳ ನಡುವಿನ ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ (Functional Inverse Relationship) ವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿವರವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 8 ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ 8 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ-8: ನೀರಾವರಿ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಸಂಬಂಧ

ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್/ಎಕರೆ)	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		
	ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	ಒಟ್ಟು (C ₃)	ರೈತರು (ಶೇ.)
24	1265	1903	13
25	1154	1794	8
26	1150	1792	23
27	1144	1773	23
28	1080	1701	25
31	993	1616	4
32	731	1286	4

Cost Function - Irrigated paddy
 $\ln(\text{Cost } C_3) = 10.9345 - 1.0585 \ln(\text{Yield})$
 $R^2 = 0.77$ (12.96) (-4.03)
 Figures in brackets are t-values

ಚಿತ್ರ 8: ನೀರಾವರಿ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಸಂಬಂಧ

ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ 32 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದ ರೈತರ ಭತ್ತದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 735 (ಭಲಿಸಿರುವುದು + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ) ಹಾಗೂ ರೂ.1,286/ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C₃) ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಲಿದೆ.

ಈ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಕನಿಷ್ಠಗೊಳಿಸಿದ್ದೇ ಆದಲ್ಲ ಸಹಜವಾಗಿ ಈಗಿನ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯೇ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಲಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿ ವೆಚ್ಚದ ಕನಿಷ್ಠೀಕರಣ (Cost Minimization) ದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಬೀಜ ಜೋಳ, ಶೇಂಗಾ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿದ್ದು, ವಿವರವನ್ನು ಚಿತ್ರ ಸಮೇತ ಅನುಬಂಧ 5 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಯಾಂತ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸೂರಕವಾಗಿ ಕಟಾವು ಇತರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ತಳಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಇಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಳೆ, ಗಿಡ್ಡ ತಳಿಗಳಿಗಿಂತ ರಾಯಚೂರು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಇಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವ ಹೊಸ ಜಿ.ಬಿ.ಎಂ 2 ಕಡಲೆ ತಳಿಯ ಕಾಂಡ ಉದ್ದ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಟಾವು ಯಂತ್ರದ ಬಳಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ತಳಿಯಿಂದ ಶೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ಕೊಯ್ಲೋತ್ತರ ನಷ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನವ ಶ್ರಮದ ಬಳಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ರೂ.5000/- ರಷ್ಟು ಎಕರೆಗೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗಲಿದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉದ್ದ ಕಾಂಡದ ತಳಿ ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್. 9 ಹೆಸರು ಕಾಳು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಇಡುಗಡೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

2.6. ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಪರಿಷ್ಕಿತಿ:

ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯಯುತ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯ ಮಾರಾಟ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕಿಸಲು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಸಮಿತಿ (ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ) ಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಪಿಎಂಸಿ ಪ್ರಾಂಗಣದೊಳಗೆ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ. ಆದರೆ, ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಬಹುತೇಕ ಉತ್ಪನ್ನ ಈ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಹೊರಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬಂದಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಘೋಷಿಸುವ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಕೂಡ ದೊರಕದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದೊಡ್ಡ ವೈಫಲ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

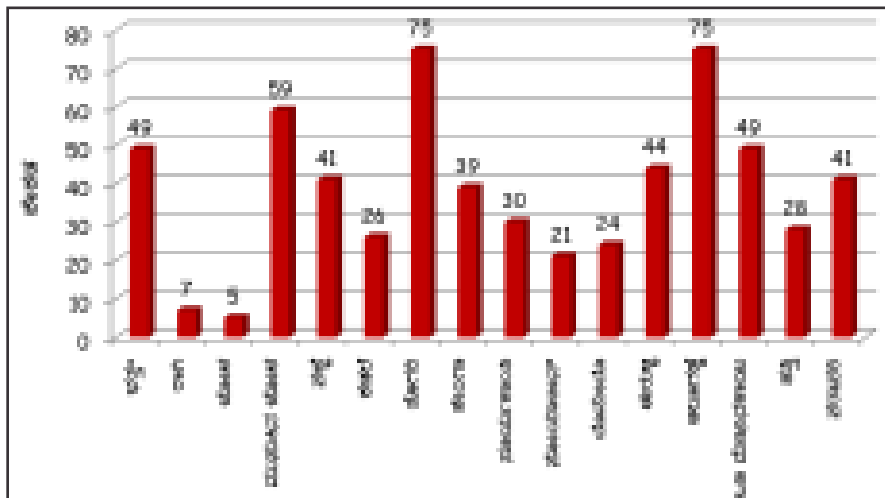
ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹ ಬಳಕೆಗೆ ಬಳಸಿ, ಉಳಿದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಿಗಿತ (Marketable surplus) ಎನ್ನಲಾಗುವುದು. ಜೋಳ, ರಾಗಿ, ಭತ್ತ, ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೆ, ಎಣ್ಣೆಕಾಳು, ಹತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಿಗಿತ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ 15 ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಿಗಿತ ಪ್ರಮಾಣ ಸರಾಸರಿ ಶೇ. 75 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭತ್ತ ಬಹುತೇಕ ಸೋನಾ ಮಸ್ಸೂಲಿಯಂಥ ಉತ್ತಮ ಶ್ರೇಣಿಯದ್ದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಾರಾಟ ಮಿಗಿತ ಅಧಿಕವೇ ಇರುತ್ತದೆ.

2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಈ 15 ಬೆಳೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 41 ರ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾತ್ರ ಎಸಿಎಂಸಿ ಪ್ರಾಂಗಣದೊಳಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಾರಾಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಜೋಳದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ 5 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ತೊಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 75 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ವಿವರವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 9 ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ 9 ಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ-9: ರಾಜ್ಯದ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಪರಿಷ್ಕಿತಿ : 2014-15

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಬೆಳೆ	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ (ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಪ್ರಮಾಣ (ಶೇ.)	ಎಸಿಎಂಸಿ ಸರಾಸರಿ ಬೆಲೆ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ (ಶೇ.)
1	ಭತ್ತ*	59.88	29.59	49	1711	1360	98
2	ರಾಗಿ	12.86	0.93	7	1602	2000	20
3	ಜೋಳ	13.2	0.69	5	1612	2300	53
4	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	42.18	24.99	59	1253	1310	0
5	ಸಜ್ಜೆ	2.7	1.11	41	1212	1250	61
6	ಕಡಲೆ	7.69	2.02	26	3584	3175	56
7	ತೊಗಲಿ	4.79	3.59	75	5055	4350	63
8	ಶೇಂಗಾ	5.63	2.18	39	3892	4000	45
9	ನೂರ್ಯಾಕಾಂತಿ	2.12	0.63	30	3188	3750	0
10	ನೋಯಾಚಾನ್	2.26	0.48	21	3325	2500	100
11	ಮೊಮೆಮೊ	20.31	4.82	24	776	-	-
12	ಈರುಳ್ಳಿ	29.86	13.16	44	1077	-	-
13	ಆಲೂಗಡ್ಡೆ	5.65	4.24	75	1173	-	-
14	ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	1.69	0.83	49	3188	-	-
15	ಹತ್ತಿ	22.52	6.26	28	3683	3750	89
ಒಟ್ಟು/ಸರಾಸರಿ		233.34	95.54	41		-	53

*ನೋನಮಸೂರಿ ಭತ್ತ

ಚಿತ್ರ 9: ರಾಜ್ಯದ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಪ್ರಮಾಣ (ಶೇ.)

ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ) ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಹೊರಗೆ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿದ್ದು, ಇವುಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ-10 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದು, ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿನ ರೀತಿ ರಿವಾಜು, ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ತಗುಲುವ ವ್ಯವಹಾರ ವೆಚ್ಚ (Transaction Cost) ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದು ರೈತರು ಹೊಲ, ಊರುಗಳಲ್ಲೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಖಾಸಗಿ ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಸೂರ್ವಾಭಾವಿ ಒಪ್ಪಂದ ಕೂಡಾ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ-10 : ರೈತರು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ) ಹೊರಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಕಾರಣಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಕಾರಣಗಳು	ಪ್ರಮಾಣ (ಶೇ.)
1	ವ್ಯವಹಾರ ನಡವಳಿ ಅಧಿಕ ಸಮಯ, ಓಡಾಟ, ಇತ್ಯಾದಿ	30
2	ಖಾಸಗಿ ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರೊಡನೆ ಸೂರ್ವಾಭಾವಿ ಒಪ್ಪಂದ	19
3	ಹರಾಜು ಮಾರಾಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ	13
4	ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ ರೀತಿ, ನಿಯಮಗಳ ತೊಡಕುಗಳು	10
5	ದಲ್ಲಾಳಗಳಿಂದ ಅಧಿಕ ಕರ ವಸೂಲಾತಿ	8
6	ಗುಣಮಟ್ಟದ ತೊಡಕು	8
7	ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ ಬೆಲೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ	7
8	ಹೊರಗಡೆ ಬೆಲೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ	5
	ಒಟ್ಟು	100

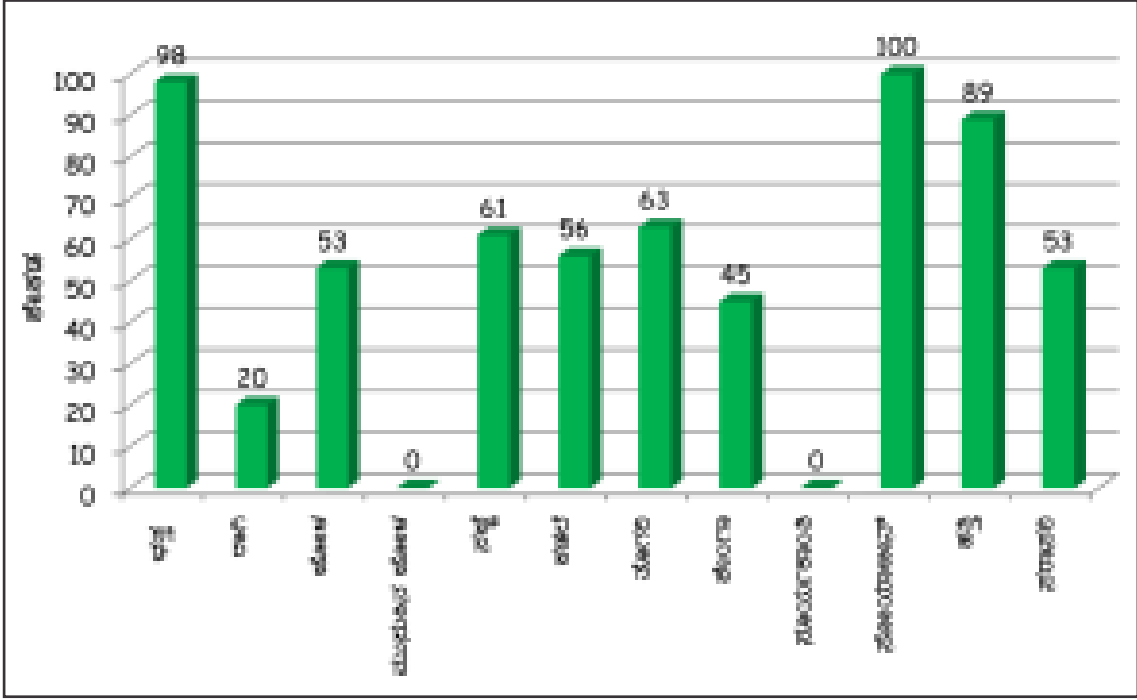
ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ, ರೈತರು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಪ್ರಾಂಗಣದೊಳಗಿನ ಅಥವಾ ಹೊರಗಿನ ಬೆಲೆ ವಿಚಾರಗಳು ಅಷ್ಟೇನು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು.

ಈ ರೀತಿ ಎಪಿಎಂಸಿ ಪ್ರಾಂಗಣಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.53 ಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಧಾರಣೆ ದೊರಕಿದ್ದು ಉಳಿದ ಪ್ರಮಾಣ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಭತ್ತ (ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆ), ಸೋಯಾಬೀನ್ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮಾತ್ರ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಅಧಿಕ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ರಾಗಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.20 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಕಡಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.56 ರಷ್ಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲೇ ಮಾರಾಟವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ವಿವರ ಚಿತ್ರ-10 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

2.7. ಈ ಸಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಅವಕ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ವರ್ತನೆ:

ರಾಜ್ಯ ಇಂದು ತೀವ್ರ ಬರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಕಾಲಿಕ ಮಳೆ ಎರಡನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಸಾಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕುಂಠಿತವಾಗಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿರುವ ಶೇ.52 ರಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಬೆಳೆಗಳು ಹಾನಿಗೆ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ವಿವರವನ್ನು

ಚಿತ್ರ 10: ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಅಧಿಕ ದರದಲ್ಲ ಮಾರಾಟ (ಶೇ.)

ಅನುಬಂಧ-6 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುವ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೂಡ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿದೆ.

ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಶೇ.30 ರಷ್ಟು, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಶೇ. 42 ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಉತ್ಪಾದನೆ ಶೇ. 51 ರಷ್ಟು ಕುಂಠಿತವಾಗಲಿದೆ.

ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ (2015-16) ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕುಂಠಿತ ಪ್ರಮಾಣ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ಪಟ್ಟಿ 11 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಸಾಲಿನ ಮುಂಗಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಕಂಡು ಬರಲಿದೆ. ಈ ಕೊರತೆ ಪ್ರಮಾಣ ಕೊಳವೆ ನಿರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವ ಬೊಮ್ಮೇಮೊದಲ್ಲ ಶೇ.9 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ಶೇಂಗಾದಲ್ಲ ಶೇ.46 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಸೋಯಾಬಿನ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾತ್ರ ನಿರೀಕ್ಷೆ ದಾಟಲಿದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಲಿನ ಮುಂಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.29 ರಷ್ಟು ಸಂಭವನೀಯ ಕೊರತೆ ಕಂಡು ಬರಲಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೊರತೆ ಬೆಲೆಗಳ ಮೇಲೂ ನೇರ ಪರಿಣಾಮ ಇರಲಿದೆ. ಈ 15 ಬೆಳೆಗಳ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ ಧಾರಣೆ (Whole Sale Price) ಮತ್ತು ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳವರೆಗಿನ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 11 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ ಧಾರಣೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಲೂಗಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ ಹೊರತಾಗಿ ಬಹುತೇಕ ಬೆಳೆಗಳ ಈ ವರೆಗಿನ ಧಾರಣೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. (ಚಿತ್ರ -11)

ಪಟ್ಟಿ-11 : ಈ ಸಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಅವಕ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ವರ್ತನೆ

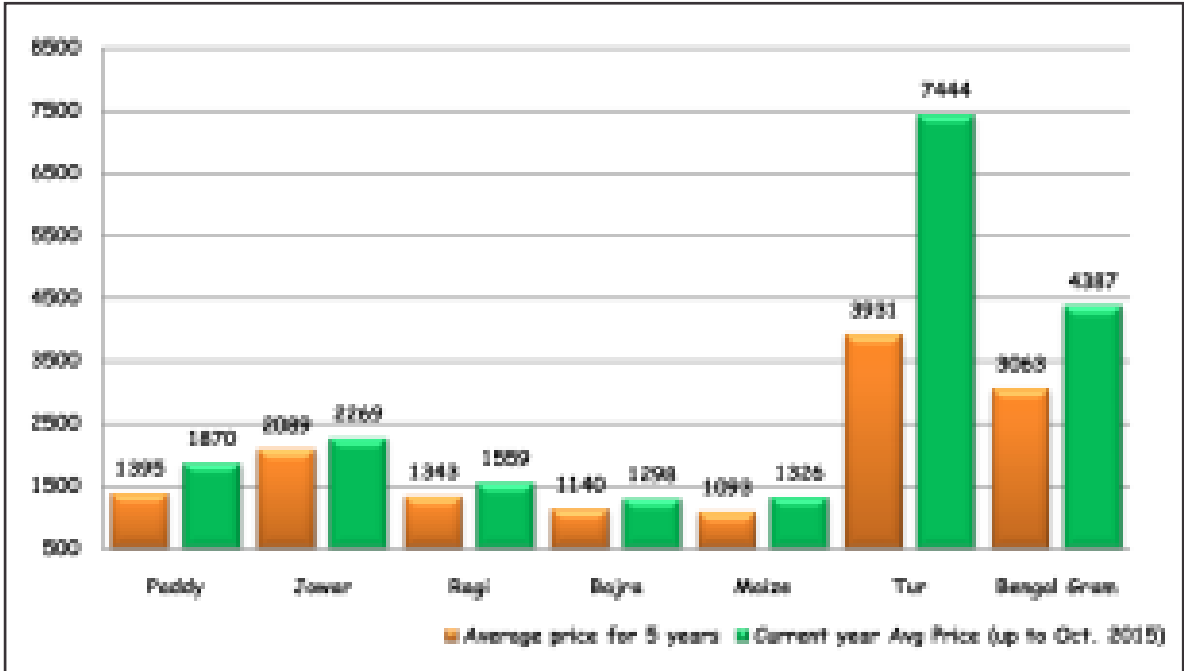
ಕ್ರ. ಸಂ.	ಬೆಳೆಗಳು	ಈ ಸಾಲಿನ ಮುಂಗಾಲಿನ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಉತ್ಪನ್ನ** (ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	ಕಳೆದ ಸಾಲಿನ ಮುಂಗಾಲಿನ ಉತ್ಪನ್ನ* (ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	ಶೇಕಡಾವಾರು ಕೊರತೆ	ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ ಬೆಲೆ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಅಂತ್ಯದ ಬೆಲೆ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಗರಿಷ್ಠ ಅವಕ ತಿಂಗಳುಗಳು	ಬೆಲೆ ಕುಸಿತದ ತಿಂಗಳುಗಳು	ಅಸ್ಥಿರತೆ ಗುಣಾಂಕ (CV)-(ಶೇ.)
1	ಇತ್ತ	38.98	46.65	-16	1395	1870	ನವೆಂಬರ್-ಜನವರಿ, ಮೇ-ಜುಲೈ	ಮೇ-ಅಕ್ಟೋಬರ್	22
2	ರಾಳಿ	10.20	12.31	-17	1343	1559	ಡಿಸೆಂಬರ್-ಏಪ್ರಿಲ್	ಏಪ್ರಿಲ್-ನವೆಂಬರ್	25
3	ಜೋಳ	0.93	1.6	-42	2089	2269	ಜನವರಿ-ಮೇ	ಏಪ್ರಿಲ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್	9
4	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	26.53	37.88	-30	1093	1326	ನವೆಂಬರ್-ಮಾರ್ಚ್	ಏಪ್ರಿಲ್-ಜುಲೈ	12
5	ಸೆಜ್ಜೆ	1.42	2.48	-43	1140	1298	ನವೆಂಬರ್-ಜನವರಿ	ಏಪ್ರಿಲ್-ಜೂನ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್-ನವೆಂಬರ್	12
6	ಕಡಲೆ	-	-	-	3063	4387	ಜನವರಿ-ಏಪ್ರಿಲ್	ಏಪ್ರಿಲ್-ಜೂನ್	17
7	ತೊಗರಿ	3.04	4.74	-36	3931	7444	ನವೆಂಬರ್-ಮಾರ್ಚ್	ಮೇ, ಜುಲೈ-ನವೆಂಬರ್	22
8	ಶೆಂಗಾ	1.87	3.49	-46	3361	4426	ಫೆಬ್ರವರಿ-ಮೇ	ಜುಲೈ-ಅಕ್ಟೋಬರ್	12
9	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	0.51	0.86	-41	2993	3310	ನವೆಂಬರ್-ಜನವರಿ	ಏಪ್ರಿಲ್-ಜುಲೈ	6
10	ಸೋಯಾಬೀನ್	2.03	1.89	7	2843	3256	ಅಕ್ಟೋಬರ್-ಜನವರಿ	ನವೆಂಬರ್-ಫೆಬ್ರವರಿ	18
11	ಮೊಮೇಮೊ	18.4	20.31	-9	954	1188	ಜೂನ್-ನವೆಂಬರ್	ಜನವರಿ-ಏಪ್ರಿಲ್, ನವೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್	20
12	ಈರುಳ್ಳಿ	17.22	29.86	-42	1072	1759	ನವೆಂಬರ್-ಡಿಸೆಂಬರ್	ಫೆಬ್ರವರಿ-ಜೂನ್	25
13	ಅಲೂಗಡ್ಡೆ	4.74	5.56	-15	1134	1014	ಆಗಸ್ಟ್-ನವೆಂಬರ್, ಮೇ	ಜನವರಿ-ಏಪ್ರಿಲ್	22
14	ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	1.45	1.6	-9	8109	10331	ಜನವರಿ-ಏಪ್ರಿಲ್	ಏಪ್ರಿಲ್-ನವೆಂಬರ್	12
15	ಹತ್ತಿ	10.99	19.33	-43	4254	4338	ಅಕ್ಟೋಬರ್-ಮಾರ್ಚ್	ಅಕ್ಟೋಬರ್-ಡಿಸೆಂಬರ್, ಮೇ-ಜೂನ್	7
	ಒಟ್ಟಾರೆ ಕೊರತೆ		-	-29					

ಮೂಲ: * ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು, ** ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು.

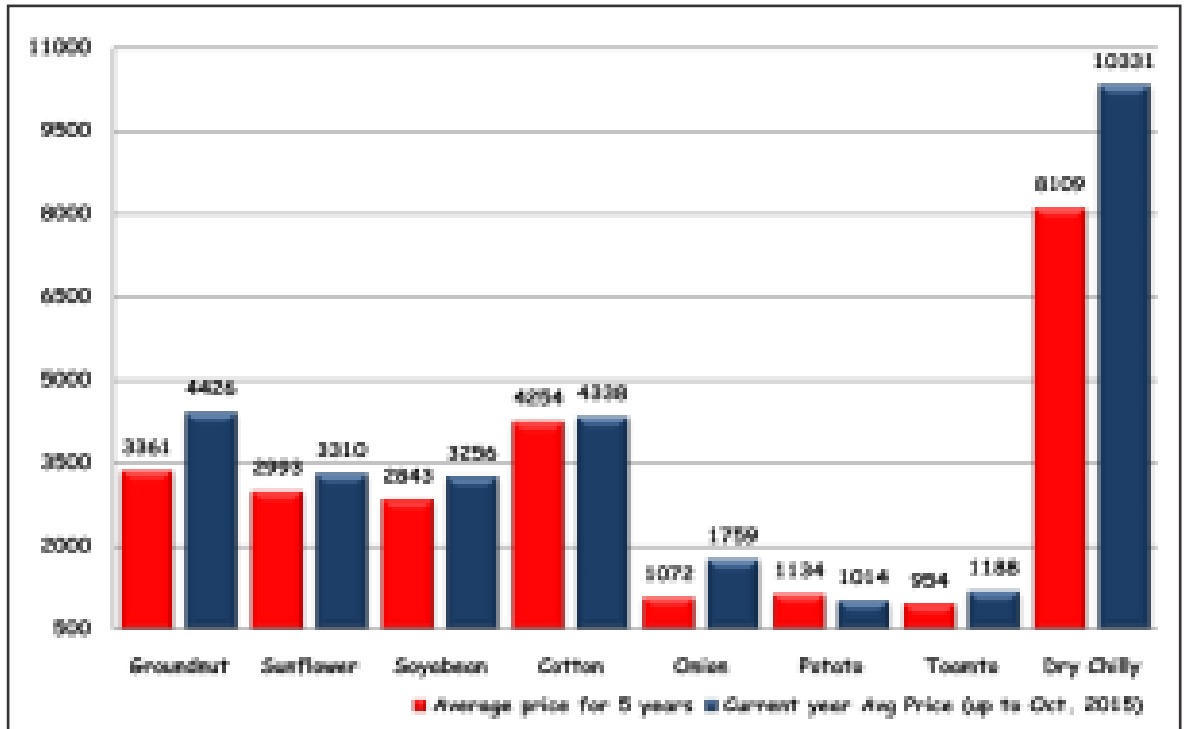
ಹತ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ-ಅಂಚ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ 170 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.ಗಳ ಲಕ್ಷ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ.

ಚಿತ್ರ 11: ಈ ಸಾಲಿನ (2015) ಮತ್ತು ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ ಧಾರಣೆ ಹೋಲಿಕೆ

A. ಅಹಾರ ಬೆಳೆಗಳು

B. ಎಣ್ಣೆಕಾಳು, ತರಕಾರಿ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು

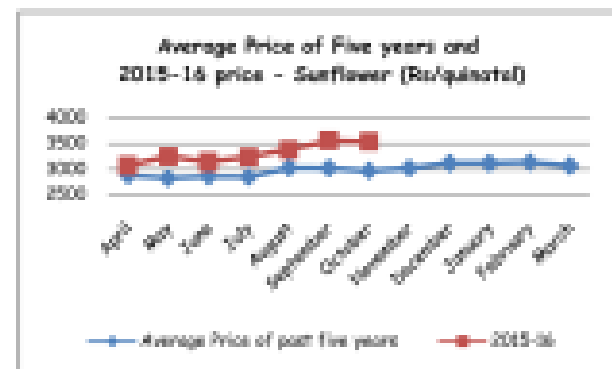
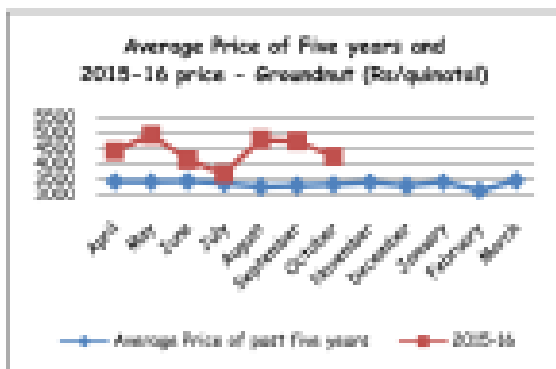
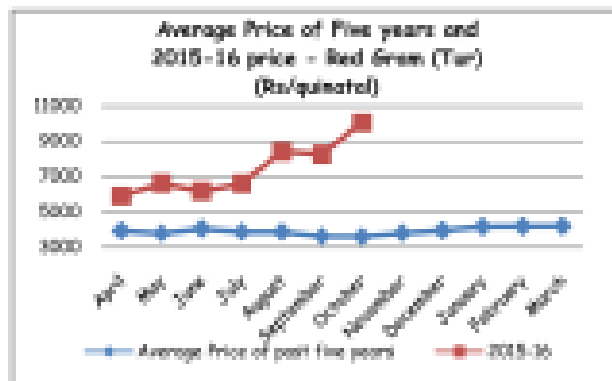
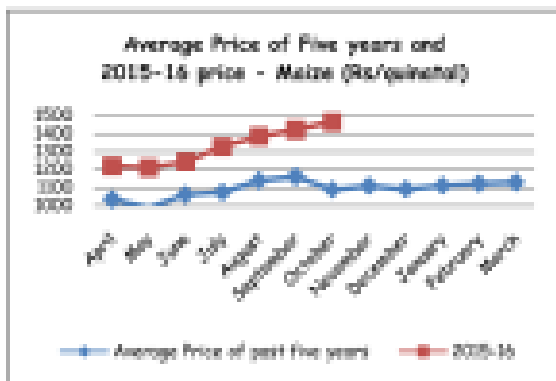
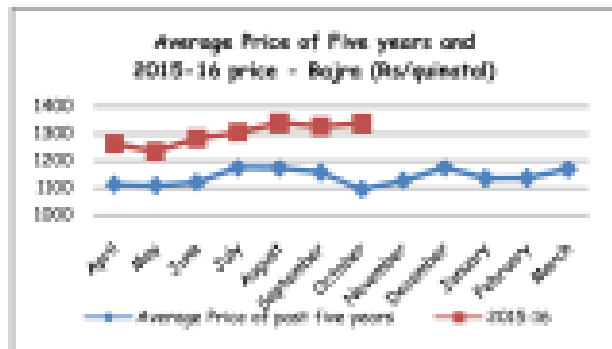
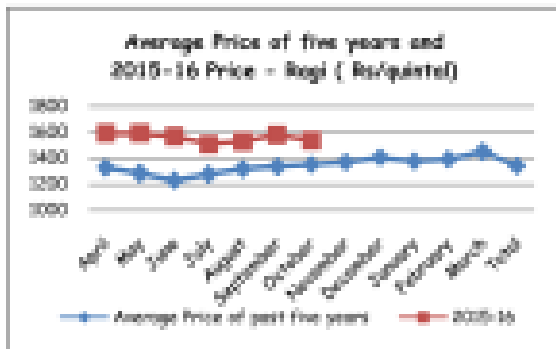
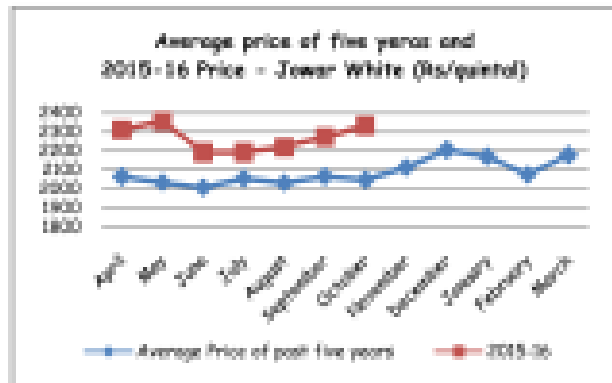
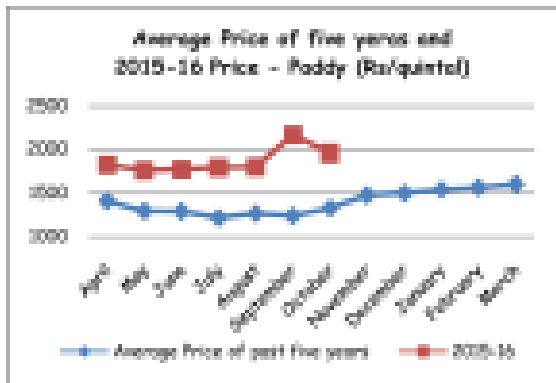
ಆದರೆ ಭತ್ತ, ಶೇಂಗಾ, ಈರುಳ್ಳಿ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಕಡಲೆಗಳ ಧಾರಣೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇಳಿಮುಖ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದು, ಮುಂದೆ ಆತಂಕಕ್ಕೆ ದಾಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. (ಚಿತ್ರ-12)

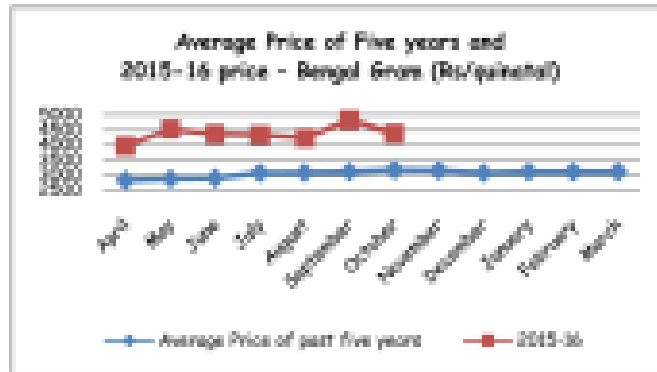
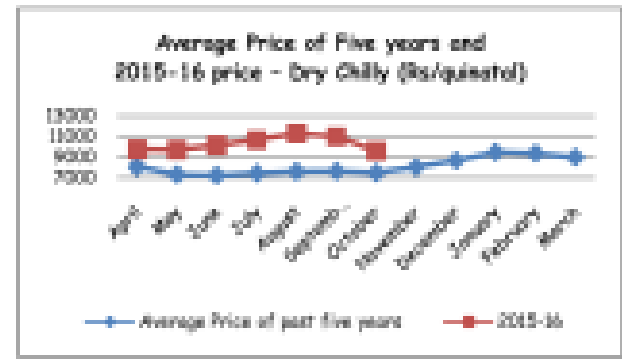
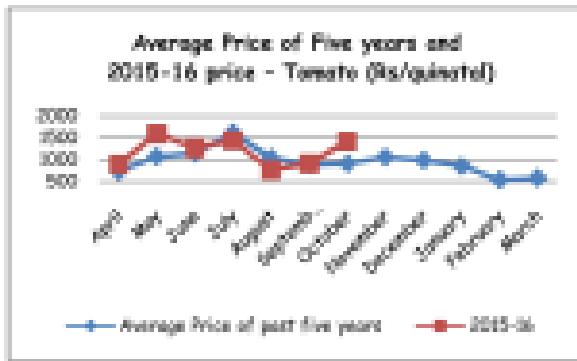
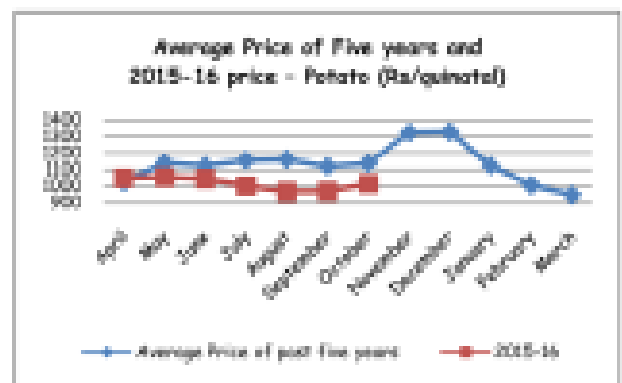
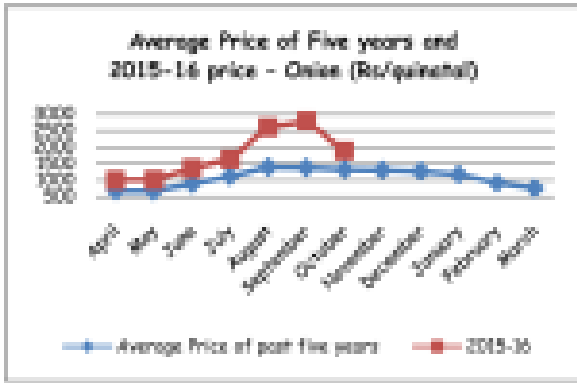
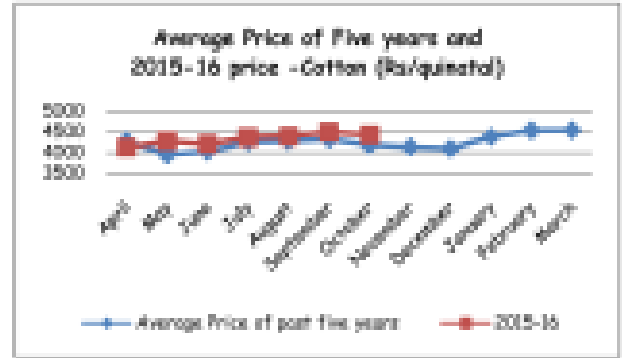
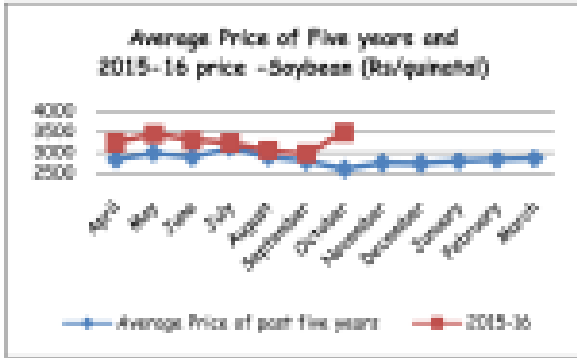
ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಾಗುವ ಏರುಪೇರು ಅಥವಾ ಅಸ್ಥಿರತೆಯ ಗುಣಾಂಕ (Co-efficient of Variation- CV) ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಜೋಳ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗಳ ಧಾರಣೆಯು ಶೇ.6-9 ರಷ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಏರುಪೇರಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಥಿರವಾದ ಬೆಳೆಗಳು ಎನ್ನಬಹುದು. ರಾಗಿ, ಈರುಳ್ಳಿ ಧಾರಣೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಶೇ.25 ರಷ್ಟು ಏರು-ಪೇರಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಸ್ಥಿರತೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಈ ಬೆಳೆಗಳ ಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆವಕಗಳ ಮಾಸಿಕ ವರ್ತನೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ (Seasonal Index) ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿ, ಅನುಬಂಧ 7 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ, ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಲೆ ಕುಸಿತ ಮತ್ತು ಆವಕ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವ ತಿಂಗಳುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ 11 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ನವೆಂಬರ್‌ನಿಂದ ಮಾರ್ಚ್‌ವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಹುತೇಕ ಬೆಳೆಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆವಕ ಅತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆ ಕುಸಿತದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಖರೀದಿಯೂ ಸೇರಿ ಧಾರಣೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸೂರಕವಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಈ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚಿಸಿರುವ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಸಂಭವನೀಯ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಆವಕಗಳ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ 12 : ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಧಾರಣೆಗಳ ವರದಿ

ಅಧ್ಯಾಯ-3

ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಧಾರಣೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬಹು-ಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ಇಂದು ಬರ ಮತ್ತು ಇಕ್ಕಟ್ಟುಗಳೆರಡರನ್ನೂ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ದಾರಿ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ವಲಯವನ್ನು ಸದೃಢಗೊಳಿಸಿ, ರೈತರ ಬದುಕನ್ನು ಹಸನು ಮಾಡುವತ್ತ ದಿಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಸಂದೇಶ ಮೂಡಿಸುವುದು ಇಂದು ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ರೈತರ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ, ಈ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಿತಿ, ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಆವಕಗಳ ವರ್ತನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ 10 ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂರ್ವಾಭಾವಿಯಾಗಿ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ತಾತ್ವಿಕ ನಿಲುವುಗಳಿಗೆ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಬದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅ) ರೈತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ (Market Intervention) ಸದಾ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಾಗತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಉದಾರೀಕರಣದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಆ) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಸಿಗುವ ಧಾರಣೆ ಮೇಲೆ ದೇಶವಿದೇಶಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಬೇಡಿಕೆ, ಸೂರೈಕೆಗಳೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಿರವಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಆಮದು ರಫ್ತು ನೀತಿ, ನಿಲುವುಗಳಿಗೆ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಪಾಟು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸಕ್ರಿಯ ಸಹಕಾರ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇ) ಬಡತನ, ಹಸಿವು, ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪಡಿತರ ವಿತರಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸದೃಢಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಖರೀದಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ತತ್ವವನ್ನೂ ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ವಿಸ್ತೃತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ) ಸಮಗ್ರ ಮಾನದಂಡದಿಂದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಅಳೆದರೆ ಇಂದು ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕ ಕಸುಬಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಯುತ ಹಾಗೂ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಮೂಲಕ **ಆದಾಯ ಭದ್ರತೆ** ಒದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉ) ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ, ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧಾರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೈತ ಇಂದು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿದ್ದು, ದುರ್ಬಲನಾಗಿರುವನು. ರೈತರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ, ಅವರ **ಸಾಂಘಿಕ ಚೌಕಾಸಿ ಶಕ್ತಿ (Collective Bargaining Power)** ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕ ನೀಡುವ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಪಾಲು ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಇಂದು ಮೊದಲು ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಬಹು-ಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು

3.1 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಬೆಲೆ:

ಕೃಷಿ ಒಂದು ನಷ್ಟದ ಕಸುಬಾಗಿದ್ದು ರೈತರು ಬೇಸಾಯವನ್ನೇ ಕೈ ಬಿಡುತ್ತಿರುವ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಧಾರಣೆಯ ಅತಿ ಏರಿಳಿತ ತಡೆಗಟ್ಟಿ **ಸ್ಥಿರ (Stable)** ಮತ್ತು **ನಿರೀಕ್ಷೆದಾಯಕ (Predictable)** ವೂ ಆದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಇರಲಿ, ನಮ್ಮ ಬಹುಪಾಲು ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನೇ ಖಾತರಿಗೊಳಿಸಲಾಗದಿರುವುದು ದೊಡ್ಡ ವೈಫಲ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಭತ್ತ, ಸಜ್ಜೆ ಮತ್ತು ರಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಈ ರೀತಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ದಿನಾಂಕ 18.11.2015 ರ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತದೆ (ಅನುಬಂಧ-8).
- ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ 'ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ' (CACP) ದ 2015-16 ನೇ ಸಾಲಿನ ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ 'ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲೇ ಮಾರುವ' ರೈತರ ಹಕ್ಕಿನ ವಿಚಾರ ಪ್ರಾಸ್ತಾಪಿಸಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ.
- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತ 'ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯನಿಧಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ' (Price Support Scheme Operational Guideline) ಒಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯೊಳಗೆ ಬರುವ ಬೆಳೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 25 ಪ್ರಮಾಣದವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬಹುದು.

- ಬೆಲೆ ಕುಸಿದಾಗ ಈ ರೀತಿ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಚೇತರಿಸಿ ಕ್ರಮೇಣ ಲಾಭದಾಯಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲುಪುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅನುಷ್ಠಾನದ ದಾರಿಗಳು:

- ಅ) ಕೇಂದ್ರದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (MSP) ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮವೂ ಸೇರಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ರೈತ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ (A₁+FL) ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ಕನಿಷ್ಠ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಬೆಲೆ (Statutory Minimum Transaction Price - SMTP) ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.

- ಆ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ.) ಸೇರಿದಂತೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಗುಣಮಟ್ಟದ (FAQ) ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟ ಈ ಬೆಲೆ (SMTP)ಗಿಂತ ಕೆಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯದಂತೆ ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸುವುದು.

- ಇ) ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಅನಧಿಕೃತ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ.), ಮತ್ತಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹಿಡಿತದೊಳಗೇ ಮಾರಾಟ ನಡೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು.

- ಈ) ಈ ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಸಮರ್ಥ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲಿದ್ದು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮಾರಾಟ ಇಲಾಖೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊರೆ ಹೊರತಕ್ಕದ್ದು.

- ಉ) ರಾಜ್ಯದ ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ, ಇತ್ಯಾದಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಖರೀದಿಸುವಾಗ ಹಾಗೇ, ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಮೇವು, ಪರಿಸರ ಬದಲಾವಣೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮುಂತಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದ ಭತ್ತ, ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳಂತಹ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಬೆಲೆ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ವೆಚ್ಚ (Cost C₃) ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರಬಾರದು.

- ಊ) ಬಡವರ ಆಹಾರದ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದ ಆದಾಯ ಭದ್ರತೆಗಳೆರಡರನ್ನೂ ಸದೃಢಗೊಳಿಸಲು, ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ತೊಗರಿ, ಈರುಳ್ಳಿ, ಕುಸುಬಲಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ.

- ಋ) ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪರೋಕ್ಷ ಮತ್ತು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಹಾರ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಾಪ್‌ಕಾಮ್‌ನಂತಹ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ರೈತಸಂಠೆ, ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘಟನೆ (FPO), ವಿವಿಧ ಮಂಡಳಿಗಳ ಖರೀದಿ ಬೆಲೆ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (Cost C₃) ಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಬರದಂತೆ ನಿಗಾವಹಿಸುವುದು.

ಎ) ಹಾಗೇ, ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಕೃಷಿ (Contract Farming) ಮೂಲಕ ಸಫಲ್, ಮೆಟ್ರೋ, ಲಿಲಿಯನ್ಸ್, ಇತ್ಯಾದಿ ಬೃಹತ್ ಸಂಘಟಿತ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಖರೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ನಿಗುವ ಧಾರಣೆ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (Cost C₂) ಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಬರದಂತೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುವುದು.

ಬಿ) ಸರ್ಕಾರ ನೇರವಾಗಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡದೇ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸೋನಮಸ್ತೂರಿ ಭತ್ತ, ಬೊಮ್ಮೇಬೊಂದಂತಹ ತರಕಾರಿ, ಮತ್ತಿತರ ಬೆಳೆಗಳ ಧಾರಣೆ ಕುಸಿದಾಗ ರೈತರಿಗಾಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಭರಿಸಲು 'ಬೆಲೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಪರಿಹಾರ' (Price Compensation) ಅಥವಾ ನೀಡಿ (NITI) ಆಯೋಗ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ 'ಕೊರತೆ ಪಾವತಿ' (Deficiency Payment) ಯಂತಹ ವಿನೂತನ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.

3.2 ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅವರ್ತನಿಧಿ:

ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸದೃಢತೆ ನೀಡಿ ರೈತರಿಗೆ ನಿಗುವ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕವೂ ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷದಾಯಕವೂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ನಿಧಿ (Price Stabilization Fund) ಯ ಪಾತ್ರ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಈ ಅವರ್ತನಿಧಿಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಮಂಡಳಿಯ ಬಳಿ ಬಾಕಿ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿದರೂ ಒಟ್ಟು ನಿಧಿ ರೂ.1000 ಕೋಟಿ ಮೀರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಕೇಂದ್ರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯನಿಧಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ-2014 ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ್ತನಿಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉಲ್ಲೇಖವಿದ್ದು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಖರೀದಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅನುಷ್ಠಾನದ ದಾರಿಗಳು:

ಅ) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕನಿಷ್ಠ 5000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ್ತನಿಧಿ (Price Stabilization Revolving Fund) ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ. ಈ ಮೊತ್ತ ಕರಗದೇ, ಅಧಿಕವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆ) ಧಾರಣೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವಾಗ ಸಹಮತ ಪಡೆದು ರೈತರಿಂದಲೇ 'ಕರ' (Cess) ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಈ ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣದ ಗಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ವಿನೂತನ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು.

ಇ) ಇದರ ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಚಿವಾಲಯವನ್ನು (Secretariate) ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಯುಕ್ತರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸುವುದು.

ಈ) ಹಾಗೇ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈರುಳ್ಳಿಯಂತಹ ಬೇಗನೆ ಹಾಳಾಗುವ ತರಕಾರಿಗಳ ಬೆಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತೊಗಲಿಯನ್ನು ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಖರೀದಿಸಿ ಬೆಲೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು (ಅನುಬಂಧ-9) ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ನಿಧಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

3.3 ಸಕಾಲದಲ್ಲ ಖರೀದಿ, ಶೀಘ್ರ ಪಾವತಿ:

2013-14 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದ (2014-15) ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಖರೀದಿ ರಾಶಿ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

- ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿವಿಧ ಖರೀದಿದಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಮತ್ತು ಏಲೆಜೋಳ ಈ ನಾಲ್ಕು ಬೆಳೆಗಳ ಸುಮಾರು 458 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮೌಲ್ಯದ 27 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು 49 ಸಾವಿರ ರೈತರಿಂದ ಖರೀದಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಗಿಯ ಪ್ರಮಾಣವೇ 14 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. (ಅನುಬಂಧ-10)
- ಆದರೆ, 2013-14 ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಬೆಳೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಶೇಂಗಾ, ತೊಗರಿ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಕಡಲೆ, ತೆಂಗು, ಕೊಬ್ಬರಿ ಬೆಳೆಗಳ ಸುಮಾರು ರೂ. 1718 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ 106 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು 1.64 ಲಕ್ಷ ರೈತರಿಂದ ಖರೀದಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಕೆಲವು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಬೆಲೆ ನೀಡಿ

- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಖರೀದಿಸುವ ಭತ್ತದ ಪ್ರಮಾಣ, ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, 2013-14 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ. 30 ರಷ್ಟು ಖರೀದಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮಾಣ ಕೇವಲ ಶೇ.3 ರಷ್ಟು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೂ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ (ಅನುಬಂಧ-11).

- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನ ಅಸಮರ್ಪಕ ಖರೀದಿಯಿಂದ ರೈತಾಪಿವರ್ಗ ಅಸಂತೋಷಗೊಂಡಿದ್ದು, ಭತ್ತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೊರೆ ಕೂಡ ಹೊಕ್ಕಿರುವರು. ಹಾಗಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಆದ್ಯತೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.
- ಈ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಬಹುತೇಕ ಮುಂಗಾಲಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿಂದ ಮಾರ್ಚ್‌ವರೆಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಖರೀದಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಅವಧಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉತ್ಪನ್ನ (FAQ) ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲು ಇರುವ ಅಡಚಣೆ ನಿವಾರಿಸಿ, ಚೀಲ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಖರೀದಿಸಿ ಶೀಘ್ರ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶದಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅಧಿಕ ಉಪಯೋಗ ಸಿಗಲದೆ.

ಅನುಷ್ಠಾನದ ದಾರಿಗಳು:

- ಅ) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ (PACCS) ಸೂಕ್ತ ಬಳಕೆ: ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬೇರು ಬಿಟ್ಟು ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಖರೀದಿ, ಹಣ ಪಾವತಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು.
- ಆ) ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಖರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಲಪಡಿಸುವುದು. ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಭರಿಸಿ, ಖರೀದಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ತರಲು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಲಿಯಾಂತ್ರು ದರದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇ) ಈ ಖರೀದಿ ಕಾರ್ಯ ರೈತರಿಂದ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಪೂರ್ವಾಭಾವಿ ಖರೀದಿ ಒಪ್ಪಂದ (Buy Back) ಮಾಡಿ ರೈತರ ನೊಂದಣಿ ಪಟ್ಟಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೇ, ಗುರುತು ಖಾತಲಿ ಪಡಿಸಲು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಗೆ ತರುವ ರೈತರ ಭಾವಚಿತ್ರ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ರೈತ ಸಂಘಟನೆ, ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಇಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ) ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಅಡಚಣೆ ನಿವಾರಣೆ: ರೈತರು ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸರಾಸಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟ (Fair and Average Quality-FAQ) ದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾಹಿತಿ, ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬವಣೆ ಪಡುತ್ತಿರುವರು.

- ನೆಲಗಡಲೆಯಂತಹ ಬೆಳೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಹವಾಮಾನ, ಸಂದಿಗ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿನ ಮಳೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆಯಾಗಿದ್ದು ರೈತರು ನಿಸ್ಸಾಹಯಕರಾಗಿರುವರು.
- ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೊಬ್ಬಲಿಯಲ್ಲೂ ತಲೆದೂಲಿರುತ್ತದೆ. ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಖರೀದಿಗೆ ತಂದಿದ್ದು, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ.

▪ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಖರೀದಿಗೆ ತರುವ ಮೊದಲು ಪೂರ್ವಾಭಾವಿಯಾಗಿ ರೈತರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಉತ್ಪನ್ನದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಿ ದೃಢೀಕರಣವಾಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕರ ತಜ್ಞರ ತಂಡ ರಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ಈ ಹಿಂದೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಖಾತಲಿಗೊಳಿಸಲು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವೃತ್ತಿನಿರತ 'ಗುಣಾಲಿ'ಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಸೇವೆ ಇಂದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಹಾಗೆಯೇ, ರಾಲಿ, ಏಳಿ ಜೋಳ, ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದ ಭತ್ತಗಳ ಖರೀದಿ, ವಿತರಣೆಗೆ ಆಸಕ್ತ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ರೈತ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾಲಿ ತರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

3.4 ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಇಳಿಸುವುದು:

ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಅಧಿಕ ಶ್ರಮ ಬೇಡುವ ಕಸುಬಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಳದ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಇಳಿಸುವುದರತ್ತ ಈಗ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವುದು, ಕೊಯಲು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ, ವೆಚ್ಚ ಇಳಿಕೆಯತ್ತ ಅಗತ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಜೊತೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ (MGNREGA) ಯಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರಿಗೆ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೊರಕಬೇಕು.

ಅನುಷ್ಠಾನದ ದಾರಿಗಳು:

ಅ) ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ: ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಉಳುಮೆಯಿಂದ ಕೊಯ್ಲಿನವರೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಿರುವ ಹಲವಾರು ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಲಿಯಾಯ್ಡು ದರದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೇ, ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರಧಾರ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಬಾಡಿಗೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡಿ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸದೃಢಗೊಳಿಸಬೇಕು.

- ಈಗಿನ ಲಿಯಾಯ್ಡು ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಲಿಯಾಯ್ಡುಗೆ ಅರ್ಹವಾದ ಯಂತ್ರಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ವಿವಿಧ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂತೆ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಮೇಲಿನ ತತ್ಕ್ಷಣದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಆ) ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರೈತರನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಯಂತ್ರದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಇತರೆ ರೈತರಿಗೆ ಲಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಖಾಸಗಿ ಕಾರುಗಳ 'ಓಲಾ'ದಂತೆ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ವಿಸ್ತೃತ ಜಾಲ (Online Aggregation) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು.

- ಇದಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪರಿಣಿತ ಆರಂಭೋತ್ಸಾಹ (Start Ups) ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ/ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು.

ಇ) ಶ್ರಮದ ಬ್ಯಾಂಕ್: ಭತ್ತದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಆಳಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕೇರಳದ ಮನ್ನುತ್ತಿ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಸಿರು ಪಡೆ (Green Army) ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಪ್ರಥಮ ಎನ್ನಬಹುದಾದ 'ಶ್ರಮದ ಬ್ಯಾಂಕ್' (Labour Bank) ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿರುತ್ತದೆ.

- ಈ ಮೂಲಕ ಭತ್ತದ ಕೃಷಿಗೆ ಶ್ರಮವನ್ನು ಸಾಂಘಿಕವಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

- ಈ ವಿನೂತನ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಪ್ರಯೋಗ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಅನುಸರಿಸಲು ಅತ್ಯಂತ ಅರ್ಹವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ) ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅನುಶೋಧನೆ: ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ತಗ್ಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆ ಮೇರೆಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

■ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯ ವೆಚ್ಚ, ಲಾಭಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಬೇಕು. ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದ ಒಣ ಭೂಮಿ ಬೇಸಾಯದ ಬೆಳೆಗಳ ಇಳುವರಿ ಅಂತರ (Yield Gap) ನಿವಾರಿಸಲು ಸಮರೋಪಾಯವಿಲ್ಲದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

■ ರೈತರ ಕೈಗೆಟುಕುವಂತಹ ಹಲವಾರು ಉಪಯುಕ್ತ ಯಂತ್ರ ತಂತ್ರಗಳು ಅನುಶೋಧನೆ ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಯಂತ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿ, ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರದ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯದ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅನುಶೋಧನೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ' (National Innovation Foundation) ರಚನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

■ ಹೊರರಿನ ಪರಿಕರಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ (Low External Input Sustainable Agriculture -LEISA) ಬೆಳೆಸುವ ಶೋಧನೆ ಇಂದು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

■ ಹಾಗೇ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರಂಪರಾಗತ ಜ್ಞಾನ, ಕೈಗೆಟುಕುವ ದೇಶೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಳಮಟ್ಟದ ಅನುಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಿ, ಇತರರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿ, ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

■ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ/ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ, ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಯಂತ್ರ, ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು.

ಉ) ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆ ಫಲಾನುಭವ: ರೈತರಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ, ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆ 'ನರೇಗಾ' (MGNREGA) ದ ಫಲಾನುಭವದ ಲಾಭ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ.

■ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ನರೇಗಾದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ "ಶೇ. 60 ರಷ್ಟು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರಬೇಕು". ಮತ್ತು "ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಮೂಲಕ ಬರ ಎದುರಿಸಲು "ಉತ್ಪಾದಕ ಆಸ್ತಿ" (Productive Asset) ರೈತರ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿರುವರು. ಈ ಸಹಾಯ ಒಣಭೂಮಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.

- ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ರೂಪ ನೀಡಲು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

3.5 ರೈತರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಚೌಕಾಸಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು:

ಮಾರಾಟವೂ ಸೇರಿ ಇಂದು ಸಹಕಾರ ಕೃಷಿಯ ವಿವಿಧ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಮಾರಾಟ ಮಹಾಮಂಡಳ' (ಮಾರ್ಕ್‌ಫೆಡ್, KSCMF), ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಹಾಪ್‌ಕಾಮ್ (HOPCOM) ಹಾಗೇ 'ರಾಜ್ಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಹಾಮಂಡಳ'ಗಳಂತಹ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ರಚನೆಗಳಿವೆ.

- ಆದರೆ ಈ ಸಹಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೈತರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಚೌಕಾಸಿ ಶಕ್ತಿ (Collective Bargaining Power) ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ದೊರಕಿಸುವಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

- ಹಾಗಾಗಿ, ಹಾಲಿನ ಹೊರತಾರಿ, ಬೇರೆಲ್ಲಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಂದ ಬೆಲೆ ಕೇಳುವವನೇ ಹೊರತು ನಿರ್ಧರಿಸುವವನಲ್ಲ (Price Taker not Maker).
- ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಟನೆ (Farmer Producers Organization) : ರೈತರ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಲು 2013 ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಹೊರತಂದಿರುತ್ತದೆ (ಅನುಬಂಧ-12).
- ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (NABARD) ತರಬೇತಿ, ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಟನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಈಗಾಗಲೇ ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಸಮಗ್ರ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (PPP-IHD) ಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವು ತೋರಿಸುತ್ತಿವೆ.

- ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ರೈತರು ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವದಡಿ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ, ಮಾರಾಟ ಕೈಗೊಂಡು ಗ್ರಾಹಕರು ನೀಡುವ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಯುತ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಾಗಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಇಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂತ್ರಿಯನ್ನೇ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅನುಷ್ಠಾನದ ದಾರಿಗಳು:

ಅ) ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘಗಳ ರಚನೆ: ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ (KVK) ಗಳ ಮೂಲಕ, ಕೇಂದ್ರದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮತ್ತು ನಬಾರ್ಡ್ ನೆರವು ಪಡೆದು ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾದರಿ ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು.

- ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗಳು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಹಾಮಂಡಳಗಳು ಸೇರಿ ರೈತ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಇತರರ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಈ ರೀತಿಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಪರಿಕರಗಳು, ಹಣಕಾಸು ಇತ್ಯಾದಿ ನೆರವಿನ ಹಿಮ್ಮುಖಕೊಂಡಿ (Backward Linkage) ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ, ಶೇಖರಣೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮುಮ್ಮುಖಕೊಂಡಿ (Forward Linkage) ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮತ್ತು ಎರಡು ಮಹಾಮಂಡಳಗಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

▪ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಆವಕ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಸೂರೈಕೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಮತೋಲನೆ ಸಾಧಿಸಲು ತಕ್ಷಣ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಖರೀದಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಹಾಮಂಡಳಗಳು ಹೊರತಕ್ಕದ್ದು.

- ಅಧಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಶೇಖರಣೆ, ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ, ಮಾರಾಟ ಹಾಗೂ ರಫ್ತಿಗೆ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಈ ಎರಡು ಮಹಾಮಂಡಳಗಳು ಇಳಿಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ಸೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಕೊಂಡಿ (Supply & Value Chain) ಯ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ವ್ಯವಹಾರ ವೃತ್ತಿನಿರತ (Business Professionalism) ಯನ್ನು ಈ ಎರಡು ಮಹಾ ಮಂಡಳಗಳು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಈ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘಗಳ ಬರಿವೇ ಮಾರಾಟ, ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ತತ್ವ, ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನೂ ಅಂತರ್ಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಹಾಮಂಡಳದ' ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸದೃಢತೆ ತರಲು ಗುಂಪು ಬೆಳೆ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ (Group Crop Insurance) ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಬೇಕು.

- ಅ) ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ: ಇವುಗಳ ಸೂಕ್ತ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಹಾಮಂಡಲ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಂಡಲಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು (MD) ಗಳು ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವಂತೆ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಇಲಾಖೆ ಇದರ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿಗಾವಹಿಸಲು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು.
- ಬ) ಗ್ರಾಹಕರೊಡನೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಕೊಂಡಿ: ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಅಂತಿಮ ಗ್ರಾಹಕರೊಡನೆ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶದ ಗ್ರಾಹಕರ ಸಂಘಟನೆ, ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಗಳು, ತರಕಾರಿ ಮಾರಾಟಗಾರರಿಂದ ಹೋಬೆಲ್, ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ರಿಲೇಯನ್ಸ್, ಫುಡ್‌ವರ್ಲ್ಡ್, ಮೇಮ್ಲೋ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೃಹತ್ ಖರೀದಿದಾರರೊಡನೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು.

■ ಈ ರೀತಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ (Aggregation) ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕರು (FPO) ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ನಡುವೆ ಅಂತರ್ಜಾಲ, ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್ ಮೂಲಕ ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೇರ ಮಾರಾಟ ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಉತ್ಪಾದಕ 'ಆರಂಭೋತ್ಸಾಹಿ ಉದ್ಭವದಾರ' (Start Up Entrepreneurs) ರನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

■ ಈ ರೀತಿಯ ಮಾದರಿ ರೈತ-ಗ್ರಾಹಕರ ಬೆಸುಗೆ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ, ಹಾಪ್‌ಕಾಮ್, ಕೆ.ಎಂ.ಎಫ್, ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ತರಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಡೆಸುವುದು.

3.6 ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆ ಸದೃಶೀಕರಣ:

ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸಿ, ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಕೊಡಿಸುವ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಾರಾಟ ಇಲಾಖೆ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ.

■ ಆದರೆ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯೆಂದು ಬಹುತೇಕ ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರು, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ದಲ್ಲಾಳಿಗಾರರ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿದ್ದು ರೈತಾಪಿವರ್ಗ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಕೃಪೆಯಲ್ಲೇ ಬದುಕಬೇಕಾಗಿದೆ.

■ ನಮೂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ (Notified) ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯ ಶೇಖರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸಿ ಅಡಮಾನ ಸಾಲ (Pledge Loan) ದ ಮೂಲಕ ರೈತರ ಯಾತನೆ ಮಾರಾಟ (Distress Sale) ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು, ಮಾರಾಟ ಮಾಹಿತಿ (Market Intelligence) ಯನ್ನು

ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಲೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಇಲಾಖೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಸಫಲತೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸುಧಾರಣೆ ಸಮಿತಿಯ 2013 ರ ವರದಿ (Report of Agriculture Marketing Reform Committee) ಒಂದನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಹಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (Integrated Agriculture Development Plan) -2011 ನೀತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿಲುವು ದಿಟ್ಟ ಕಾರ್ಯೋಜನೆಗಳು ಇನ್ನೂ ರೂಪಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

- ರೈತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕಡಿವಾಣ, ತ್ವರವಾಗಿ ಮೇಲೇಳುತ್ತಿರುವ ಬೃಹತ್ ಸಂಘಟಿತ ಖಾಸಗಿ ಮಾರಾಟ ಸಂಸ್ಥೆ (Organized Retail Chain) ಗಳೊಡನೆ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಸಂಧಾನ, ಸಹಕಾರಿ/ಸಾಂಘಿಕ/ಗುಂಪು ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸದೃಶೀಕರಣ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥ ಲೀತಿಯ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ, ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಮತೋಲನ ಸಾಧಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಾರಾಟ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸದೃಢಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅನುಷ್ಠಾನದ ದಾರಿಗಳು:

- ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪಾತ್ರ: ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಲೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ರೈತರು, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮತ್ತಿತರರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರಾಟ ಸಮಿತಿ (APMC) ರಚಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಫಲವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ಚಿಂತನೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ.
- ಈ ಸಮಿತಿಗಳ ವಿಫಲತೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸುಧಾರಣೆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವುದು ಆತುರದ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಬಹುದು. ಈ ಲೀತಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನಲು ಯಾವ ಪುರಾವೆಯೂ ಇಲ್ಲ.

- ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೈಜ ರೈತ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಸದೃಢಗೊಳಿಸಿ, ವ್ಯವಹಾರ ಕುಶಲತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರಾಟ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

- ಇ-ಮಾರಾಟ ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದು: ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ (ಇ)-ಮಾರಾಟ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು (Electronic - Trading) ರಾಜ್ಯ

ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದು, ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಯಂತ್ರಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ಅಧಿಕೃತ ಕನಿಷ್ಠ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಬೆಲೆ (SMTP) ಯನ್ನು ಖಾತರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಸುಲಭವೂ ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವೂ ಆಗಲಿದೆ.

- ಇ-ಮಾರಾಟದ ಸಾಧಕ-ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ತಿಳಿಹೇಳಿ, ಗುಣಮಟ್ಟದ, ವರ್ಗೀಕರಣಗೊಂಡ (Grading & Standardized) ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ತರಬೇತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಇಂದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇ) ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು: ಈ ಪದ್ಧತಿಯ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಖರೀದಿದಾರರು, ದಲ್ಲಾಳಿಗಳು ಮುಂತಾದವರ ಪಾತ್ರ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

- ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ, ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇ-ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಳಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಇಂದು ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ಇ - ಮಾರಾಟದ ಮುಂದಿನ ಹಂತವಾದ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಹಿವಾಟು ಕೆಲ ಬೃಹತ್ ಖರೀದಿದಾರರ ಕೈವಶವಾಗಬಹುವೆಂಬ ಶಂಕೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಮುತುವರ್ಜಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ) ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಮಾರಾಟ: ಇಂದು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (Regulated Market) ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸಿ, ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ಕೊಂಡೊಯ್ದರೆ ರೈತರ ಬಳಿಯಿರುವ ಮಾರಾಟ ಮಿಲಿತ (Marketable Surplus) ಸಂಪೂರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

- ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ, ಲಿಯಾಯ್ತಿ, ಪರಿಹಾರ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವಾಗ ಹಿಡುವಳಿ ಗಾತ್ರದ ಜೊತೆಗೆ, ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ವ್ಯವಹಾರದ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸುವಂತಾದಲ್ಲಿ, ಪರೋಕ್ಷ ಒತ್ತಡದಿದ್ದು ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನದ ಅನಧಿಕೃತ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಬೀಳಲಿದೆ.

- ರೈತರ ಬೇಕಾಣ್ಣೆ ಬೆಲೆಯ ಯಾತನೆಯ ಮಾರಾಟ (Distress Sale) ತಪ್ಪಿಸಲು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರ ಮೇಲೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಿ, ಉಗ್ರಾಣ, ರಸ್ತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಲಭ್ಯ (Infrastructure)ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉ) ಅಡಮಾನ ಸಾಲದ ಸಮರ್ಪಕ ಬಳಕೆ: ಈಗಿರುವ ಶೇಖರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಳಸಿ, ರೈತರು ಅಡಮಾನ ಸಾಲ (Pledge Loan) ವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸುರಾವೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಸಮಗ್ರ ತನಿಖೆಯಾಗಿ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

- ಹಾಗೆಯೇ, ರೈತರು ತಮ್ಮ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲೇ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಶೇಖರಣೆ ಕೈಗೊಂಡು ಅಡಮಾನ ಸಾಲದ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಟಾಗಬೇಕು. ಈ ಅಡಮಾನ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿ ಮೇಲೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವಷ್ಟೆ ಅಧಿಕ ಲಿಯಾಯ್ತಿ ನೀಡಬೇಕು.

ಉ) ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಾಪರಸ್ಥರು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ರೈತರಿಂದ ಕರ (Commission) ವಸೂಲಾತಿ ಮಾಡಿ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ತನಿಖೆಯಾಗಿ ದಿಟ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದು.

ಋ) ತೊಗಲಿ ಮಂಡಳಿ, ಹಾಪ್‌ಕಾಮ್, ಕಫೆಕ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿಡಿತದಲ್ಲರುವ ಹಲವು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ರಚನೆಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸದೃಢವೂ ಹಾಗೇ ವೃತ್ತಿಪರಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಮಂಡಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಎ) ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಇಲಾಖೆಗಿಂದು ಅಮೂಲಾಗ್ರ ಸಮಗ್ರ ಬದಲಾವಣೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಾರಸುದಾರರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

3.7 ಮಾರಾಟ ಮಾಹಿತಿಯ ಸಮರ್ಥ ಸೂರೈಕೆ:

ರಾಜ್ಯ, ದೇಶ, ವಿದೇಶಗಳ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸೂರೈಕೆ, ಬೆಲೆ, ಬೇಡಿಕೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕಲೆಹಾಕಿ, ಮುನ್ನಾಂದಾಜು (Forecasting) ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ರೈತರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆ ಮೇಲಿದೆ.

- ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತಲಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (KIOSKS) ಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ರೂಪಿಸಿ, ಸಮಗ್ರ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಜಾಲ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಅಥವಾ ಕೆ.ಎಂ.ಎಫ್.ನ ಹಾಲು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

- ರೈತರೊಡನೆ ನಿರಂತರ ಸಂಪರ್ಕ, ಸಂವಾದಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಮತ್ತಿತರ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಸಂವಾದ ಪೋರ್ಟಲ್ (Interactive Portal) ನಿರ್ಮಿಸಿ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ರೈತರು ದಿನನಿತ್ಯ ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಡೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು.

- ಇವುಗಳ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಇಲಾಖೆ ವಿವಿಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು, ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವೃತ್ತಿಪರರು, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಣಿತರ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸದೃಢ ತಾಂತ್ರಿಕ ಘಟಕ (Technical Cell) ಶೀಘ್ರ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.

3.8 ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಒತ್ತಡ:

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ, ಗ್ರಾಹಕರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ (Macro Economic) ವಿಚಾರಗಳತ್ತ ಮಾತ್ರ ನೋಡದೇ ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣದತ್ತಲೂ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಿರವಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೊಡನೆ ಕೈಜೋಡಿಸಬೇಕು.

- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಒತ್ತಡ ಹೇರಬೇಕು.

ಅ) ಡಾ. ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ವರದಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನ:

2007 ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಡಾ. ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ವರದಿ (National Policy for Farmers) ಯಲ್ಲಿ “ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸುವ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ರೈತರು ಭರಿಸುವ ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (Weighted Average Cost) ಕ್ಕಿಂತ ಶೇ.50 ರಷ್ಟಾದರೂ ಅಧಿಕವಾಗಿರಬೇಕು” ಎಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. (ಅನುಬಂಧ-13)

- ಈ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ರೈತ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಒಕ್ಕೂಟಗಳಿಂದ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿವೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಭಾ.ಜ.ಪ.ವೂ ಸೇರಿ ಬಹುತೇಕ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ತಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದು ಮೇಲಿನ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತವೆ.
- ಹಾಲಿದ್ದರೂ, ದಿನಾಂಕ 14.11.2014 ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (Under Secretary) ಯವರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಪೂರ್ವಸಮ್ಮತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ (Affidavit) (WP SCNo.376/2011) ದಲ್ಲಿ “ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಶೇ. 50 ರಷ್ಟು ಲಾಭ ಬರುವಂತೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಲದೆ” (Market Distortion) “ಎಂದು ನಕಾರಾತ್ಮಕ ನಿಲುವು ತಾಳಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ.

- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಡಾ. ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆಯ ಹಕ್ಕಿನ (Right to Remuneration Price) ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

- ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ತಿಯಿರುವ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಡಿತರ ವಿತರಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ಆಮೂಲಕ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಡಾ. ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ವರದಿಯು ಮತ್ತೊಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಆ) ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (CACP) ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವುದು:

ಕೇಂದ್ರ ಘೋಷಿಸುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಭರಿಸುವ ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳು, ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದ ಭತ್ತ ಇತ್ಯಾದಿ ಒಣ ಬೆಸಾಯದ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಿ.ಎ.ಸಿ.ಪಿ. ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ (Methodology) ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ, ಬೇಡಿಕೆ, ಪೂರೈಕೆ, ಬೆಲೆ ತಾರತಮ್ಯ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಕರಾರು ಇತ್ಯಾದಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳ ಮಟ್ಟ, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನ ಲಭ್ಯತೆ, ನೀರು, ರಸಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮಿತ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಹಿತಕರದ ಪ್ರಭಾವ ಹೀಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟ (Quality) ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆ (Sustainability) ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಈಗ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
- ಆ ಮೂಲಕ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳು, ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದ ಭತ್ತ, ಒಣ ಭೂಮಿ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಸದೃಢತೆ ತರಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಮುಂಬರುವ ದಶಕವನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (Sustainable Development) ಗೆ ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದು, ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ನೀತಿ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಲು ಭಾರತ ಮುಂದಾಗಬೇಕು.

- ಕೇಂದ್ರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ನೀತಿ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ವಯವಾಗಲಿದ್ದು ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿಗಳಂತಹ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಈ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೊರತೆ ನೀಗಿಸಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೂ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (MSP) ಘೋಷಣೆಯಾಗಬೇಕು.

- ಸಿ.ಎ.ಸಿ.ಪಿ.ಗೆ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿ ಸದೃಢಗೊಳಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ಸು. ಈ ಲೀತಿಯ ಶಾಸನ ಸ್ವರೂಪ ನೀಡಿ ಇದನ್ನು ರೈತ ಆದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ದಿನಾಂಕ 29.09.2015 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ವಿಚಾರದ ಮೇಲೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ರೈತರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇ) ಖರೀದಿ ಅಡಚಣೆ ನಿವಾರಣೆ:

ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೋನಸ್ ನೀಡಬಾರದು (ಅನುಬಂಧ-14) ಹಾಗೆಯೇ, ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಖರೀದಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗುವುದು (ಅನುಬಂಧ-15) ಎನ್ನುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಹಾರ, ಗ್ರಾಹಕರ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಸುತ್ತೋಲೆಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಅಡಚಣೆ ಒಡ್ಡಿರುತ್ತವೆ.

▪ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೊಡನೆ ಸೂರ್ವಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸದೇ ಈ ರೀತಿಯ ಸ್ವೇಚ್ಛಾನುಸಾರ (Orbitrary) ಆದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಇಡಬೇಕು.

- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಖರೀದಿಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಮತ್ತು ಅವಧಿ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಹಿತಕಾಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಆದೇಶವನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು.

ಈ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಸಹಮತ:

ಬೆಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈರುಳ್ಳಿ, ತೊಗರಿಯಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪಾದನೆ ದರ್ಜೆಯ ಈರುಳ್ಳಿಯಂತಹ ಬೆಳೆಗಳ ರಫ್ತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

▪ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಈರುಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ತೊಗರಿಯಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

- ಬೆಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ದೇಶದ ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಇ-ಹರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿ ತಂದು 'ಏಕೀಕೃತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ' (Unified Market) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ತಯಾರಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟ ಕೆಲ ಬೃಹತ್ ಖರೀದಿದಾರರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗದಂತೆ ನಿಗಾವಹಿಸಿ, ರೈತರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ಮಾಡಲು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೊಡನೆ ನಿರಂತರ ಚರ್ಚೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.
- 2014 ರಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದಿರುವ 'ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯನಿಧಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ' (Price Support Scheme Operational Guideline) ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಅತಿ ಅಗತ್ಯ.

ಉ) ಅಂತಿಮವಾಗಿ, ಕೃಷಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ವಿಚಾರವಾಗಿದ್ದು, ರೈತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಜಿರಿ ನಿಲುವನ್ನು ಸುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

3.9 ಈ ಸಾಲಿನ ಆದ್ಯತೆ ಬೆಳೆಗಳು:

ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಸ್ಥಿತಿ ವರದಿ ಆಧರಿಸಿ, ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು.

ಅ) ಭತ್ತ:

ರೈತರು ಅಧಿಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಬೆಲೆಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ, ಮಾನನೀಯ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಲಯದ ಮೊರೆ ಹೋಗಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ದಿನಾಂಕ 11.08.2015 ರಂದು ಪೂರಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಮೇತ ವರದಿ ನೀಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳು:

- 2013-14 ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೂ. 290/ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ನೀಡಿ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 1,600 ರಂತೆ ಭತ್ತವನ್ನು ಖರೀದಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ, 2011-12 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2.58 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಭತ್ತ ಖರೀದಿ ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಇವುಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಮುಂಬರುವ (2015-16) ಸಾಲಿಗೆ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದರ ಮತ್ತು ಖರೀದಿ ಬಗ್ಗೆ ಶೀಘ್ರ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೋನಾಮಸ್ಸೂರಿಯಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನ ದರ್ಜೆಯ ಭತ್ತವನ್ನು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ರಫ್ತಿನ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕ ಬೆಲೆ ನಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ.

- ಇದರ ಆಂತರಿಕ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ರಫ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ 26-06-2015 ರಂದು ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಹಲವು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ, ಸೋನಾಮಸ್ಸೂರಿ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಎಚ್.ಎಸ್. ಕೋಡ್ ಪಡೆದು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭೌತಿಕ ಪ್ರದೇಶದ ಲಕ್ಷಣದ (Geographic Indication) ಬೆಳೆಯೆಂದು ಗುರುತಿಸಿ ರಫ್ತು ಮಾಡುವುದು, ಅತಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಳಕೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು. ಇವುಗಳ ಶೀಘ್ರ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

- ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಪಡಿತರ ವಿತರಣಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ತಳಿಗಳೂ ಸೇರಿ ಸಾಧಾರಣ (Common Grade) ಭತ್ತದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದ ಭತ್ತದ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ವಿಶೇಷ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ನೀಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

- ಹಾಗೇ, ಭತ್ತದ ಬೇಸಾಯದ ಕೂಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿ ಶ್ರಮದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ.

- ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇರಳದ ಅನುಭವವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಪ್ರಮುಖ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ರೈತರ ತಂಡ ಈಗಾಗಲೇ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದು, ಅದರ ವರದಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಆ) ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಜೋಳ:

ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ವಿಗೆ ಈ ಎರಡು ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಂತರ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧೆಡೆ ರೈತರು, ತಜ್ಞರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದು ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ **ಅಂತಿಮ ವರದಿ** ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದು. ಪ್ರಮುಖ ವಿಚಾರಗಳು:

■ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಜೋಳಗಳ ಇಳುವರಿ ಪ್ರಮಾಣ ರೈತರ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 10 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗಿಂತ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

- ರಾಗಿಯಲ್ಲಿ ಕಬಾವು ಯಂತ್ರದ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ವೆಚ್ಚದ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಅಪಾರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಗಲಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಷಣ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು.
- ಬೀಜ ಜೋಳದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಮಗ್ರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ವಿಜಯಪುರ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಕಲಬುರಗಿ, ರಾಯಚೂರು ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬೀಜಜೋಳ ಬೆಳೆಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ವಲಯವೆಂದು ಘೋಷಿಸುವುದು.
- ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೀಜಜೋಳಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಾದರೂ ಸಂದಿಗ್ಧ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಅಧಿಕವಾಗಲಿದೆ. ಕಚ್ಚಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ರೂಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಮುಂಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ರುಳಿ ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೀಜಜೋಳ ಪದ್ಧತಿಯಂತಹ ಲಾಭದಾಯಕ ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಮಖಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏತ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡಗಳೆರಡನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದು.

■ ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಚಾರ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರ ಪಾವತಿ ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡು ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 2 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಬೀಜಜೋಳ ಖರೀದಿಸುವುದು.

- ಉದಾರ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ: ಖರೀದಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಂತೆ ಅಧಿಕ ಬೆಲೆ ನೀಡುವುದು.

ಇ) ಈರುಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಮೊಮೆಮೋ:

ಈ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ತರಕಾರಿಗಳು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಎಕರೆವಾರು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಕೂಡ ಗಮನಾರ್ಹ ಏರುತ್ತಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ.

- ಆದರೆ ಬೇಗನೆ ಹಾಳಾಗುವ (Perishable) ಈ ಎರಡು ತರಕಾರಿಗಳ ಶೇಖರಣೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಶೀಘ್ರ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅಧಿಕ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
- ಶೀಘ್ರ ಒಣಗಿಸುವ ವಿಶಿರಣ (Irradiation) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.
- ಮೊಮೆಮೋದಲ್ಲಿ ಪೇಸ್ಟ್, ಕಫಪ್ಪಾನಂತಹ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಒಣಗಿಸಿದ (Decicated) ಈರುಳ್ಳಿ, ಪುಡಿ ಈರುಳ್ಳಿಯಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ತರಲು ತುರ್ತು ಸ್ಪೋತ್ತಾಹ ಅಗತ್ಯ.
- ಈ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಈರುಳ್ಳಿ ಧಾರಣೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದು ರೈತರು ಅಧಿಕ ಆದಾಯದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವರು. ಆದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ನಿಯಂತ್ರಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಮದಿಗೆ ಸ್ಪೋತ್ತಾಹ ಮತ್ತು ರಫ್ಟಿಗೆ ತಡೆ ಒಡ್ಡುತ್ತಿರುವುದು ರೈತರಿಗೆ ಆತಂಕ ತಂದಿರುತ್ತದೆ.

▪ ಹಾಗೆಯೇ, ಕಳೆದ ಬಾರಿಯಂತೆ ಹಿಂಗಾಲಿನ ಅಕಾಲಿಕ ಮಳೆ ಈರುಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಮೊಮೆಮೋ ಬೆಳೆಗೆ ಹಾನಿಯನ್ನು ತರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.ಶೀಘ್ರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ರಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಪರಿಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ.

- ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಇವರಿಗೆ ದಿನಾಂಕ 16.10.2015 ರಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. (ಅನುಬಂಧ-16)

ಈ) ತೊಗರಿ ಮತ್ತು ಕಡಲೆ:

ತೊಗರಿ ಧಾರಣೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಏರಿದ್ದರೂ ಅದರ ಲಾಭ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತೊಗರಿ ಮಂಡಳಿ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗದಿರುವುದು ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

- ತೊಗರಿ ಮಂಡಳಿ ಪುನಶ್ಚೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು (ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ) ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ 2014 ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಭೆ ಜರುಗಿದ್ದು, ಸಭೆಯ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಶೀಘ್ರ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು.

▪ ಈ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ತೊಗರಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿ ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಲೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ತೊಗಲಿಯನ್ನು ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಿ ಶೇಖರಿಸಿಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ತೊಗಲಿ ಮಂಡಳಿ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಎರಡಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

- 2016 ನೇ ವರ್ಷವನ್ನು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯದ ವರ್ಷವೆಂದು ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆ ಘೋಷಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆಹಾರದ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶತೆಯನ್ನು ಅಧಿಕ ಮಾಡಿ ಬಡಬಗ್ಗರಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಕೊರತೆ ನೀಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ನೆರೆಯ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಂತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡು ಕಿಲೋಗ್ರಾಂ ತೊಗಲಿ ಬೇಕೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಉಚಿತ.

- ಹಿಂಗಾಲಿನ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿರುವ ಕಡಲೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತಸದ ವಿಚಾರ. ಈ ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಕಂಬೈನ್ ಕನಾವು ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತಹ ತಳಿಗಳ ಬೀಜದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಉ) ಹತ್ತಿ:

ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಸೂರೈಕೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿರತೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ.

- ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗಾರರ ಹಿತಕಾಯುವಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತ್ ಸರ್ಕಾರ ರೂ.1100 ಕೋಟಿ ರೂಗಳ ಸಮಗ್ರ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಒಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದು ಅದೇ ಲೀಡಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಜವಳಿ ಖಾತೆ ಸಚಿವಾಲಯ ಪತ್ರ ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ.
- ಹಾಗೇ, ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಖರೀದಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕೇಂದ್ರದ ಜವಳಿ ಖಾತೆ ಸಚಿವರ ದಿನಾಂಕ 29.09.2015 ರ ಪತ್ರ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ತಲುಪಿರುತ್ತದೆ (ಅನುಬಂಧ-17) ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು.

ಊ) ನೆಲಗಡಲೆ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ:

ಈ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಆತಂಕದ ವಿಚಾರ.

- ಈ ಬೆಳೆಗಳ ತಳಿ, ರೋಗ ರುಜಿನ ಇತ್ಯಾದಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕುವ ಹಾಗೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಮಹಾಮಂಡಳಿ (KOF) ರೈತರು, ತಜ್ಞರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತಿತರರ ಸಭೆ ಕರೆದು ಮುಂದುವರೆಯುವುದು.

- ಉಗು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಮಾಣಿಕ (FAQ) ದಿಂದಾಗಿ ನೆಲಗಡಲೆ ಖರೀದಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದು ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ನೆಲಗಡಲೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

- ಕರ ವಿನಾಯಿತಿ: ಕೇಂದ್ರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಿ 2014 ರ ಅನ್ವಯ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಖರೀದಿಸುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ಕರ, ಸೆಸ್, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇದು ನೆಲಗಡಲೆ ಮತ್ತಿತರ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇತರೆ ಬೆಳೆಗಳ ಖರೀದಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಋ) ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ:

ಕೇಂದ್ರದ ಗೊಂದಲಮಯ ನಿಲುವಿನಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯವಾದ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನ ಖರೀದಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

- ಈ ಗೊಂದಲ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ, ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಬೇಕು.

- ಬೆಳೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕೆ ತಡೆ: ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಇತಿ -ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಇಂದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಬೆಳೆಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಿಲ್ಲೆ/ವಲಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ರೈತರ ಸಹಮತ ಪಡೆದು ಸರ್ಕಾರದ ಖರೀದಿ, ಲಿಯಾಂತ್ರು ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.

- ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ: ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಕೋಳಿ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಆಹಾರ, ಪಿಷ್ಟ (Starch) ಇತ್ಯಾದಿ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.
- ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಬೆಳೆಯುವ ದಾವಣಗೆರೆಯಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕುಟ ಉದ್ದಿಮೆ ಹಾಗೂ ಪಿಷ್ಟ ಉತ್ಪಾದಕರ ರೈತ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರಿನ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಪಾರ್ಕ್‌ನ್ನು ಶೀಘ್ರ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು.

- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಕೋಳಿ ಆಹಾರ ಸಿಗಲು ಕುಕ್ಕುಟ ಉದ್ದಿಮೆಗೆ ದೊರಕಲದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು, ರಾಜ್ಯ ಕುಕ್ಕುಟ ಮಹಾಮಂಡಳ, ತಜ್ಞರು, ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತಿತರ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಇಲಾಖೆ ಇವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದು.

ಎ) ಇತರ ಬೆಳೆಗಳು:

ಅಡಕೆ: ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾದ ಅಡಕೆ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಏರಿಳಿತ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದು ರೈತರು ಉತ್ಪಾದನೆ, ಶೇಖರಣೆ, ಮಾರಾಟ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬವಣೆ ಪಡುತ್ತಿರುವರು.

- ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ರಾಜ್ಯದ ಅಡಕೆ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸದೃಢತೆ ನೀಡಲು ಕಾಫಿ, ರಬ್ಬರ್, ಸಾಂಬಾರು ಮಂಡಳಿಗಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಡಕೆ ಮಂಡಳಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವೆವೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

- ಇದರ ಅನ್ವಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಇವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. (ಅನುಬಂಧ-18) ಅಡಕೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಬಹುದಿನಗಳ ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರ ಈಡೇರುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.
- ಅಡಕೆಯ ಹಾಗೇ, ತೆಂಗು, ಕೊಬ್ಬರಿ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ದಾಳಿಂಬೆ, ಅಲಿಶಿನ, ಶುಂಠಿ ಇತ್ಯಾದಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಳಿತವಾಗಿದ್ದು ರೈತರು ಬವಣೆಪಡುತ್ತಿರುವರು.

- ಈ ರೀತಿ ಬೆಲೆ ಅಸ್ಥಿರತೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರಬಹುದಾದ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆಗಳು ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ನಿಧಿ ಪಡಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ (Methodology) ಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಡುವುದು.

3.10 ಸೂರಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು:

ಅ) ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಕ್ರಮಗಳು:

ಈ ಸಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಮಾರಾಟ, ಬೆಲೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಮೀಕ್ಷೆ (Survey) ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಲೆ ಹಾಕಲು ರೈತರನ್ನು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡುವ (Cost Accounting) ಪದ್ಧತಿ ಬಳಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ರಚನೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಾಅನಿಂದ (2015-16) ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಆದೇಶ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರಿಂದ ಹೊರಬಂದಿರುತ್ತದೆ.
- ಇದಕ್ಕೆ ಸೂರಕವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಷಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ/ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹೊಂದಿರುವ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮುಂದಾಳತ್ವದಲ್ಲಿ 'ಕೃಷಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕ' ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ದಿನಾಂಕ 11.11.2014 ರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಶೀಘ್ರ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ರಾಜ್ಯ ಮಾರಾಟ ಇಲಾಖೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚಿಸುವಂತೆ ಕೃಷಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ, ಮಾರಾಟ, ಬೆಲೆ, ಸೂರಕಗಳ ಮುನ್ನಂದಾಜು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಘಟಕ (Technical Cell) ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

- ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ವೆಚ್ಚ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸಮಗ್ರ (Macro) ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ (Micro) ಮಟ್ಟದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ (Directorate of Economic & Statistics) ಹೊರತ್ತಕ್ಕದ್ದು.
- ಅಧಿಕೃತ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ: ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಲು ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ (Methodology) ಯನ್ನೇ ಬಳಸುವುದು.

- ಬೆಳೆ ಹಾನಿ ಮತ್ತಿತರರ ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಾಗ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ (Methodology) ಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಆ) ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ:

ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಭಾವ ಅತಿಯಾಗಿರುವ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಕಬ್ಬು, ಹತ್ತಿಯಂತಹ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಹಾಗೂ ಅಡಕೆಯಂತಹ ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾಗಿ ಏರುತ್ತಿದೆ.

- ಆದರೆ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಮೇವಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುವ ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದ ಭತ್ತ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ರೈತರು ಕೈಗೊಂಡುಬಂದಿರುವುದು.

- ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಿ, ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲೇ ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ (Crop Planning) ಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ವಲಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿ, ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ (CEO) ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ರೈತರು, ತಜ್ಞರು, ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತಿತರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವತಿಯಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿರುವ ಸಮಗ್ರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೃಷಿ ಯೋಜನೆ (C-DAP) ಯ ಬಗ್ಗೆ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದ ಸಹಮತ ಪಡೆಯುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.
- ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆ ಅಥವಾ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೃಣಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರಗಳು, ಬ್ಯಾಡಗಿ ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಗೆ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ತೊಗರಿಗೆ ಕಲಬುರಗಿ, ಸಾವಯವ ನಾಣ ತಳ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಮಲೆನಾಡು ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು, ಸಾವಯವ ಶುಂಠಿಗೆ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ.
- ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೃಷಿ ಪರಿಸರ ವಲಯ (Agro Ecological Zones) ಮಟ್ಟದ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ರೂಪಿಸಿ, ರಾಜ್ಯದ ಅಗತ್ಯ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪರಿಷ್ಕಿತಿ, ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯ (Climate Change) ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳ ನಡುವೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಿ, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸೂಕ್ತ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದು.
- ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಿಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಣ್ಣು ಸರ್ವೇಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಭೂ ನಿಯೋಜನ ಬಳಕೆ ಸಂಸ್ಥೆ (NBSS & LUP) ಯಂತಹ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞರ ಸಂಸ್ಥೆ (IAT) ಗಳಂತಹ ವೃತ್ತಿಪರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ಸಹಯೋಗ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು.

▪ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಲಿಯಾಯ್ತಿ, ಖರೀದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಈ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಸಮಯೋಜಿತ ಲೀಡಿಯಲ್ಲ ಬಳಸುವುದು.

- ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ದೇಶ, ವಿದೇಶಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಬೆಲೆ ಮುಸ್ಸೂಚನೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪರಿಷ್ಕಿತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ನೀಡಿ, ರಾಜ್ಯ/ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಬೆಳೆಗಳ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಉತ್ಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದು ಶೀಘ್ರ ವರದಿ ಹೊರ ತರಲಿದೆ.

ಇ) ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ:

ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿರುವ ಹಲವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಲು ವಿವಿಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಆಳವಾದ ಸಂಶೋಧನೆ (Policy Research) ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ, IIM, IIHR, ISEC, ISI, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆಗಳಂತಹ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲೇ ವಿವಿಧ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ದಿನಾಂಕ 01.08.2015 ರ ಆಯೋಗದ 6ನೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕ ಕಾಯಿದೆ (KTPP) ಇಂದ 46 ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಯಾಯ್ತಿ ಪಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. (ಅನುಬಂಧ-19)

ಈ) ನವೀನ ಬೆಲೆ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ:

ಕೇಂದ್ರದ ಸದ್ಯದ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ದಿನಾಂಕ 06.01.2015 ರಂದು ಸಭೆ ಜರುಗಿಸಿದ್ದು ಹಲವಾರು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. (ಅನುಬಂಧ-20)

ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು:

- ಬೆಲೆ ವಿಮೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರಚಾರ, ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆ, ಕಿರುಚಿತ್ರ ಹೊರತರುವುದು.
- ಬೆಲೆ ವಿಮೆ ಏಜಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡುವುದು.
- ಸದ್ಯದ ಬೆಲೆ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಮಗ್ರ ಸುಧಾರಣೆ ತರಲು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸುವುದು.

- ಸಾಲ ಪಡೆಯದ ರೈತರು, ಗಣಿದಾರರು ಮತ್ತು ಪಾಲು ಬೆಳೆಗಾರರನ್ನು (Share Croppers) ವಿಮೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ.

- ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದಾದ ಹಾನಿಗೂ ವಿಮೆ ತರುವುದು.
- ರೈತರ ಕೃಷಿ ಮೂಲದ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ದೃಢತೆ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 'ರೈತರ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ' (Farmers Income Insurance Scheme) ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ. (ಅನುಬಂಧ-21)
- ಈಗಿನ ಬೆಲೆ ವಿಮೆ ಮೂಲಕ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಭದ್ರತೆ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆದಾಯ ವಿಮೆ ಮೂಲಕ ಆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಗೂ ವಿಮೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವಂತಾಗಲಿದೆ.

- ಕೃಷಿ ಆದಾಯ ವಿಮೆ , ಗುಂಪು ಬೆಲೆ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ (Group Crop Insurance) ಇತ್ಯಾದಿ ನವೀನ ವಿಮಾ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಹಲವು ವಿಧದ ವಿಮಾ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗುವುದು.

ಉ) ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ:

ಸರ್ಕಾರ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಲಿಯಾಂಟ್ ದರದಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ನೀಜದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕುವುದು. ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ತಜ್ಞರು, ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಉತ್ಪಾದಕರು, ಸಹಕಾರಿ ಉತ್ಪಾದಕರು, ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳು ಮತ್ತಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಭೆಯನ್ನು ಶೀಘ್ರ ಕರೆಯುವುದು. ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕ ನಿಗಮ ಹೊರುವುದು.

ಊ) ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವನ್ನು ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವುದು:

ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿರುವ ವಿವಿಧ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರೈಸಲು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿ ಸದೃಢಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ 19.02.2015 ರ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದು, ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ (ಅನುಬಂಧ-22). ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಅನುಬಂಧಗಳು

ಅನುಬಂಧ-1
(Rupees/Acre)

Sl. No.	Details	Raichur			Davanagere			Shimoga			Pooled		
		Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%
1. Paddy (IRR)													
<i>Season : Kharif/Irrigated</i>													
<i>Wage Rates (Rs./Days): Male-283, Female-134, Tractor (Rs./Hrs)-804, FYM (Rs./Tractor Load)-1867</i>													
A	VARIABLE COST												
I	Human Labour												
	Male (no.)	32.56	6500	12.46	33.47	6398	12.57	33	7615	20.29	32.90	7026	
	Female (no.)	11.12	2750	5.27	8.00	1947	3.82	2	640	1.71	6.24	1766	
	Hired	5.13	750	1.44	5.00	742	1.46	2	330	0.88	4.14	638	
	Male (no.)	6.07	1500	2.88	7.20	1748	3.43	12	3840	10.23	8.95	2533	
	Female (no.)	10.24	1500	2.88	13.27	1961	3.85	17	2805	7.47	13.57	2090	
II	Machine & Bullock Labour												
	Tractor (Hrs)	5.8	4560	8.74	6.4	4895	9.62	2	1458	3.88	4.51	3628	
	Tiller (Hrs)						0.00	4	3102	8.26	1.24	1084	
	Bullock (Days)						0.00	2	1560	4.16	0.71	574	
	Transplanter (Hrs)	0.11	363	0.70	0.13	356	0.70			0.00	0.08	265	
	Combined Harvester (Hrs)	0.31	573	1.10	0.66	1730	3.40	2	3420	9.11	1.15	2142	
	Sprayer		85	0.16		80	0.16			0.00		55	
III	Inputs												
	FYM (Tractor loads)	1.1	2226	4.27	1.3	2340	4.60	2	3667	9.77	1.53	2857	
	Seed (kgs)	20	790	1.51	22	809	1.59	25	1000	2.66	23	875	
	Weedicides	0.8	85	0.16	0.73	75	0.15			0.00	0.52	56	
	Fertilizers (Kgs)	482	8120	15.57	435	7362	14.46	120	2080	5.54	346	5865	
	Pesticides (ltr)	2.8	4206	8.07	2.52	3368	6.62	1	380	1.01	1.84	2786	
IV	Interest on working capital (15 %)												
			4126	7.91		4112	8.08		1214	3.23		1361	
B	FIXED COST												
I	Crop insurance/Risk premium (2.5% of crop loan)*		20515	39.34		19383	38.07		12036	32.07		17100	
II	Land and water tax		326	0.63		285	0.56		330	0.88		310	
III	Depreciation on farm machinery and farm buildings		95	0.18		127	0.25		18	0.05		72	
IV	Rental value of land (25% Gross income)*		354	0.68		238	0.47		150	0.40		284	
V	Managerial cost (15 % of all cost)*		12938	24.81		11336	22.27		6643	17.70		10476	
			6802	13.04		7397	14.53		4895	13.04		5957	
C	Cost A₁ + FL		32409	62.15		32175	63.20		25994	69.26		29240	
	TOTAL COST (C₃)		52149	100.00		50908	100.00		37532	100.00		45674	
	Grain (Qtl)	30	48750		28	40740		22	23210		25.66	39106	
D	Output												
	Price (Per Qtl)		1625			1455			1055			1524	
	By-product (Tractor load)	1.5	3000		1.1	2200		1.5	3360		1.40	2800	
	Price (Per tractor load)		2000			2000			2240			2000	
	Gross		51750			42940			26570			41906	
E	Return												
	Over Cost A ₁ + FL		19341			10765			576			12666	
	Over Total Cost		-399			-7968			-10962			-3768	
F	Cost of Production (Rs./qtl)		980			1071			1029			1030	
	Cost C₃		1638			1740			1553			1671	

* As per the Farm Management Division, the KSDA Bengaluru.

Cost A₁ = All Actual expenses in cash and depreciation on fixed assets.

Cost C₃ = Total Cost

2. Paddy (RF) Break-Up of Cost of cultivation and returns in Karnataka : 2014-15 (Rupees/Acre)

Sl. No.		Details		Shimoga			Udupi			Pooled		
		Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%		
Season: Kharif/Rainfed Wage Rates (Rs./Days): Male-358, Female-225, Tractor (Rs./hrs)-765, FYM (Rs./Tractor Load)-1790												
A	VARIABLE COST											
	Human Labour											
I	Male (no.)		43	10630	31.96	45.75	13697	30.02	44.38	12147	68.48	
	Female (no.)		2	620	1.86	5.67	2302	5.05	3.84	1373	29.60	
	Male (no.)		3	630	1.89	5.78	1382	3.03	4.39	988	3.35	
	Female (no.)		14	4340	13.05	10.85	4409	9.66	12.43	4448	10.84	
II	Machine & Bullock Labour		24	5040	15.15	23.45	5604	12.28	23.73	5338	13.01	
	Tiller (hrs)		6	3102	9.33	7.41	4487	9.83	6.71	3768	25.33	
	Tractor (Hrs)		1	765	2.30	1.00	765	1.86	1.00	765	9.18	
	Bullock (Days)		1	1000	3.01	1.67	2739	6.00	1.34	1762	1.86	
III	Thresher (Hrs)		4	2648	7.96	2.26	4437	9.73	3.13	4100	4.29	
	Inputs			3915	11.77		4176	9.15		4220	10.28	
	FYM (Tractor loads)		1	1759	5.29	1.06	1930	4.23	1.03	1844	4.49	
	Seeds (Kgs)		25	1000	3.01	26	493	1.08	25.5	765	1.86	
IV	Fertilizer (Kgs)		50	1021	3.07	114	1753	3.84	82.0	1476	3.60	
	Pesticide (Ltr)		0.5	135	0.41				0.5	135	0.33	
	Interest on working capital (15%)*			1103	3.32		1477	3.24		1338	3.26	
	FIXED COST			10100	30.37		14610	32.02		12933	31.52	
I	Crop insurance/Risk premium (2.5% of crop loan)*			330	0.99		350	0.77		340	0.83	
	Land and water tax			18	0.05		12	0.03		15	0.04	
III	Depreciation on farm machinery and farm buildings			150	0.45		150	0.33		150	0.37	
	Rental value of land (25% Gross income)*			5264	15.82		8147	17.86		7076	17.24	
IV	Managerial cost (15 % of all cost)*			4339	13.04		5951	13.04		5352	13.04	
	Cost A ₁ + FL			23661	71.13		31525	69.10		28605	69.71	
C	TOTAL COST (C ₃)			33263	100.00		45623	100.00		41034	100.00	
	Grain (Qtl)		11	11605		20.24	25968		15.62	18275		
D	Price (Per Qtl)			1055			1283			1170		
	By-product (Bundles)		350	9450		779	6622		565	10029		
	Price (per bundles)			27			9			17.75		
	Gross			21055			32589			28304		
E	Over Cost A ₁ + FL			-2606			1065			-301		
	Over total cost			-12208			-13034			-12730		
F	Cost A ₁ + FL			1292			1230			1189		
	Cost C ₃			2165			1927			1985		

* As per the Farm Management Division, the KSDA Bengaluru.

Cost A₁ = All Actual expenses in cash and depreciation on fixed assets.

Cost C₃ = Total Cost

3. Ragi **Break-Up of Cost of Cultivation and Returns in Karnataka 2014-15** **(Rupees/Acre)**

Sl. No.	Details	Tumkur			Bangalore Rural			Average		
		Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%
A	VARIABLE COST		26172	69.82		28715	69.33		27830	69.81
	Human Labour									
	Family	45	11200	29.88	47	14751	35.62	46	12950	32.48
	Hired									
I	Male (no.)	6.0	1800	4.80	5.0	1844	4.45	5.5	1870	4.69
	Female (no.)	2.0	400	1.07	1.0	206	0.50	1.5	330	0.83
	Male (no.)	16.0	4800	12.80	23.0	8688	20.98	19.0	6460	16.20
	Female (no.)	21.0	4200	11.20	18.0	4013	9.69	19.5	4290	10.76
II	Machine & Bullock Labour									
	Tractor (hrs)	7.0	4550	12.14	6.0	3688	8.90	6.5	4119	10.33
	Bullock (Days)	1.9	1590	3.92	3.0	2377	5.74	3.0	2377	5.96
	Inputs									
III	FYM (Tractor loads)	2.0	5666	15.11	2.0	4230	10.21	2.0	4948	12.41
	Seeds (Kgs)	10.0	240	0.64	9.5	238	0.57	10.0	239	0.60
	Fertilizer (Kgs)	112.0	1680	4.48	129.0	2064	4.98	121.0	1872	4.70
	Interest on working capital (15%)*		1246	3.32		1367	3.30		1325	3.32
B	FIXED COST									
	Crop insurance/Risk premium (2.5% of crop loan)		350	0.93		150	0.36		250	0.63
	Land and water tax		30	0.08		50	0.12		40	0.10
	Depreciation on farm machinery and farm buildings		225	0.60		175	0.42		175	0.44
IV	Rental value of land (25% Gross income)*		5820	15.53		6924	16.72		6372	15.98
	Managerial cost (15% of all cost)*		4890	13.04		5402	13.04		5200	13.04
	Cost A ₁ + FL		26777	71.43		29090	70.24		28295	70.97
	TOTAL COST (C₃)		37487	100.00		41417	100.00		39867	100.00
D	Output									
	Grain (Qtl)	12	19282		14	23436		13	21357	
	Price (Per Qtl)		1648			1674			1662	
	By-product (Tractor load)	2	4000		2	4260		2	4130	
E	Return									
	Price (Per tractor load)		2000			2000			2000	
	Gross		23282			27696			25487	
	Over Cost A ₁ + FL		-3495			-1394			-2808	
F	Cost of Production (Rs./qtl)									
	Over total cost		-14205			-13721			-14380	
	Cost A ₁ + FL		1947			1774			1881	
	Total cost (C₃)		2862			2654			2781	

* As per the Farm Management Division, KSDA Bengaluru.

Cost A₁ = All Actual expenses in cash and depreciation on fixed assets.

Cost C₃ = Total Cost

4. White Jowar Break-Up of Cost of Cultivation and Returns of White Jowar in Karnataka: 2014-15 (Rupees/Acre)

Sl. No.	Details	Vijayapura			Kalburgi			Pooled		
		Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%
A	VARIABLE COST									
I	Human Labour	9	2270	11.05	10.9	2727	15.72	10	2676	14.33
	Male (no.)	2	588	2.86	2.2	653	3.77	3	885	4.74
	Female (no.)	2	400	1.95	2	390	2.25	2	394	2.11
	Hired	3	882	4.30	3.7	1099	6.34	3.2	944	5.06
II	Machine & Bullock Labour	2	400	1.95	3	585	3.37	2.3	453	2.43
	Tractor (hrs)	2.2	873	4.25	2.4	1051	6.06	2	834	4.47
	Bullock (Days)	1.4	1908	9.29	2.2	2376	13.70	1.8	2214	11.86
	Sprayer		50	0.24		70	0.40		150	0.80
III	Inputs		7799	37.98		3846	22.17		5676	30.40
	FYM (Tractor loads)	1.6	5160	25.13	1.3	1729	9.97	1.4	3262	17.47
	Seeds (Kgs)	3.1	192	0.94	3	147	0.85	3.07	172	0.92
	Fertilizer (Kgs)/bags	80	1495	7.28	70	1535	8.85	75	1497	8.02
IV	Pesticides (ltr)		952	4.64		435	2.51		745	3.99
	Interest on working capital (15 %)*		645	3.14		504	2.90		578	3.09
B	FIXED COST		6989	34.03		6770	39.03		6546	35.06
I	Crop insurance/Risk premium (2.5% of crop loan)*		120	0.58		115	0.66		118	0.63
II	Land and water tax		20	0.10		16	0.09		15	0.08
III	Depreciation on farm machinery and farm buildings		118	0.57		128	0.74		124	0.66
IV	Rental value of land (25% Gross income)*		4052	19.73		4249	24.50		3854	20.64
V	Managerial cost (15 % of all cost)*		2678	13.04		2262	13.04		2436	13.04
C	Cost A ₁ + FL		13804	67.22		10833	62.46		12385	66.32
	TOTAL COST (C₃)		20535	100.00		17344	100.00		18674	100.00
D	Grain (Qtl)	5.3	11210		5.1	12495		5.2	11934	
	Price (Per Qtl)		2115			2450			2295	
	By-product (Tractor load)	2	5000		1.5	4500		1.2	3480	
E	Price (Per tractor load)		2500			3000			2900	
	Gross		16210			16995			15414	
	Over Cost A ₁ + FL		2406			6162			3029	
F	Over total cost		-4325			-349			-3260	
	Cost A ₁ + FL		1661			1242			1712	
	Cost C₃		2931			2518			2922	

* As per the Farm Management Division, the KSDA Bengaluru.

Cost A₁ = All Actual expenses in cash and depreciation on fixed assets.

Cost C₃ = Total Cost

5. Hybrid Jowar Break-Up of Cost of Cultivation and Returns in Karnataka: 2014-15 (Rupees/Acre)

Sl. No.	Details	Ballari			Davangere			Pooled		
		Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%
<i>Wage Rates (Rs./Days): Male-210, Female-151, Tractor (Rs./hrs)-830, FYM (Rs./Tractor Load)-1213</i>										
A	VARIABLE COST									
I	Human Labour									
	Family	15.38	2753	18.07	16.04	2959	19.13	15.73	2868	68.36
	Hired	6.16	1263	8.29	6.36	1355	8.76	6.27	1317	18.64
		3.22	483	3.17	3.32	505	3.26	3.27	494	8.56
		1.94	398	2.61	2.18	464	3.00	2.07	435	3.21
		4.06	609	4.00	4.18	635	4.10	4.12	622	2.83
II	Machine & Bullock Labour									
	Tractor (hrs)		3716	24.39		3941	25.48		3853	25.04
	Bullock (Days)	1.6	1240	8.14	1.4	1252	8.09	1.50	1245	8.09
	Thresher	2.1	2257	14.81	2.2	2462	15.92	2.20	2385	15.50
	Sprayer	0.15	206	1.35	0.11	218	1.41	0.13	212	1.38
III	Inputs									
	FYM (Tractor loads)	1.1	1372	9.00	1.2	1413	9.13	1.15	1395	9.07
	Seeds (Kgs)	2.3	186	1.22	2.3	184	1.19	2.30	185	1.20
	Fertilizer (Kgs)	1	1605	10.53	1	1656	10.71	1.00	1633	10.61
	Pesticides (ltr)	0.1	66	0.43	0.06	36	0.23	0.08	50	0.32
	Weedicide	0.2	52	0.34	0.1	25	0.16	0.20	35	0.23
IV	Interest on working capital (15%)*		488	3.20		511	3.30		501	3.26
B	FIXED COST									
I	Crop insurance/Risk premium (2.5% of crop loan)*		5000	32.82		4745	30.67		4869	31.64
II	Land and water tax		84	0.55		86	0.56		85	0.55
III	Depreciation on farm machinery and farm buildings		12	0.08		15	0.10		14	0.09
IV	Rental value of land (25% Gross income)*		158	1.04		134	0.87		146	0.95
V	Managerial cost (15% of all cost)*		2759	18.11		2492	16.11		2616	17.00
C	Cost		1988	13.04		2018	13.04		2007	13.04
	Cost A ₁ + FL		10492	68.85		10960	70.85		10765	69.95
	TOTAL COST (C ₃)		15238	100.00		15469	100.00		15389	100.00
D	Output									
	Grain (Qtl)	7.99	10035		7.19	9167		7.55	9566	
	Price (Per Qtl)		1256			1275			1267	
	By-product (Tractor load)	1	1000		1	800		1	900	
	Price (Per tractor load)		1000			800			900	
	Gross		11035			9967			10466	
E	Return									
	Over Cost A ₁ + FL		544			-992			-299	
	Over total cost		-4202			-5502			-4923	
F	Cost of Production									
	Cost A ₁ + FL		1188			1413			1307	
	Cost C ₃		1782			2040			1919	

* As per the Farm Management Division, the KSDA Bengaluru.

Cost A₁ = All Actual expenses in cash and depreciation on fixed assets.

Cost C₃ = Total Cost

6. Maize **Break-Up of Cost of Cultivation and Returns in Karnataka : 2014-15** **(Rupees/Acre)**

Sl. No.	Details	Davanagere			Belagavi			Polled		
		Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%
A	VARIABLE COST									
I	Human Labour									
	Male (no.)	24.48	4223	18.72	28.3	5057	21.50	25.9	4510	64.66
	Female (no.)	10.08	1956	8.67	7.8	1576	6.70	9.23	1817	19.50
	Hired	4.20	554	2.46	4.1	637	2.71	4.18	585	7.86
II	Machine & Bullock Labour									
	Tractor (hrs)	5.92	1148	5.09	6.9	1387	5.90	6.28	1236	5.34
	Bullock (Days)	4.28	565	2.50	9.5	1458	6.20	6.23	872	3.77
	Sprayer (Days)	3.2	4309	19.10	3.2	3357	14.27	2.99	4153	17.96
III	Inputs									
	FYM (Tractor loads)	2.52	2268	10.05	3.2	1681	7.15	2.99	2269	9.81
	Seeds (Kgs)	1.54	1531	6.79	2.0	1120	4.76	1.62	1350	5.84
	Pesticides (ltr)	0.00	0	0.00	1.0	50	0.21	0.5	25	0.11
IV	Interest on working capital (15 %)*	30.00	510	2.26	30	506	2.15	30	509	2.20
	Fertilizer (Kgs)	1.16	5384	23.87	1.5	2200	9.35	1.28	2301	24.13
	Fertilizer (Kgs)	5.76	1022	4.53	6.2	1496	6.36	5.94	1200	9.95
	Fertilizer (Kgs)	0.00	0	0.00	0.5	255	1.09	0.2	96	0.41
B	FIXED COST	150.00	2000	8.87	140	1957	8.32	146.25	1984	8.58
	Crop insurance/Risk premium (2.5% of crop loan)*	696	7948	35.23	716	8483	36.07	712	8173	35.34
	Land and water tax	250	250	1.11	250	250	1.06	250	250	1.08
	Depreciation on farm machinery and farm buildings	15	15	0.07	15	15	0.06	15	15	0.06
C	TOTAL COST (C₃)	70	70	0.31	70	70	0.30	70	70	0.30
	Grain (Qtl)	4671	4671	20.70	5080	5080	21.60	4822	4822	20.85
	Price (Per Qtl)	2943	2943	13.04	3068	3068	13.04	3017	3017	13.04
	By-product (Tractor load)	14947	14947	66.25	15373	15373	65.36	15290	15290	66.11
D	Output	22560	22560	100.00	23521	23521	100.00	23128	23128	100.00
	Price (Per Qtl)	15.40	17402		15.28	19120		15.35	18036	
	Price (Per tractor load)	1.28	1130		1.2	1200		1.25	1250	
	Gross	1000	1000		1000	1000		1000	1000	
E	Return	18682	18682		20320	20320		19286	19286	
	Over Cost A ₁ + FL	3735	3735		4948	4948		3996	3996	
	Over total cost	-3878	-3878		-3201	-3201		-3842	-3842	
	Cost of Production (Rs./qtl)	887	887		928	928		915	915	
F	Cost C₁ + FL	1382	1382		1461	1461		1425	1425	
	Cost C₃									

* As per the Farm Management Division, the KSDA Bengaluru.

Cost A₁ = All Actual expenses in cash and depreciation on fixed assets.

Cost C₃ = Total Cost

7. Bajra Break-Up of Cost of Cultivation and Return of Bajra in Karnataka: 2014-15 (Rupees/Acre)

Season: Kharif/Rainfed		Wage Rates (Rs./Days): Male-263, Female-158, Tractor (Rs./hrs)-623, FYM (Rs./Tractor Load)-1880											
Sl. No.	Details	Vijayapura			Koppal			Pooled					
		Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%			
A	VARIABLE COST												
I	Human Labour												
	Male (no.)	12.9	3174	71.81	12.6	2010	66.56	12.80	2789	71.07			
	Female (no.)	3	885	18.39	3.6	720	15.28	3.80	999	17.74			
	Hired	2.8	526	5.13	2.3	230	5.47	2.60	411	6.36			
II	Machine & Bullock Labour												
	Tractor (Hrs)	4	1180	6.84	3.9	780	1.75	3.50	921	5.85			
	Bullock (Days)	3.1	583	3.38	2.8	280	5.93	2.90	458	2.91			
	Sprayer	2.1	4214	24.42	2.2	2963	22.53	2.10	3710	23.60			
III	Inputs												
	FYM (Tractor loads)	2	1434	8.31	1.8	1122	8.53	1.90	1308	8.32			
	Seeds (Kgs)	1.22	2723	15.78	1.45	1647	14.00	1.30	2444	15.55			
	Fertilizer (Kgs)	1.2	368	2.13	1.1	345	2.63	1.16	358	2.28			
IV	Pesticides (ltr)	75	1323	7.67	75	1371	10.42	75.00	1340	8.52			
	Interest on working capital (15%)*		590	3.42		417	0.00		532	3.38			
	FIXED COST		4864	28.19		4398	33.44		4548	28.93			
	Crop insurance/Risk premium (2.5% of crop loan)*		168	0.97		127	0.97		132	0.84			
V	Land and water tax		12	0.07		11	0.08		11	0.07			
	Depreciation on farm machinery and farm buildings		142	0.82		210	1.60		158	1.00			
	Rental value of land (25% Gross income)*		2291	13.28		2334	17.75		2197	13.97			
	Managerial cost (15% of all cost)*		2251	13.04		1715	13.04		2051	13.04			
C	Cost		12715	73.68		9102	69.21		11474	72.98			
	TOTAL COST (C ₃)		17257	100.00		13151	100.00		15722	100.00			
D	Output												
	Grain (Qt)	5.7	7239		6.9	7769		6.20	7477				
	Price (Per Qt)		1270			1126			1206				
	By-product (Tractor load)	1.4	1925		1.1	1568		1.00	1310				
E	Return												
	Price (Per tractor load)		1375			1425			1310				
	Gross		9164			9337			8787				
	Over Cost A ₁ + FL		-3551			235			-2687				
F	Over total cost		-8093			-3815			-6935				
	Cost A ₁ + FL		1893			1092			1639				
	Cost C ₃		2690			1679			2324				

* As per the Farm Management Division, the KSDA Bengaluru.

Cost A₁ = All Actual expenses in cash and depreciation on fixed assets.

Cost C₃ = Total Cost

8. Bengal Gram Break-Up of Cost of Cultivation and Returns in Karnataka: 2014-15 (Rupees/Acre)

Sl. No.		Details	Ballari			Kalaburgi			Pooled		
			Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%
Season: Rabi/Rainfed Wage Rates (Rs./Days): Male-255, Female-146, Tractor (Rs./hrs)-437, FYM (Rs./Tractor Load)-1852											
A	VARIABLE COST										
I	Human Labour										
	Family	Male (no.)	17.18	2737	16.18	18.88	3717	18.85	18.03	3226	17.61
		Female (no.)	3.20	656	3.88	3.50	1050	5.32	3.35	853	4.66
	Hired	Male (no.)	2.80	398	2.35	2.50	375	1.90	2.65	386	2.11
		Female (no.)	1.50	308	1.82	2.40	720	3.65	1.95	514	2.81
			9.68	1375	8.13	10.48	1572	7.97	10.08	1473	8.04
II	Machine & Bullock Labour										
	Tractor (hrs)			4523	26.74		4755	24.11		4640	25.33
	Bullock (days)		2.8	1288	7.61	3.10	1355	6.87	2.95	1325	7.23
	Seed cum Fertilizer Drill (Hrs)		1.24	2300	13.60	1.80	2632	13.34	2.77	2466	13.46
	Sprayer (Days)		0.17	251	1.48				0.09	126	0.69
	Thresher + Multi Crop Thresher (Rs./Qtl)		0.74	260	1.54	2.95	300	1.52	1.85	280	1.53
			120	424	2.51	120	468	2.37	120	443	2.42
III	Inputs										
	FYM (Tractor loads)		0.30	574	3.39	0.4	648	3.29	0.33	611	3.34
	Seeds(kgs)		21	1180	6.98	20	1360	6.90	33	1270	6.93
	Fertilizers (Kgs)		50	950	5.62	60.0	1260	6.39	55.0	1105	6.03
	Pesticides (ltr)			900	5.32	2.0	1000	5.07	1.43	950	5.19
	Interest on working capital (15 %)			543	3.21		637	3.23		590	3.22
B	FIXED COST										
	Crop insurance/Risk premium			5510	32.57		6346	32.18		5923	32.34
I	Land tax			149	0.88		149	0.76		149	0.81
II	Dpreciation on farm machinery and farm bulidings			27	0.16		27	0.14		27	0.15
III	Rental value of land (25% Gross income)*			185	1.09		185	0.94		185	1.01
IV	Managerial cost (15 % of all cost)*			2942	17.39		3413	17.30		3173	17.33
V	Cost A ₁ + FL			2207	13.04		2573	13.04		2389	13.04
C	TOTAL COST (C₃)										
	Cost			11768	69.56		13738	69.65		12753	69.63
D	Output										
	Grain (Qtl)		3.48	11769	100.00	3.90	13650	100.00	3.69	12694	100.00
E	Return										
	Price (Per qtl)			3382			3500			3440	
	Gross			11769			13650			12694	
	Over Cost A ₁ + FL			1			-88			-59	
	Over total cost			-5148			-6073			-5622	
F	Cost of Production (Rs./qtl)										
	Cost A ₁ + FL			3382			3523			3456	
	Cost C ₃			4861			5057			4963	

* As per the Farm Management Division, the KSDA Bengaluru.

Cost A₁ = All Actual expenses in cash and depreciation on fixed assets.

Cost C₃ = Total Cost

9. Redgram (Tur) Break-Up of Cost of Cultivation and Returns Karnataka: 2014-15 (Rupees/Acre)

Sl. No.	Details	Wage Rates (Rs./Days): Male-289, Female-187, Tractor (Rs./hrs)-436, FYM (Rs./Tractor Load)-2253			Vijayapura			Pooled		
		Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%
A	VARIABLE COST		13192	63.94		12742	65.11		12967	64.46
	Human Labour		4201	20.36		3353	17.13		3777	18.77
	Male (no.)	16.5	1350	6.54	14.5	1078	5.51	15.45	1214	6.03
	Female (no.)	4.5	579	2.81	4	543	2.77	4.20	561	2.79
I	Male (no.)	3	1500	7.27	3	1101	5.63	3.00	1301	6.46
	Female (no.)	5	772	3.74	4	631	3.22	4.50	701	3.49
	Machine & Bullock Labour		3417	16.56		3458	17.67		3438	17.09
	Tractor (hrs)	2	1180	5.72	2	826	4.22	2.00	1003	4.98
II	Bullock (Days)	2.1	1989	9.64	2.2	2400	12.26	2.00	2195	10.91
	Sprayer		248	1.20		232	1.19		240	1.19
	Inputs		4946	23.97		5325	27.21		5136	25.53
	FYM (Tractor loads)	0.8	1346	6.52	0.7	1260	6.44	0.75	1305	6.49
III	Seeds (Kgs)	3	906	4.39	3.6	1228	6.27	3.30	1063	5.28
	Fertilizer (Kgs)	75	1494	7.24	75	1522	7.78	75.00	1508	7.50
	Pesticides (ltr)		1200	5.82		1315	6.72		1260	6.26
	Interest on working capital (15%)*		628	3.04		607	3.10		617	3.07
B	FIXED COST		7439	36.06		6828	34.89		7150	35.54
	Crop insurance/Risk premium (2.5% of crop loan)*		155	0.75		129	0.66		142	0.71
II	Land and water tax		11	0.05		15	0.08		13	0.06
III	Depreciation on farm machinery and farm buildings		165	0.80		165	0.84		165	0.82
IV	Rental value of land (25% Gross income)*		4417	21.41		3966	20.27		4206	20.91
V	Managerial cost (15% of all cost)*		2691	13.04		2553	13.04		2624	13.04
C	Cost A ₁ + FL		13523	65.55		13051	66.69		13287	66.05
	TOTAL COST (C₃)		20631	100.00		19571	100.00		20117	100.00
D	Grain (Qtl)	3.1	16517		2.8	14171		3.00	15564	
	Price (Per qtl)		5328			5061			5188	
	By-product (Tractor load)	1	1150		1.5	1695		1.20	1260	
	Price (Per tractor load)		1150			1130			1050	
E	Gross		17667			15866			16824	
	Over Cost A ₁ + FL		4143			2814			3537	
	Over total cost		-2964			-3705			-3293	
F	Cost of Production (Rs./qtl)		3991			4056			4009	
	Cost C₃		6284			6384			6286	

* As per the Farm Management Division, the KSDA Bengaluru.

Cost A₁ = All Actual expenses in cash and depreciation on fixed assets.

Cost C₃ = Total Cost

10. Groundnut

(Rupees/Acre)

Break-Up of Cost of cultivation and returns in Karnataka (Tumkur District): 2014-15

Season: <i>Kharif/Rainfed</i> Wage Rates (Rs./Days): Male-286, Female-160, Tractor (Rs./hrs)-739, FYM (Rs./Tractor Load)-2267					
Sl. No.	Details		Unit	Cost/Return	%
A	VARIABLE COST			19251	67.70
	Human Labour		28.82	6268	22.04
I	Family	Male (no.)	8.24	2357	8.29
		Female (no.)	6.11	978	3.44
	Hired	Male (no.)	4.91	1404	4.94
		Female (no.)	9.56	1530	5.38
	Machine & Bullock Labour			3987	14.02
II	Tractor (hrs)		1.80	1329	4.68
	Bullock (Days)		3.11	2579	9.07
	Sprayer (Days)		0.78	78	0.27
	Inputs			8079	28.41
III	FYM (Tractor loads)		1.19	2699	9.49
	Seeds (Kgs)		46.5	3761	13.23
	Fertilizer (Kgs)		50.7	1050	3.69
	Pesticides (ltr)		0.29	570	2.00
IV	Interest on working capital (15 %)*			917	3.22
B	FIXED COST			9185	32.30
I	Crop insurance/Risk premium (2.5% of crop loan)*			254	0.89
II	Land and water tax			82	0.29
III	Depreciation on farm machinery and farm buildings			80	0.28
IV	Rental value of land (25% Gross income)*			5060	17.79
V	Managerial cost (15 % of all cost)*			3709	13.04
C	Cost	Cost A ₁ + FL		19667	69.16
		TOTAL COST (C₃)		28435	100.00
D	Output	Grain (qtl)	3.95	16239	
		Price (per qtl)		4111	
		By-product (tractor load)	1	4000	
		Price (per tractor load)		4000	
E	Return	Gross		20239	
		Over Cost A ₁ + FL		572	
		Over total cost		-8196	
F	Cost of Production (Rs./qtl)	Cost A ₁ + FL		3966	
		Cost C ₃		6186	

* As per the Farm Management Division, the KSDA Bengaluru.

Cost A₁ = All Actual expences in cash and depreciation on fixed assets.

Cost C₃ = Total Cost

11. Sunflower Break-Up of Cost of Cultivation and Returns in Karnataka: 2014-15 (Rupees/Acre)

Sl. No.	Details	Vijayapura			Raichur			Pooled		
		Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%
<i>Season: Kharif/Rainfed Wage Rates (Rs./Days): Male-270, Female-175, Tractor (Rs./hrs)-433, FYM (Rs./Tractor Load)-938</i>										
A	VARIABLE COST									
I	Human Labour									
	Family	23.26	5615	26.98	21.58	4585	23.88	22.94	5229	25.96
	Female (no.)	9.43	2640	12.69	7.4	1924	10.02	9.29	2508	12.45
	Hired	6.23	1184	5.69	5.98	957	4.98	6.37	1115	5.54
II	Machine & Bullock Labour									
	Tractor (hrs)	3.85	1078	5.18	3.92	1019	5.31	3.49	942	4.68
	Female (no.)	3.75	713	3.42	4.28	685	3.57	3.79	663	3.29
	Machine & Bullock Labour	2489	11.96	2389	12.44	2440	12.12			
III	Tractor (hrs)	1.31	527	2.53	0.89	439	2.29	1.12	485	2.41
	Bullock (Days)	1.8	1962	9.43	2.12	1950	10.16	1.96	1955	9.71
	Inputs									
	FYM (Tractor loads)	2.2	2046	9.83	2.91	2729	14.21	2.55	2392	11.88
	Seeds (Kgs)	2.18	538	2.59	2.01	511	2.66	2.10	530	2.63
	Fertilizer (Kgs)	77	1215	5.84	69	1187	6.18	74	1200	5.96
IV	Pesticides (ltr)	0.92	1305	6.27	0.87	856	4.46	0.90	1058	5.25
	Interest on working capital (15%)*		660	3.17		613	3.19		642	3.19
B	FIXED COST									
	Crop insurance/Risk premium (2.5% of crop loan)*		6941	33.35		6329	32.96		6648	33.01
I	Land and water tax		150	0.72		150	0.78		150	0.74
	Depreciation on farm machinery and farm buildings		20	0.10		20	0.10		20	0.10
III	Rental value of land (25% Gross income)*		120	0.58		120	0.63		120	0.60
	Managerial cost (15% of all cost)*		3937	18.92		3534	18.41		3731	18.53
V	Cost A ₁ + FL		2714	13.04		2504	13.04		2627	13.04
	TOTAL COST (C₃)		14158	68.04		13160	68.55		13781	68.43
D	Grain (qtl)	4.75	15746		4.35	14138		4.56	14925	
	Price (per qtl)		3315			3250			3273	
E	Gross		15746			14138			14925	
	Over Cost A ₁ + FL		1588			978			1144	
F	Over total cost		-5062			-5061			-5214	
	Cost of Production (Rs./qtl)		2981			3025			3022	
	Cost C₃		4381			4413			4416	

* As per the Farm Management Division, the KSDA Bengaluru.

Cost A₁ = All Actual expenses in cash and depreciation on fixed assets.

Cost C₃ = Total Cost

12. Soyabean Break-Up of Cost of Cultivation and Returns in Karnataka: 2014-15 (Rupees/Acre)

Sl. No.	Details	Belagavi			Bidar			Pooled		
		Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%
A	VARIABLE COST									
	Human Labour									
	Family	24.47	3707	15.99	26.60	6816	23.35	25.54	4463	18.58
	Hired	10.91	1418	6.12	12.00	3375	11.56	11.46	1604	6.68
I	Machine & Bullock Labour									
	Tractor (hrs)	4.50	2362	10.19	4.00	2000	6.85	4.25	2180	9.08
	Bullock (Days)	2.50	1588	6.85	2.30	3450	11.82	2.40	1534	6.38
	Sprayer (Days)	2.15	102	0.44	2.58	258	0.88	2.37	180	0.75
II	Inputs									
	FYM (Tractor loads)	1	1838	7.93	1.1	2090	7.16	1.05	1962	8.17
	Seeds (Kgs)	30	1868	8.06	30	1800	6.17	30.00	1830	7.62
	Pesticides (ltr)	734	734	3.17	750	750	2.57	742	742	3.09
III	Interest on working capital (15 %)*									
	Fertilizer (Kgs)	844	844	3.64	980	980	3.36	912	912	3.80
	Interest on working capital (15 %)*	691	691	2.98	946	946	3.24	729	729	3.03
	FIXED COST	8684	8684	37.45	9322	9322	31.94	8716	8716	36.29
B	Cost of Production									
	I	300	300	1.29	300	300	1.03	300	300	1.25
	II	20	20	0.09	20	20	0.07	20	20	0.08
	III	60	60	0.26	60	60	0.21	60	60	0.25
C	Output									
	IV	5280	5280	22.77	5135	5135	17.59	5203	5203	21.66
	V	3024	3024	13.04	3807	3807	13.04	3133	3133	13.04
	TOTAL COST (C₃)	14882	14882	64.19	20245	20245	69.36	15684	15684	65.30
D	Return									
	Cost A ₁ + FL	23186	23186	100.00	29187	29187	100.00	24019	24019	100.00
	Grain (Qtl)	6.4	19679		6.2	19840		6.30	19766	
	Price (Per qtl)	1.2	3075		0.7	3200		0.95	3137	
E	Cost of Production (Rs./qtl)									
	By-product (Tractor load)	1200	1200		1000	1000		1100	1100	
	Price (Per tractor load)	21119	21119		20540	20540		20811	20811	
	Gross	6237	6237		295	295		5127	5127	
F	Over total cost									
	Over Cost A ₁ + FL	-2067	-2067		-8647	-8647		-3208	-3208	
	Cost A ₁ + FL	2100	2100		3152	3152		2324	2324	
	Cost C ₃	3398	3398		4595	4595		3647	3647	

* As per the Farm Management Division, the KSDA Bengaluru.

Cost A₁ = All Actual expenses in cash and depreciation on fixed assets.

Cost C₃ = Total Cost

13. Tomato Break-Up of Cost of Cultivation and Returns in Karnataka : 2014-15 (Rupees/Acre)

Sl. No.	Details	Wage Rates (Rs./Days): Male-236, Female-137, Tractor (Rs./hrs)-869, FYM (Rs./Tractor Load)-2674						Kolar					
		Belagavi			Kolar			Belagavi			Kolar		
		Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%
A	VARIABLE COST	180.42	64009	73.98	210539	63.94	286.00	59044	17.93	233.22	130055	67.98	
I	Human Labour												
	Male (no.)	12.63	1895	2.19	30	9660	2.93	21.32	5031	2.63			
	Female (no.)	10.05	1146	1.32	40	6400	1.94	25.03	3429	1.79			
	Hired	44.16	6624	7.66	52	16744	5.08	48.08	11347	5.93			
II	Machine & Bullock Labour												
	Tractor (hrs)	6.26	4858	5.61	15.49	14901	4.53	10.875	9450	4.94			
	Bullock (Days)	3.68	2016	2.33	0	0	0.00	1.84	1008	0.53			
	Sprayer	3.3	225	0.26	7	700	0.21	5.15	351	0.18			
III	Inputs	115.5	11829	13.67	50.4	12600	3.83	82.95	8495	4.44	65737	34.36	
	FYM (Tractor loads)	3	5542	6.41	4.29	15015	4.56	3.645	9745	5.09			
	Seeds (Kgs)/Seedlings (Nos)	0.063	2111	2.44	7412	6671	2.03		4391	2.30			
	Pesticides (ltr)	307	5211	6.02	405	8627	2.62	356	6813	3.56			
	Fertilizer (Kgs)	14.58	1427	1.65	117.93	11413	3.47	66.254	6450	3.37			
	Wiring/Thread (Kgs)		1997	2.31	2147	32205	9.78		17100	8.94			
	Poles				1	15537	4.72		7769	4.06			
	Mulching Paper												
	Interest on working capital (15 %)*		3048	3.52		10026	3.04		6193	3.24			
	FIXED COST		22515	26.02		118748	36.06		61259	32.02			
	I	Crop insurance/Risk premium (2.5% of crop loan)*	400	400	0.46	290	290	0.09	345	0.18			
	II	Land and water tax	15	15	0.02	50	50	0.02	33	0.02			
III	Depreciation on farm machinery and farm buildings	100	100	0.12	458	458	0.14	279	0.15				
IV	Rental value of land (25% Gross income)*	10714	10714	12.38	75000	75000	22.78	35648	18.63				
V	Managerial cost (15 % of all cost)*	11286	11286	13.04	42950	42950	13.04	24954	13.04				
C	Cost	64524	64524	74.57	211337	211337	64.18	130712	68.32				
	TOTAL COST (C₃)	86524	86524	100.00	329287	329287	100.00	191314	100.00				
D	Output	102.47	42857		250	300000		176.23	142591				
	Price (Per qtl)	418	418		1200	1200		809.12	809.12				
E	Return	42857	42857		300000	300000		142591	142591				
	Over Cost A ₁ + FL	-21667	-21667		88663	88663		11879	11879				
F	Over total cost	-43666	-43666		-29287	-29287		-48723	-48723				
	Cost A₁ + FL	630	630		845	845		742	742				
	Cost C₃	844	844		1317	1317		1086	1086				

* As per the Farm Management Division, the KSDA Bengaluru.

Cost A₁ = All Actual expenses in cash and depreciation on fixed assets.

Cost C₃ = Total Cost

14. Onion Break-Up of Cost of Cultivation and Returns in Karnataka: 2014-15 (Rupees/Acre)

Sl. No.	Details	Wage Rates (Rs./Days): Male-250, Female-183, Tractor (Rs./hrs)-650, FYM (Rs./Tractor Load)-2322			Gadag			Chitradurga			Pooled		
		Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%
A	VARIABLE COST												
	Human Labour												
	Family	31.6	18686	49.46	140.5	63063	58.92	101.85	43253	55.75			
	Hired	7.43	5775	15.29	39.7	34520	32.25	101.85	21837	28.15			
		3.12	1486	3.93	16	11910	11.13	27.28	6820	8.79			
B	Machine & Bullock Labour												
	Tractor (Hrs)	8.61	1722	4.56	24.5	7350	6.87	20.86	5215	6.72			
	Sprayer	12.44	2053	5.43	60.3	12060	11.27	42.59	7773	10.02			
		3.23	1815	4.80	5.5	4600	4.30	4.37	3037	3.91			
C	Inputs												
	FYM (Tractor loads)	2	1615	4.28	2	4400	4.11	2.00	2837	3.66			
	Seeds (Kgs)	2	200	0.53	2	200	0.19	2.00	200	0.26			
	Fertilizer (Kgs)	1.15	10206	27.02	2.8	20940	19.56	1.98	16319	21.03			
	Pesticides (ltr)+Weedicide	1.52	1725	4.57	4.2	8400	7.85	2.86	4585	5.91			
D	Interest on working capital (15%)*												
		1.52	3040	8.05	75	5250	4.90	2.86	4648	5.99			
		123.5	2766	7.32	3	2400	2.24	137.5	2700	3.48			
		1.5	2675	7.08	3	4890	4.57	2.99	4386	5.65			
		890	3003	2.36	3003	2060	2.81	2060	2.65				
E	FIXED COST												
	Crop insurance/Risk premium (2.5% of crop loan)*	19091	43977	50.54	43977	41.08	225	34331	44.25				
	Land and water tax	225	225	0.60	20	225	0.21	225	0.29				
	Depreciation on farm machinery and farm buildings	12	12	0.03	20	20	0.02	16	0.02				
	Rental value of land (25% Gross income)*	220	220	0.58	220	220	0.21	220	0.28				
F	Managerial cost (15% of all cost)*												
		13706	36.28	13.04	13962	27.61	23750	30.61					
		4927	13.04	50.67	63528	13.04	10120	13.04					
		19143	50.67	100.00	107040	59.35	43714	56.34					
		37777	100.00	100.00	77583	100.00	77583	100.00					
G	Output												
	Onion (Qtl)	43	54825	98.5	98.5	118200	76.00	95000					
	Price (Per qtl)	1275	1200	1250									
	Gross	54825	118200	95000									
	Over Cost A ₁ + FL	35682	54672	51286									
H	Return												
	Over total cost	17048	11160	17417									
	Cost A ₁ + FL	445	645	575									
	Cost C ₃	879	1087	1021									

* As per the Farm Management Division, the KSDA Bengaluru.

Cost A₁ = All Actual expenses in cash and depreciation on fixed assets.

Cost C₃ = Total Cost

15. Potato Break-Up of Cost of Cultivation and Returns in Karnataka : 2014-15 (Rupees/Acre)

Sl. No.	Details	Belagavi			Hassan			Pooled		
		Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%
A	VARIABLE COST		54401	67.01	41379	76.23	48378	71.58		
I	Human Labour		11844	14.59	18611	34.29	13552	20.05		
	Male (no.)	7.75	1821	2.24	3778	6.96	2779	4.11		
	Female (no.)	6.15	867	1.07	1553	2.86	1047	1.55		
	Hired	21.65	5088	6.27	6766	12.47	4762	7.05		
II	Machine & Bullock Labour		4068	5.01	6514	12.00	4964	7.34		
	Tractor (hrs)	10.90	5449	6.71	1855	3.42	3812	5.64		
	Bullock (Days)	4.20	2960	3.65	4765	8.78	3797	5.62		
	Sprayer (Acre)	2.75	165	0.20	0	0.00	83	0.12		
III	Inputs		31392	38.67	14178	26.12	24830	36.74		
	FYM (Tractor loads)	1.94	3294	4.06	4241	7.81	3756	5.56		
	Seed Potato (Qtl)	8.17	17210	21.20	4467	8.23	13186	19.51		
	Pesticides (ltr)	3.80	3640	4.48	2005	3.69	2265	3.35		
	Fertilizer (Kgs)	375.00	7248	8.93	3465	6.38	5624	8.32		
	Interest on working capital (15%)*		2591	3.19	1970	3.63	2304	3.41		
B	FIXED COST		26786	32.99	12900	23.77	19206	28.42		
	I Crop insurance/Risk premium (2.5% of crop loan)*		375	0.46	350	0.64	375	0.55		
II Land and water tax		20	0.02	30	0.06	20	0.03			
III Depreciation on farm machinery and farm buildings		90	0.11	260	0.48	90	0.13			
IV Rental value of land (25% Gross income)*		15712	19.35	5180	9.54	9906	14.66			
V Managerial cost (15% of all cost)*		10590	13.04	7080	13.04	8815	13.04			
C	Cost A ₁ + FL		54886	67.60	42019	77.41	48863	72.30		
	TOTAL COST (C₃)		81187	100.00	54279	100.00	67584	100.00		
D	Potato (Qtl)	42.55	62846		28	20720	35.46	39624		
	Price (Per qtl)		1477		740		1117			
E	Gross		62846		20720		39624			
	Over Cost A ₁ + FL		7961		-21299		-9238			
	Over total cost		-18340		-33559		-27960			
F	Cost of Production		1290		1501		1378			
	Cost C₃		1908		1939		1906			

* As per the Farm Management Division, the KSDA Bengaluru.

Cost A₁ = All Actual expenses in cash and depreciation on fixed assets.

Cost C₃ = Total Cost

16. Dry Chilli Break-Up of Cost of Cultivation and Returns in Karnataka: 2014-15 (Rupees/Acre)

Season: Kharif		Wage Rates (Rs./Days): Male-254, Female-172, Tractor (Rs./hrs)-914, FYM (Rs./Tractor Load)-1477											
Sl. No.	Details	Ballari (Irrigated)			Haveri (Rainfed)			Pooled					
		Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%			
A	VARIABLE COST		90155	63.62		52144	69.39		70062	64.51			
	Human Labour	174.44	30270	21.36	92.43	18374	24.45	126.2	23929	22.03			
	Male (no.)	16.93	4233	2.99	10.82	2836	3.77	12.45	3158	2.91			
	Female (no.)	11.52	1727	1.22	14.21	2587	3.44	12.71	2189	2.02			
I	Male (no.)	24.12	6030	4.26	8.3	2176	2.90	14.50	3678	3.39			
	Female (no.)	121.87	18280	12.90	59.1	10775	14.34	86.54	14904	13.72			
	Machine & Bullock Labour		10854	7.66		9352	12.44		10064	9.27			
	Tractor (hrs)	7.9	6521	4.60	4.50	4466	5.94	5.95	5440	5.01			
II	Bullock (Days)	7.00	3735	2.64	6.40	4673	6.22	6.70	4229	3.89			
	Sprayer (days)	6.05	598	0.42	2.47	213	0.28	3.60	395	0.36			
	Inputs		39914	28.17		19145	25.48		28984	26.69			
	FYM (Tractor loads)	3.48	4823	3.40	3.13	4979	6.63	3.32	4905	4.52			
III	Seeds (Kgs)	6.7	2455	1.73	1.65	2453	3.26	4.63	2455	2.26			
	Fertilizer (Kgs)	6.51	13401	9.46	4.04	6027	8.02	5.30	9520	8.77			
	Pesticides (ltr)	2.07	19235	13.57	1.36	5686	7.57	3.00	12104	11.14			
	Interest on working capital (15 %)*		9117	6.43		5273	7.02		7085	6.52			
B	FIXED COST		51558	36.38		23003	30.61		38550	35.49			
	Crop insurance/Risk premium (2.5% of crop loan)*		300	0.21		180	0.24		230	0.21			
	Land and water tax		289	0.20		24	0.03		136	0.13			
	Depreciation on farm machinery and farm buildings		310	0.22		170	0.23		235	0.22			
IV	Rental value of land (25% Gross income)*		32175	22.70		12828	17.07		23782	21.90			
	Managerial cost (15 % of all cost)*		18484	13.04		9802	13.04		14167	13.04			
	Cost A ₁ + FL		91054	64.25		52518	69.89		70663	65.06			
	TOTAL COST (C ₃)		141713	100.00		75147	100.00		108612	100.00			
D	Chilli (Qtl)	14.63	128700		4.55	51310		9.30	95130				
	Price (Per qtl)		8797			11277			10229				
E	Gross		128700			51310			95130				
	Over Cost A ₁ + FL		37646			-1208			24467				
	Over total cost		-13013			-23837			-13482				
	Cost A ₁ + FL		6224			11542			7598				
F	Cost C ₃		9686			16516			11679				

* As per the Farm Management Division, the KSDA Bengaluru.
 Cost A₁ = All Actual expenses in cash and depreciation on fixed assets.
 Cost C₃ = Total Cost

17. Cotton Break-Up of Cost of Cultivation and Returns in Karnataka: 2014-15 (Rupees/Acre)

Sl. No.	Details	Haveri			Dharwad			Pooled		
		Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%	Unit	Cost/Return	%
A	VARIABLE COST									
	Human Labour									
	Family	45.22	28081	62.55	52.96	10145	67.63	48.36	26646	64.13
	Female (no.)	9.37	2015	4.49	6.77	1774	4.75	8.31	1945	4.68
	Hired	2.16	352	0.78	1.15	192	0.51	1.75	287	0.69
II	Machine & Bullock Labour									
	Tractor (hrs)	7.20	3924	8.74	4.00	2050	5.49	6.08	3162	7.61
	Bullock (Days)	3.37	2875	6.40	3.70	4100	10.97	3.40	3059	7.36
	Sprayer (Days)	2.63	132	0.29	1.81	91	0.24	2.30	115	0.28
	Inputs									
III	FYM (Tractor loads)	1.17	2258	5.03	0.88	1365	3.65	1.02	1895	4.56
	Seeds (Kgs)	0.65	1280	2.85	0.53	974	2.61	0.60	1156	2.78
	Fertilizer (Kgs)	2.50	3050	6.79	2.00	2316	6.20	2.30	2748	6.61
	Pesticides (ltr)	2.35	3214	7.16	1.60	1669	4.47	2.13	2586	6.22
	Interest on working capital (15 %)*									
B	FIXED COST									
I	Crop insurance/Risk premium (2.5% of crop loan)*		350	0.78		350	0.94	120.00	350	0.84
II	Land and water tax		12	0.03		14	0.04	20.00	13	0.03
III	Depreciation on farm machinery and farm buildings		170	0.38		120	0.32	118.00	154	0.37
IV	Rental value of land (25% Gross income)*		10425	23.22		6736	18.03	8966	21.58	
V	Managerial cost (15 % of all cost)*		5856	13.04		4873	13.04	5419	13.04	
C	Cost		28613	63.74		25749	68.92	27163	65.38	
	TOTAL COST (C₃)		44894	100.00		37358	100.00	41548	100.00	
D	Output									
	Cotton (Qtl)	10.63	40590		6.43	25695		8.92	34704	
	Price (Per qtl)		3818			3996			3891	
E	Return									
	By-product (Tractor load)	1.11	1110		1.25	1250		1.16	1160	
	Price (Per tractor load)		1000			1000			1000	
F	Cost of Production (Rs./qtl)									
	Gross		41700			26945			35864	
	Over Cost A ₁ + FL		13086			1197			8701	
F	Cost A₁ + FL									
	Over total cost		-3194			-10412			-5684	
	Cost C₃		2587			3810			2915	
		4119			5616			4528		

* As per the Farm Management Division, the KSDA Bengaluru.
 Cost A₁ = All Actual expenses in cash and depreciation on fixed assets.
 Cost C₃ = Total Cost

Estimation of Cost of Cultivation at Different Crop Growth Stages (Rs./Acre)

ಅನುಬಂಧ-2

Crops	Costs	Germination Stage		Growth Stage		Maturity Stage		Harvesting Stage		Total	
		Value in Rs	%	Value in Rs	%	Value in Rs	%	Value in Rs	%	Value in Rs	%
Paddy (IRR)	A ₁ +FL	15855	54	4266	15	4742	16	4377	15	29240	100
	C ₃	24765	54	6664	15	7406	16	6838	15	45674	100
Paddy (RF)	A ₁ +FL	15068	53	3451	12	2928	10	7158	25	28605	100
	C ₃	21615	53	4950	12	4200	10	10269	25	41034	100
Ragi	A ₁ +FL	16521	58	3816	13	680	2	7278	26	28295	100
	C ₃	23278	58	5376	13	958	2	10255	26	39867	100
White Jowar	A ₁ +FL	7113	57	3525	28	568	5	1179	10	12385	100
	C ₃	10725	57	5315	28	857	5	1777	10	18675	100
Hy. Jowar	A ₁ +FL	7011	65	1604	15	263	2	1887	18	10765	100
	C ₃	10467	62	2701	16	844	5	2870	17	16882	100
Maize	A ₁ +FL	8200	54	4189	27	809	5	2093	14	15291	100
	C ₃	12403	54	6337	27	1223	5	3167	14	23130	100
Bajra	A ₁ +FL	6471	56	3030	26	734	6	1239	11	11474	100
	C ₃	8867	56	4152	26	1006	6	1697	11	15722	100
Bengal Gram	A ₁ +FL	5704	45	2164	17	2152	17	2734	21	12753	100
	C ₃	8191	45	3107	17	3090	17	3926	21	18315	100
Tur	A ₁ +FL	6506	49	3484	26	1289	10	2009	15	13287	100
	C ₃	9850	49	5274	26	1951	10	3041	15	20117	100
Ground Nut	A ₁ +FL	11360	58	3002	15	2045	10	3261	17	19667	100
	C ₃	16425	58	4340	15	2957	10	4714	17	28436	100
Sun Flower	A ₁ +FL	5625	41	2815	20	2538	18	2804	20	13781	100
	C ₃	8220	41	4114	20	3709	18	4097	20	20139	100
Soyabean	A ₁ +FL	8833	56	2603	17	2258	14	1989	13	15684	100
	C ₃	13527	56	3987	17	3459	14	3047	13	24020	100
Tomato	A ₁ +FL	58232	45	10747	8	43391	33	18342	14	130712	100
	C ₃	85230	45	15730	8	63508	33	26847	14	191314	100
Onion	A ₁ +FL	23740	54	3890	9	5975	14	10108	23	43714	100
	C ₃	42134	54	6903	9	10605	14	17941	23	77583	100
Potato	A ₁ +FL	33937	69	2679	5	4631	9	7615	16	48863	100
	C ₃	46940	69	3705	5	6406	9	10532	16	67584	100
Chilli	A ₁ +FL	24640	35	14506	21	19538	28	11979	17	70663	100
	C ₃	37873	35	22296	21	30030	28	18413	17	108612	100
Cotton	A ₁ +FL	8256	30	9937	37	2779	10	6192	23	27162	100
	C ₃	12628	30	15199	37	4250	10	9470	23	41547	100
Average			52		18		13		17		100

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರೈತ ಸಂಘ

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿ

ಕೋಲಾರ ನವರಂ ಯಶವಂತ ಕೊಪ್ಪ ಪಟ್ಟಣ, ಹಂಪನಹಳ್ಳಿ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಕಾರುಬರಹಳ್ಳಿ, ಕೋಲಾರ

ವಾರ್ಷಿಕ

2015-16-2016

ಪಾಂಡಿ.ಎನ್.ಪ್ರಕಾಶ್ ಕುಮಾರ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಅಯೋಗ,
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಏನು ಖಾಲಿಗಿಲ್ಲ, ದಾಕಾಯಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬೆಳೆಗಾರನನ್ನೇ ಬೆಳ್ಳೆಗೆ ರೈತರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಬೆಳೆಗಾರನಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಬೆಳ್ಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಳೆನೀರಿನಿಂದಾಗಿ ರಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಮಾಡಿ ಕಾರುಬರಹಳ್ಳಿ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಳೆನೀರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏಕರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಅಡಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಪೂರ್ವಭಾಗದ -	35-00
ಭೂಮಿ ಉಳುವಿಕೆ 3 ಎಂ x 2000	6,000-00
ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ 2 ಟನ್ x 3000	6,000-00
ಯೇಗೊಬ್ಬರ 2 ಟನ್ x 1200	2,400-00
ಮತ್ತೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೆಳಗಿನ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಹೊಂದಿಕೆಯು	6,200-00
ಬಟ್ಟೆ ರಾಗಿ 10 ಕೆಜಿ	150-00
ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೊಂದಿಕೆಯು	1,000-00
ಕಳೆ ಕೆಳಗಿರುವ 20 ಎಂ x 200	4,000-00
ಯೇನಿರುವ ಒಂದು ಮೂಲೆ	3,40-00
ರಾಗಿ ಬೆಲೆ ಕೆಳಗಿರುವ 20 ಎಂ x 200	4,000-00
ಮುಟ್ಟು ಕೆಳಗಿರುವ 10 ಎಂ x 200	2,000-00
ಮಾಣಿಕ್ಯ ಬೆಳ್ಳೆ 4 ಟನ್ x 750	3,000-00
ಒಟ್ಟು	33,120-00

ನವರಂ ಉತ್ಪಾದನೆ - 13 ಕ್ಷೇತ್ರ

ರಾಗಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ಉಳಿತಾಯಕ್ಕಾಗಿರುವ 5000 2 ಟನ್ x 10,000 ರೂ. ಆಯಿತು.

13 ಕ್ಷೇತ್ರ ರಾಗಿ ಬೆಲೆಯು 2667 ರೂ. ಆಯಿತು.

ಪೂರ್ವ ಭಾಗದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬೆಳ್ಳೆ	1758-46
ಪಾಂಡಿ.ಎನ್.ಪ್ರಕಾಶ್ ಕುಮಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೆಳಗಿರುವ	589-23
ಪೂರ್ವ ಭಾಗದ ರಾಗಿ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳೆ ಬೆಲೆ	1667-89

ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ರಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ನವರಂ ಬೆಳ್ಳೆ 1758-46 ರೂ. ಆಯಿತು, ಈ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬೆಳ್ಳೆ ಪಾಂಡಿ.ಎನ್.ಪ್ರಕಾಶ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೆಳಗಿರುವ 589-23 ರೂ. ಆಯಿತು ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು 2667-89 ರೂ. ಆಯಿತು. ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದಂತಿರುವ ಯೇನಿವರೆ ರೈತರು ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳೆ ಬೆಲೆ ಆಯಿತು, ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರೈತ ಸಂಘದ ನಿಲುವು ಆಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರೈತ ಸಂಘ

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿ

ಕೋಲಾರ ನೆಲಮ ಯುಪ ಕೇಂದ್ರ ಪಲ್ಟಿ, ಬಂಗಾರವೆಂಕಟ ನಾಯ್ಕ ರಸ್ತೆ, ಕುರುಬರಹಳ್ಳಿ, ಕೋಲಾರ

ರವರಿಗೆ,

ಜನವರಿ-19-10-2016

ಪಾಲ.ಎನ್.ಪುನಲ್ ಕಾರ್ಯಾಲಯ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಅಯೋಗ,
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಾರಿ ಪಾಲಗಣಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಅಂಶಕಾಲವನ್ನು ನಂಬಿ ಮೃದ್ಧಕಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಯೋಮೀಟಾ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಬಾಣ್ಣೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಯೋಮೀಟಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಯೋಮೀಟಾ ಬೆಳೆಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಭೂಕಂದಾಯ	15-00
ಭೂಮಿ ಉಳುಮೆ 3 ಸಲ x 2000	6,000-00
ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ 10 ಬ್ಯಾಗ್ಸ್ x 3000	30,000-00
ಲೋಕೊಬ್ಬರ 6 ಮೂಟೆ x 1200	7,200-00
ಪಾಲ ಉಪಾದಾನ 60,000 ಕೆ.ಗ್ರಾ.ದ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕಂದಕ x 3 ತಿಂಗಳು	18,000-00
ಬೆನ್ ಕಾಕುಪ್ಪುರು	9,000-00
ಮೆಟ್ಟುಣ್ ಪೇಪರ್ 90 ಕೆಜಿ x 200 ರೂ.	18,000-00
ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ 7000 ಸೂ 7000 x 1 ರೂ.	7,000-00
ಸಾಗಾಣಿಕ ವೆಚ್ಚ	600-00
ಪೆಟ್ಟಿಗೆ 2500 x 10 ರೂ.	25,000-00
ಬ್ಯಾಗ್ 150 ಕೆಜಿ x 80 ರೂ.	12,000-00
ಕಂದ ಅಥವಾ ಮೈದಿ 100 ಕೆಜಿ x 10 ರೂ.	10,000-00
ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಗೊಬ್ಬರ 6 ಮೂಟೆ x 2000	12,000-00
ಔಷಧಿಗಳು 10 ಸಲ x 3000	30,000-00
ಕೂಲಿ 250 ರೂ x 200	45,000-00
ಸಾಗಾಣಿಕ ವೆಚ್ಚ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ 1500 ಬ್ಯಾಗ್ಸ್ x 10 ರೂ.	18,000-00
ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲಾ 8 ಲಕ್ಷ ಮೆಟರ್ ಕೆ.ಗ್ರಾ.ದ ಉತ್ಪಾದನಾ 8000 x 3 ತಿಂಗಳು	24,000-00
ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಮಿಷನ್	24,000-00
ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	2,96,825-00

ಆದಾಯ	
ಕೂಲಿ 15 ಕೆಜಿ ಬ್ಯಾಗ್ 1300 x 140	2,10,000-00
ಕೋಲಾರ	44,825-00

15 ಕೆಜಿಯ ಒಂದು ಬ್ಯಾಗ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	164-85
ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಅಯೋಗದ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕನಂತ	82-44
ಒಂದು ಕೆಜಿಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	247-37

15 ಕೆಜಿಯ ಒಂದು ಬ್ಯಾಗ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೂಲಿ ವೆಚ್ಚ 164-85 ರೂ. ಸೇರಿದಾಗ ಈ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಅಯೋಗದ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕನಂತ ಈ ವೆಚ್ಚದ ಕೆ.ಜಿ.ದ ರಷ್ಟನ್ನು ಅಂದರೆ 82-44 ರೂ. ಸೇರಿಸಿದರೆ ಒಟ್ಟು 247-37 ರೂ. ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಜಿಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಕೆ.ಜಿ.ದ ರೈತರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟದ ಲಾಭ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರೈತ ಸಂಘದ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಆಗಿದೆ.

ವ್ಯವಸ್ಥೆ

೨೦೧೬ - ೧೭ - ೧೮ - ೨೦೧೬

ಪುಟ ೨೦೩

ವರದಿಗಾರರು

ಕೃಷಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕತೆಯು

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ವಿವರಣೆ:- ಈ ಪಟ್ಟಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯದ ಬೆಲೆಯು ಉತ್ಪಾದಿಸಿಗಾಗಿ ಪರಿಣಾಮ

ವಾರ್ಷಿಕ - ವಿಸ್ತೃತ ರಸ್ತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಹಿತಿ :-

ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಬೆಳೆವುದು ಕೆಲಸದ ದಾಖಲೆ ಅಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾರ್ಯದ ಬೆಲೆ ಉತ್ಪಾದಿಸಿಗಾಗಿ

ಈ ಕೆಲಸದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕಾಲದವ ವಾರ್ಷಿಕ ವ್ಯಯ:

ಕ್ರ.ಸಂ	ವಿವರ	ಪರಿಣಾಮ ವೆಚ್ಚ ರೂ.ನಲ್ಲಿ
1	3 ಸಾಲಿ ಕಾರ್ಯದ ವಾರ್ಷಿಕ	1200-00
2	1 ಸಾಲಿ ಕಾರ್ಯದ ವಾರ್ಷಿಕ	500-00
3	ಮಾನ್ಯ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯದ ಕೆಲಸದ ಬೆಲೆಯನ್ನು	1200-00
4	ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಒಂದು ಉತ್ಪಾದಿಸಿಗಾಗಿ	5000-00
5	ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸ	1200-00
6	ಕೆಲಸದ 16ನೇ ಕಾರ್ಯದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ 2000 ಕೆಲಸದ 5 ಕೆಲಸದ	10,000-00
7	ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	300-00
8	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	1250-00
9	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	350-00
10	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	850-00
11	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	350-00
12	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	1100-00
13	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	1150-00
14	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	1300-00
15	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	1300-00
16	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	3000-00
17	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	1500-00
18	5 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	13,000-00
19	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	500-00
20	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	8200-00
21	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	3600-00
22	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	800-00
23	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	3000-00
24	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	3500-00
25	50 ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ ಕೆಲಸದ	3600-00

26	ಮಯೂ 0 ಕೂಲಿ ಅಳವಳಿ	1800-00
27	ಒಂದು ಕಾಠಿ ಸುಕಿಮ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ	5500-00
28	ಗ್ರೇಡರ್ಸ್ ಸ್ವೀ-20, ಮಯೂ-05	5800-00
29	1 ಎಕರೆಗೆ ಇಳುವರಿ 175 ಪಾಕೇಟ್ ಕೆಡು 25 ಪಾಕೇಟ್ ಉಳಿದದ್ದು 150 ಪಾಕೇಟ್	
30	ಕಾಠಿ ಪಾಕೇಟ್ 1 ಪಾಕೇಟ್ಗೆ 05 ರೂ.ನಡೆ 150 ಪಾಕೇಟ್ಗೆ	8835-00
31	ಬೋರಾಂಗ್	750-00
	ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ	83,335-00

ಇಂಜನ ಒಂದು ಪಾಕೇಟ್ ವರೆಗೆ
300 ರಿಂದ 750 ರೂ.ಗಳು
50 ಪಾಕೇಟ್ ಮೊದಲದ ವರೆಗೆ
50-750 = 37,500-00
75 ಪಾಕೇಟ್ ಮಿಲಿಯಮ್ ವರೆಗೆ
75-400 = 30,000-00
25 ಪಾಕೇಟ್ 100 ರಿಂದ 125 ವರೆಗೆ
25-100 = 2,500-00

ಒಟ್ಟು 1 ಎಕರೆಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಣ = 70,000-00

ಉತ್ಪಾದನಾ ಖರ್ಚು ರೂ 93,335-00

ಉತ್ಪಾದನೆ ರೂ 70,000-00

ನಷ್ಟ ರೂ 23,335-00

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವರದಿಯಿಂದ ಈಡುಳ್ಳ ಬೆಲೆಯುವ ರೈತ ಇಂಜನ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಬೆಲೆಯಂತೆ, ಕನಿಷ್ಠ 1 ಪಾಕೇಟ್ಗೆ ರೂ 1,000-00 ವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ 20 ರಿಂದ 25 ರೂ.ಪಾಕೇಟ್/ವರೆಗೆ ಸ್ಥಿರ ಮಾತ್ರ ರೈತ ಬದುಕುವುದು ಸುಸ್ತಿಯನ್ನು ಈಡುಳ್ಳ ಬೆಲೆ ಬೆಲೆಯುವುದು. ಎಂದೂ ಈ ಮೂಲಕ ಒಪ್ಪಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಸಹಿ)
ಇಂಜಿ ಸೋಮಗುಡ್ಡು ಕೆ.ರಂಗಸ್ವಾಮಿ
ಗೌರವಾನ್ವಿತರು, ರಾಜ್ಯ ಸಮಿತಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರೈತ ಸಂಘ ಹಾಗೂ
ಯುರು ಸೇವೆ,
ಸೋಮಗುಡ್ಡು ಬಂಡೆ,
ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಪಾಲ್ಸೂರು-577622.

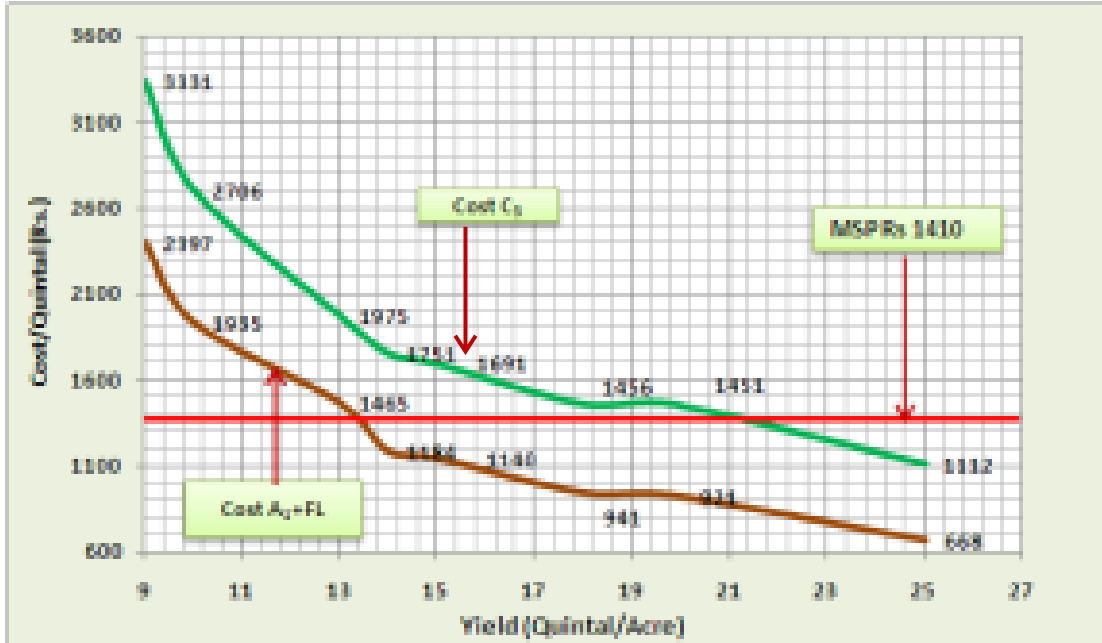
ಅನುಬಂಧ-4

Comparative Analysis of MSP for 10 years 2006-07 to 2015-16

Sl.No.	Commodity	Increase in MSP during UPA period										During NDA Period			
		2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	Annual Growth Rate (%)	Annual Increment (Rs/qttl)	2014-15	2015-16	Annual Growth Rate (%)	Annual Increment (Rs/qttl)
1	Paddy Common	580	645	850	1000	1000	1080	1250	1310	12.28	83	1360	1410	3.68	50
2	Jowar-Hybrid	540	600	840	880	880	980	1500	1500	15.69	113	1530	1570	2.61	35
3	Ragi	540	600	915	965	1050	1050	1500	1500	15.63	113	1550	1650	6.45	75
4	Maize	540	620	840	880	980	980	1175	1310	12.52	86	1310	1325	1.15	7.5
5	Tur (Arhar)	1410	1550	2000	2300	3000	3200	3850	4300	18.18	344	4350	4625	6.32	162.5
6	moong	1520	1700	2520	2760	3170	3500	4400	4500	17.4	350	4600	4850	5.43	175
7	Urad	1520	1700	2520	2520	2900	3300	4300	4300	16.56	325	4350	4325	6.32	162.5
8	Groundnut	1520	1550	2100	2100	2300	2700	3700	4000	15.31	306	4000	4030	0.75	15
9	Sunflower Seed	1500	1510	2215	2215	2350	2800	3700	3700	14.76	274	3750	3800	1.33	50
10	Soyabean Yellow	1020	1050	1390	1390	1440	1690	2240	2560	13.79	189	2560	2600	1.56	20
11	Sesamum	1560	1580	2750	2850	2900	3400	4200	4500	16.68	365	4600	4700	2.17	100
12	Nigerseed	1220	1240	2405	2405	2450	2900	3500	3500	16.94	283	3600	3650	1.39	75
13	Medium Staple Cotton	1770	1800	2500	2500	2500	2800	3600	3700	11.27	238	3750	3800	1.33	50
Average										15.15	236			3.12	75.19

ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಭತ್ತದಲ್ಲಾದ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಸಂಬಂಧದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಋತುವರಿ ಕ್ಷ./ಎ	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ಷ)		ರೈತರು (ಶೇ.)
	ನೇರವಾಗಿ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚ+ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು (C ₃)	
9	2397	3331	2
10	1935	2706	17
13	1465	1975	4
14	1184	1751	10
15	1140	1691	14
18	941	1456	29
20	921	1451	19
25	668	1112	5

Cost Function - Rainfed Paddy

$$\ln(\text{Cost } C_3) = 9.9310 - 0.9083 \ln(\text{Yield})$$

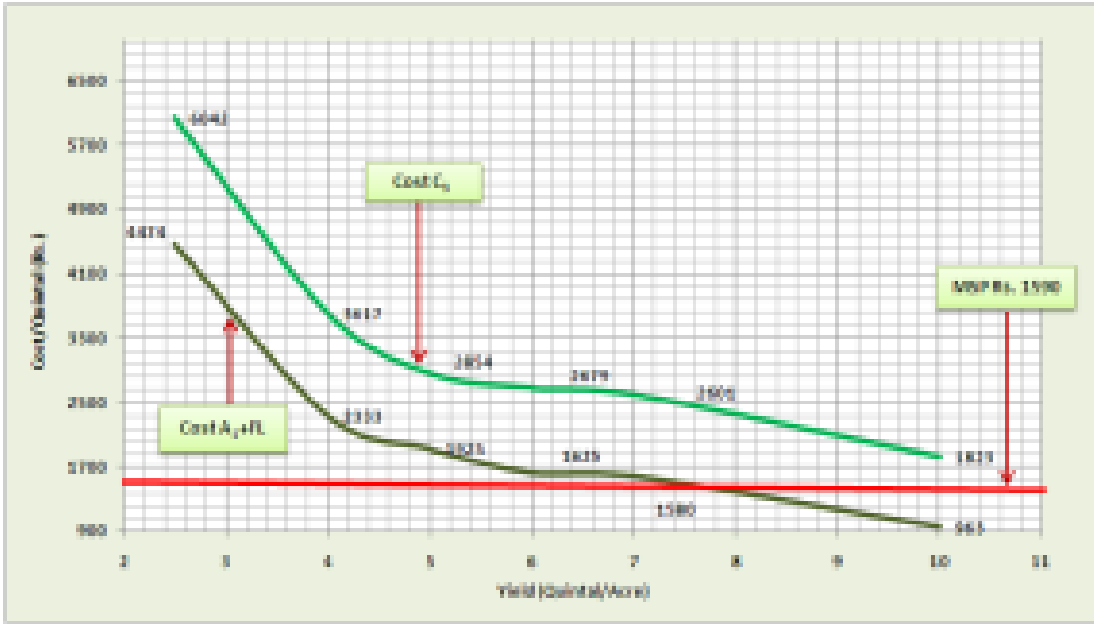
$$(47.62) \quad (-12.08)$$

$$R^2 = 0.96$$

Figures in brackets are t-values

ಇಳಿ ಜೋಳದಲ್ಲಾದ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಸಂಬಂಧದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಇಳುವರಿ ಕ್ವಿ./ಎ	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿ)		ರೈತರು (ಶೇ.)
	ನೇರವಾಗಿ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚ+ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು (C ₃)	
2.5	4474	6042	3
4	2333	3617	21
5	1925	2854	49
6	1625	2679	16
7	1580	2601	7
10	963	1823	4

Cost Function - White Jowar

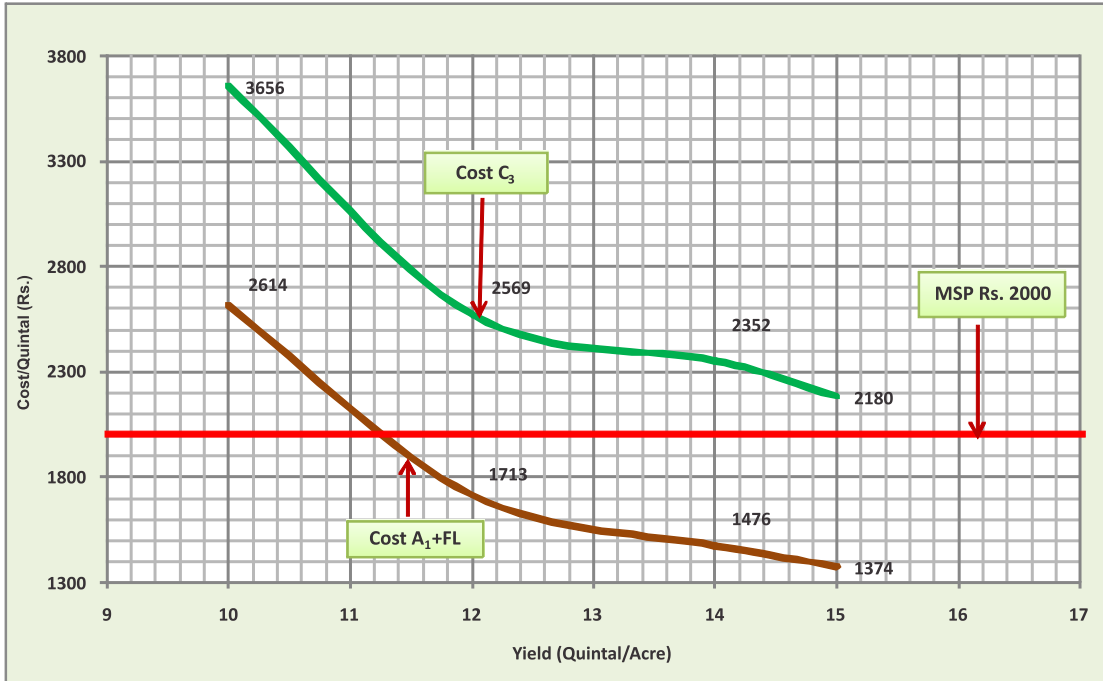
$$\ln(\text{Cost } C_3) = 10.234 - 1.432 \ln(\text{Yield}) \quad R^2 = 0.96$$

$$(39.856) \quad (-9.761)$$

Figures in brackets are t-values

ರಾಗಿಯಲ್ಲದ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಸಂಬಂಧದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಇಳುವರಿ ಕ್ವಿ./ಎ	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿ)		ರೈತರು (ಶೇ.)
	ನೇರವಾಗಿ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚ+ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು (C ₃)	
10	2614	3656	14
12	1713	2569	31
14	1476	2352	41
15	1374	2180	14

Cost Function - Ragi

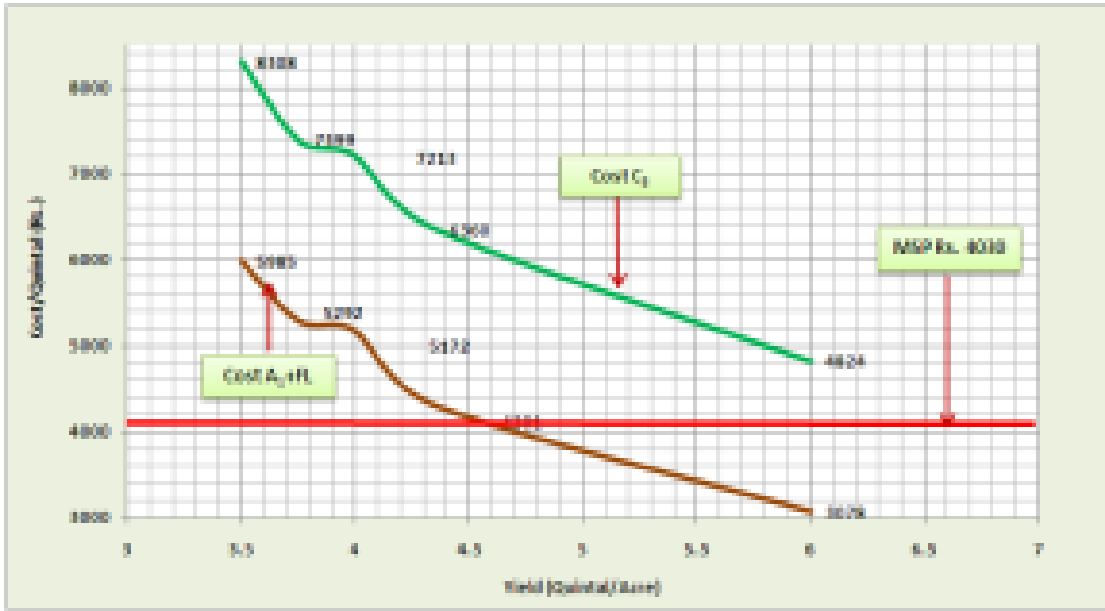
$$\ln(\text{Cost } C_3) = 10.9875 - 1.279 \ln(\text{Yield}) \quad R^2 = 0.93$$

(19.06) (-5.41)

Figures in brackets are t-values

ನೆಲಗಡಲೆಯಲ್ಲಾದ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಸಂಬಂಧದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಮಾಣ (ಕ್ವಿ./ಎ)	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿ)		ರೈತರು (ಶೇ.)
	ನೇರವಾಗಿ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚ+ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು (C ₃)	
3.5	5985	8308	33
3.75	5292	7399	6
4	5172	7213	50
4.35	4301	6360	6
6	3078	4824	6

Cost Function - Groundnut

$$\ln(\text{Cost } C_3) = 10.2283 - 0.9809 \ln(\text{Yield})$$

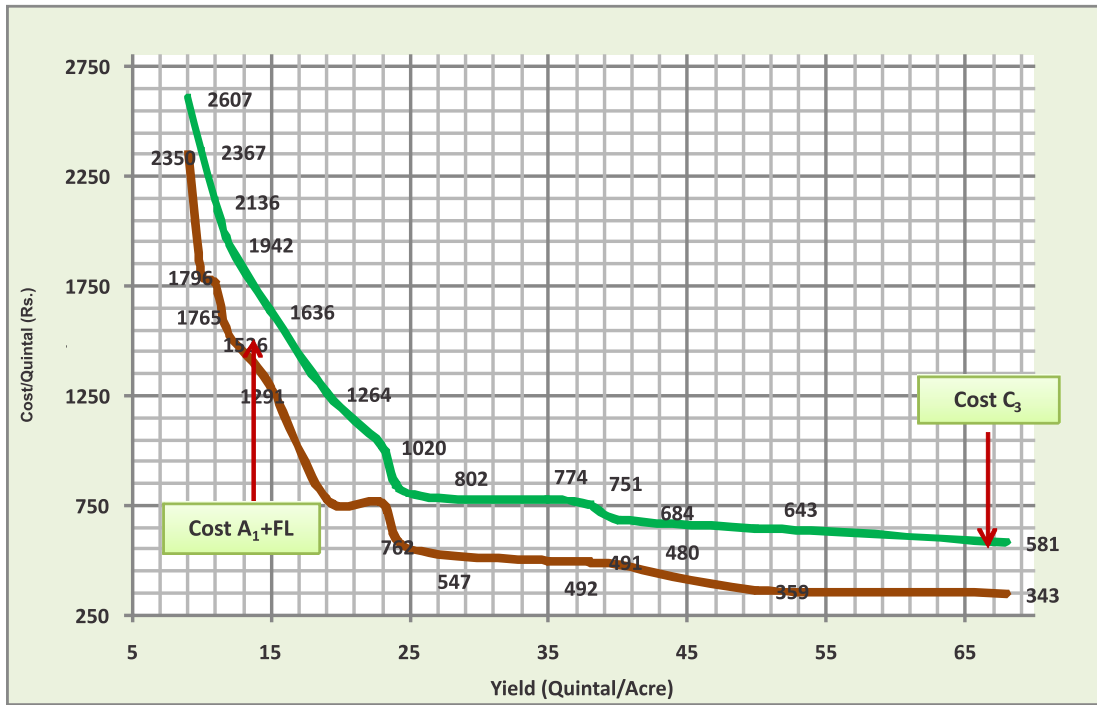
$$(105.57) \quad (-14.74)$$

$$R^2 = 0.99$$

Figures in brackets are t-values

ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಅಲೂಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಾದ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಸಂಬಂಧದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಇಳುವಳಿ ಕ್ವಿ./ಎ	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿ)		ರೈತರು (ಶೇ.)
	ನೇರವಾಗಿ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚ+ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು (C ₃)	
9	2350	2607	13
10	1796	2367	6.7
11	1765	2136	6.7
12	1526	1942	6.7
15	1291	1636	6.7
19	774	1264	6.7
23	762	1020	6.7
25	547	802	6.7
35	492	774	13.7
38	491	751	6.7
40	480	684	6.7
50	359	643	6.7
68	343	581	6.7

Cost Function - Potato (Rainfed)

$$\ln(\text{Cost } C_3) = 9.525764 - 0.79816 \ln(\text{Yield}) \quad R^2 = 0.95$$

(59.15) (-15.93)

Figures in brackets are t-values

ಅನುಬಂಧ-6

Estimated area, production and yield of Principal kharif crops during 2015

State: KARNATAKA

Number of district: 30

Number of drought affected districts: 27

Rainfall: Normal 743 mm Actual 592 mm Deviation -20% (Rainfall as on 15.09.2015)

Sl No.	Name of crops	Normal Area/ Targetted Area (Lakh ha.)	Total area sown (Lakh ha.)	Expected Production (Lakh Tonnes)	Expected Yield (Kg/ha.)	Area affected due to moisture stress (Lakh ha.)	Targetted Production (Lakh Tonnes)	Expected loss of production (in %) against the Targetted production	Remarks
1	Rice	10.57	9.45	26.16	2768	1.46	31.72	18	Inadequate rains in Coastal & Mainland parts hampered normal coverage of rainfed Paddy. Inadequate irrigation water supply from reservoirs hampered coverage of irrigated paddy in Mysore, Mandya, Chamarajanagar, Hassan, Ballari and Yadgir districts. Failure of timely rains caused decline in area coverage of other cereals like Jowar, Maize, Bajra, Ragi etc.
2	Coarse cereals	23.95	20.27	39.18		10.40	61.19		
a	Jowar	1.47	1.01	0.93	920	0.78	2.21	58	
b	Bajra	2.81	1.75	1.42	810	1.23	3.51	59	
c	Ragi	7.33	6.49	10.20	1572	2.24	13.93	27	
d	Small millets	0.27	0.26	0.10	387	0.11	0.13	23	
e	Kharif Maize	12.08	10.76	26.53	2466	6.04	41.41	36	
	Total Cereals	34.52	29.72	65.34		11.85	92.91	30	Deficit rainfall during July (-49%) & August (-27%) affected rainfed crops severely.
3	Pulses								
a	Arhar (Red gram)	8.16	7.41	3.04	410	5.88	5.55	45	Failure of rains during July and August in major parts of North Interior Karnataka affected the Green gram and Black gram sown during June and hampered normal coverage of Red gram in Vijayapura, Raichur, Koppal, Ballari and Tumakuru districts.
b	Urdbean (Black gram)	0.81	0.86	0.27	313	0.52	0.36	25	
c	Moongbean (Green gram)	3.28	3.26	0.57	175	2.71	0.98	42	
d	Kulthi (Horse gram)	0.84	0.49	0.25	512	0.07	0.46	46	
e	Other Pulses (Cowpea & other)	0.80	0.89	0.32	360	0.20	0.32		
f	Avare (Field bean)	0.75	0.55	0.37	676	0.11	0.57	35	
	Total Pulses	14.65	13.46	4.82		9.49	8.24	42	Deficit rainfall during July (-49%) & August (-27%) affected pulses severely.
	Total Food grains	49.17	43.17	70.16		21.35	101.15	31	
4	Oilseeds								
a	Groundnut	5.97	3.52	1.87	531	2.48	4.90	62	Failure of rains during July in Tumakuru, Chitradurga, Kolar, Chikkaballapur, Davanagere, Gadag, Vijayapur, Ballari and Koppal hampered normal coverage of Groundnut. Failure of rains during July in Bidar, Kalaburgi, Belgavi, Dharwad and Haveri affected Soyabean which was sown during June. All oilseeds suffered moisture stress during July and August.
b	Soybean	2.68	2.85	2.03	712	2.31	3.21	37	
c	Sunflower	1.69	1.28	0.51	399	0.87	1.01	50	
d	Sesamum	0.58	0.50	0.2	403	0.18	0.29	29	
e	Castor	0.21	0.10	0.06	588	0.05	0.17	63	
f	Niger	0.17	0.08	0.02	264	0.03	0.05	65	
g	Mustard	0.05	0.03	0.01	392	0.01	0.01	52	
	Total Oilseeds	11.35	8.35	4.70		5.93	9.64	51	Deficit rainfall during July (-49%) & August (-27%) affected oilseed crops severely.
5	Sugarcane	5.02	5.28			2.21			Depleted water table and on & off irrigation from some reservoirs affected Sugarcane in parts of Mandya, Belgavi, Vijayapura, Kalaburgi, Bidar and Uttara Kannada districts.
6	Jute & Mesta	0.00	0.00	0		0.00			
7	Cotton *	6.47	5.73	10.99	326	3.16	17.13	36	Deficit rainfall during July (-49%) & August (-27%) affected rainfed crops severely.
8	Tobacco	0.99	0.85	0.63	740	0.45	0.90	31	
9	Total	73.00	63.39			33.10			

Note: Likely Sugarcane production as per First Advance Estimates of DE&S is 342 lakh tonnes for 4 lakh harvestable area.

Cotton Production in lakh bales of 170 Kg. in lint form.

Seasonal indices of Prices for Major commodities in Karnataka (2010-11 to 2014-15) ಅನುಬಂಧ-7

Sl.No.	Month	April	May	June	July	August	September	October	November	December	January	February	March
1	Paddy	101	93	92	87	91	89	95	106	108	111	112	115
2	Ragi	99	96	92	95	98	99	101	102	105	102	104	108
3	Jowar	99	97	96	98	97	99	98	101	106	104	99	104
4	Maize	95	90	97	98	104	106	100	102	100	102	103	103
5	Bajra	98	97	98	103	103	101	96	99	103	100	100	103
6	Tur	101	97	103	99	99	93	92	97	101	106	107	107
7	Bengal gram	93	95	95	101	101	102	104	103	101	102	102	102
8	Ground nut	102	102	102	100	97	98	99	101	98	102	94	103
9	Sunflower	96	95	95	95	101	101	99	101	104	104	105	103
10	Soyabean	100	105	102	110	102	98	92	97	96	98	100	101
11	Tomato	77	113	120	169	110	93	96	111	104	90	56	60
12	Onion	63	62	82	104	131	129	124	122	118	109	86	71
13	Potato	90	101	99	102	103	99	100	117	117	99	89	84
14	Dry chilli	99	90	89	92	94	94	92	99	107	117	116	111
15	Cotton	101	93	95	100	101	102	99	97	96	103	107	107

Seasonal indices of Arrivals for Major commodities in Karnataka (2010-11 to 2014-15)

Sl.No.	Month	April	May	June	July	August	September	October	November	December	January	February	March
1	Paddy	90	122	143	104	70	62	56	107	183	118	75	70
2	Ragi	110	89	140	88	87	100	81	88	106	100	104	105
3	Jowar	119	104	84	72	78	94	109	89	80	103	125	143
4	Maize	75	76	57	39	30	46	72	124	177	191	165	147
5	Bajra	53	40	37	29	29	100	197	227	194	128	79	88
6	Tur	96	57	52	37	35	27	26	304	111	191	141	124
7	Bengal Gram	149	87	68	51	49	42	43	35	42	180	266	189
8	Ground Nut	126	115	62	34	17	50	126	96	80	65	237	192
9	Sun Flower	82	53	22	17	71	170	173	91	149	197	79	96
10	Soyabean	76	62	49	45	37	88	221	179	133	109	92	109
11	Tomato	60	73	117	154	164	109	93	87	96	87	83	77
12	Onion	68	67	72	68	75	123	200	166	122	88	72	80
13	Potato	93	132	94	83	114	141	97	90	97	84	77	98
14	Dry Chilli	158	56	22	21	51	36	21	25	77	185	273	275
15	Cotton	74	34	21	16	35	70	128	202	229	155	121	114

SANGEETA VERMA
Economics & Statistical Officer

ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ ಇಲಾಖೆ
ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ ಇಲಾಖೆ
ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ ಇಲಾಖೆ
ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ ಇಲಾಖೆ
ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ ಇಲಾಖೆ
ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ ಇಲಾಖೆ
ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ ಇಲಾಖೆ
ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ ಇಲಾಖೆ
ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ ಇಲಾಖೆ
ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ ಇಲಾಖೆ

D.O. No. 9-30/2015-FES-ES

Dated the 16th November, 2015

[Handwritten signature]

As you are aware, Government had announced the Minimum Support Prices (MSP) for Kharif crops of 2015-16 season in June 2015. A recent review of market prices of foodgrains, available on the Agmarknet website, shows that the prices of Millets, Paddy and Bajra are falling below the MSPs fixed by Government in many markets in states across the country. I am attaching a List of these markets for your perusal (Annexure I).

2. In order to protect the interest of farmers, you are requested to take up the matter with the concerned Department to ensure MSP to the farmers. ✓

[Handwritten note]

[Handwritten note]

[Handwritten note]

Shri. Praduman B. Negre
Commissioner for Agriculture,
Department of Agriculture,
Shreebadi Road, K.R Circle,
Bengaluru-560001, Karnataka

[Handwritten signature]
Yours sincerely,
[Handwritten signature]
(Sangeeta Verma)

[Handwritten notes and signatures]
K. S. P. (2015/2016)
Agriculture Department
Agriculture Department
Agriculture Department
Agriculture Department
Agriculture Department
Agriculture Department
Agriculture Department
Agriculture Department
Agriculture Department
Agriculture Department

Prices Reported Below MSP

Page 1 of 4

17/11/2015

Back

Commodities reported below Minimum Support Price(MSP)		
Group: Cereals		
From 16-10-2015 To 15-11-2015 ✓		
Commodity	State	Market
Bajra (Pearl Millet)	Chattisgarh	Marendaigarh (1 Market)
	Gujarat	Anand, Bapat, Daryang(Sarabha), Bhiloda, Botad, Dhulia(Kardi), Dholi, Dhyekar, Genshi, Hanumanpur, Jamnagar, Jodhpur, Kargapur, Kasli, Kadi, Kapadgarh(Moti Jamb), Kapatgarh, Kadihar, Malpur, Motpur(Lintar), Mithraj, Palitara, Praband, Prantli(Salali), Radhanpur, Rajkot, Rajula, Sardi, Siddhar, Vadvaner (20 Markets)
	Haryana	Ballaigarh, Farid Hagar, Juhna, Narsingarh, New Green Market, Jind, New Green Market, Rohtak, New Green Market, Sonapat, Pataudi, Rewari, Sahasgarh, Sonra, Sonapat(Kurukshetra), Tarn (15 Markets)
✓	Karnataka	Bubani, Chitapur, Godeg, Gundlupet, H.B.Halli, Haveriballigal, Raichur (4 Markets)
	Madhya Pradesh	Amkela, Gohad, Jodhpur, Jor, Kailasa, Lanar, Lashkar, Madgaon, Morwa, Nawan, Pawa, Sahaspur, Sheerukalan, Vijaypur (14 Markets)
	NCT of Delhi	Najafgarh, Narela (2 Markets)
	Rajasthan	Awar, Bandikui, Baryana, Bhawanisumer, Bikaner, Deeg, Doshi, Durgapur, Gangamati(Ori Lal), Jaisalmer, Jodhpur(Griti), Jhagirdi(Kirti), Kama, Khandal, Khedi(Bokaneri), Shadi(Berampur), Shivgarh, Rawal, Kota, Malpura, Malpura(Berasnighi), Nadasai, Nara, Nawalgarh, Neri Ka Thana, Nisar, Sawai Madhopur, Sidharagarh, Sonmerga (25 Markets)
	Telangana	Aranagar, Nizamabad (2 Markets)
	Uttar Pradesh	Aligarh, Badayun, Deori, Ferozabad, Jwahanpur, Kasganj, Khatia, Sahaswan, Sheera, Wazirpur (10 Markets)
Barley (Jau)	Chattisgarh	Bakardham, Marendaigarh (2 Markets)
	Madhya Pradesh	Jawa, Mandla (2 Markets)
	Rajasthan	Aranagar, Bandikui, Banti, Gajargarh, Jwara, Jwara(Mandla), Madhwa Mandawa, Pili Janga, Koteb, Satalaharu, Sidharpur (11 Markets)
Jowar (Sorghum)	Andhra Pradesh	Alagadda, Eluru, Mydukur (3 Markets)
	Gujarat	Anand, Bavenagar, Dalod, Dhawra, Gonda, Jamnagar, Jamnagar, Jambhali, Kasli, Malwa/Swarabadi, Membi, Nisar, Paldana, Porbandar, Rajula, Sardi, Sarskandla, Sonpat, Talej, Viswanar (20 Markets)
	✓	Karnataka

ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ
 ಸಿಬಿಎಂ ಸಚಿವರು
 ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ
 (ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಸಚಿವರು)
 2ನೇ ಮಹಡಿ, 1ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು-560075

Dr. Ashish Kumar Bhutani, IAS ^{ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ}
 Joint Secretary
 Government of India
 Ministry of Agriculture
 Department of Agriculture & Cooperation
 Krishi Bhavan, New Delhi-110001

Tel: No. 4 011-23209289
 Fax: 4011- 23209494
ashishkumar@nic.gov.in
www.kvafsu.gov.in

D.O. No.11014/2/2015-K3

Dated the 1st April, 2015

Dear Sir,

The Department of Agriculture & Cooperation has approved the Price Stabilisation Fund (PSF) Scheme, with a corpus of Rs.500 crores, to support market interventions for price control of perishable agro horticultural commodities. The Fund will initially support market intervention for onions and potatoes. It is proposed to provide one time interest free advance to support working capital needs for undertaking procurement/distribution operations of these commodities by the States based on their first proposal. This advance along with matching funds from your State will form a revolving fund which can then be used for all future market interventions to control prices of onions and potatoes based on approvals by State level Committee set up explicitly for this purpose. In case of North Eastern States, the State level corpus will comprise of 75% funds from Centre and 25% from the State. While the advance is returnable, the Central Government will share 50% of losses (75% in case of NE states) if any, at the time of settlement of the advance on 31st March, 2017. The Central Government likewise also intends to share the profits if any, in the same ratio. The States could also request Central Agencies to undertake such operations on their behalf to be supported out of the State corpus. The detailed Guidelines of the scheme are available on this department's website www.agricoop.nic.in and printed version will follow.

In case you foresee rise in prices of onions and potatoes in your State, you may arrange to forward proposals for early sanction by this department.

Yours sincerely,

(Dr. Ashish Kumar Bhutani)

To

Principal Secretary Agriculture Marketing/APC/Secretary (Agri Marketing)

All States/UTs

*Forward
 stand file*

11/04/2015

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ
ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ
ಕೃಷಿ ಭವನ, 10, ಬೆಂಗಳೂರು - 560075

K.S. Sinivas
Joint Secretary
Government of India
Ministry of Agriculture
Department of Agriculture & Cooperation
Kendri Bhawan, New Delhi-110001

Tel. No.011-23072384 / 23384468
Email: jsankr-agri@doa.gov.in

D.O. No.11014/2/2015-PA.II

Dated 16th June, 2015

Dear Sir,

Please refer to the Directorate's D.O. letter of even number dated 1st April, 2015 from Dr. A.K. Bhushan, Joint Secretary (Marketing) regarding Price Stabilization Fund (PSF) Scheme (copy enclosed).

As you are aware, the PSF scheme was started with a corpus of Rs. 500 crores to support market interventions for price control of onion and potatoes. Since the prices of pulses are highly volatile in nature, it was decided to include pulses in the PSF scheme. Now PSF will support market interventions for pulses also.

In case you find rise in prices of pulses in addition to onion and potatoes in your State, you may arrange to forward proposals as per procedure mentioned in the guidelines of PSF scheme for every sanction by this Department.

With regard,

Yours sincerely,

(K.S. Sinivas)

To
Chief Secretary,
Government of Karnataka,
Bangalore

Joint Secretary
Marketing

10
10/6/15
Copy for
10/6/15
10/6/15

10/6/15
10/6/15

Agencies Asked to Stock Up on Pulses

They are to procure pulses to rein in prices and create buffer stock for the lean period

Madhul.Sahay@timesgroup.com

New Delhi: In a move to rein in pulse prices and create buffer stocks to be released when supplies are weak, the government has asked various agencies to start procuring wheat, but among the agencies, it is the central government of India, the Small Farmers' Agribusiness Consortium (SFAC), awaiting approval by the cabinet and the agriculture ministry.

The National Agricultural Cooperative Marketing Federation of India (Nafed) has already got the approval to procure 20,000 tonnes of pulses with a cost of 200 crore from the Price Stabilisation Fund.

The fund, which has a corpus of 200 crore, was set up to support market interventions for price control of perishable agricultural commodities.

It is meant to be used to address demand from governments and central agencies to support their working capital and other expenses on procurement and distribution in the states.

"The agriculture secretary who heads the Price Stabilisation Fund will meet likely on Thursday clear the proposal to sanction a revolving ₹150 crore fund for procurement of pulses by SFAC," said an official from the agriculture consortium.

Further, an NAFED official said Nafed is taking the proposal to the PCJ to start procuring pulses for the first time, and an ICI official said, "After the recent crisis on wheat in pulses prices, we have been asked to procure more wheat to ease pulse prices. We are consulting for the proposal to be cleared by the cabinet," said an ICI official.

The SFAC would start procuring

● FUND TO PROCURE PULSES

The agriculture secretary who heads the Price Stabilisation Fund will most likely on Thursday clear the proposal to sanction a revolving ₹150 crore fund for procurement of pulses by SFAC.

● AN OFFICIAL FROM AGRICULTURE CONSORTIUM

used at market prices directly from farmers for first week of November and the dal in Madhya Pradesh, Rajasthan, Karnataka and Andhra Pradesh. Through our future product companies," said the official from SFAC. He said by January, they would be able to procure over 10,000 tonnes of pulses.

Officials in PCJ said they were exploring options with other pulses. "The government agency currently has 11.8 million tonnes in its stocks on October 11. Ashok Thakur, the central government's minister for the Madhya Pradesh's post, said they were the link between consumer and farmer, and his ministry taken by government were required "in 2015, we should see the a situation where prices are as high as 2000 kg for the dal. Procurement of pulses by government will toughen up," he said.

S H Y | S M P C P S F F B | T

2014-15ನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಲೆಯಲ ಬೆಲೆಗೆ ಮರಣರಹಿತ ವಿವಿಧ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ದಿನಿಕ (01.04.2015 ಕಲ್ಪಿಸುವಂತೆ)

ಕ್ರಮ	ವ್ಯಕ್ತಿ	ಕರಕೃಷಿ ಕೆಲಸ	ಪ್ರಭೇದ	ಮರಣರಹಿತ ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರಮಾಣ	ಮೊತ್ತ	ಶೇಕಡೆ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಮೆಕ್ಕೆಬೀಜ	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ		182.58	201,278.00	4
		ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಾರಾಟ ಮಹಾಯಂತ್ರಾಲಯ		18,684.50	20,464,850.00	490
		ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇಲಾಖೆ		2,989.51	3,248,483.00	61
ಒಟ್ಟು				21,777.01	23,954,711.00	561
2	ಧಾನ್ಯ	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ	ಸಾಮಾನ್ಯ	525,748.31	715,012,701.60	9,050
		ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಾರಾಟ ಮಹಾಯಂತ್ರಾಲಯ	ಸಾಮಾನ್ಯ	41,479.00	51,890,080.00	555
		ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇಲಾಖೆ	ಸಾಮಾನ್ಯ ಗ್ರೇಡ್-ಎ	654,038.11	854,531,829.62	1,450
ಒಟ್ಟು				1,237,569	1,683,426,145	13,509
3	ರಾಸಿ	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ		1,082,733.05	2,171,506,140.50	19,820
		ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಾರಾಟ ಮಹಾಯಂತ್ರಾಲಯ		190,862.50	381,725,050.00	6,185
		ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇಲಾಖೆ		82,932.05	165,864,050.00	1,851
ಒಟ್ಟು				1,359,547.62	2,719,095,240.50	27,856
4	ಮಳೆಬೀಜ	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ		4,083.56	11,461,188.00	160.00
		ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಾರಾಟ ಮಹಾಯಂತ್ರಾಲಯ		54,716.50	133,985,910.00	1,796
		ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇಲಾಖೆ		8,620.24	19,849,552.00	156
ಒಟ್ಟು				68,399.10	157,297,690.00	2,112
ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ				2,687,284.16	4,583,772,986.20	49,038

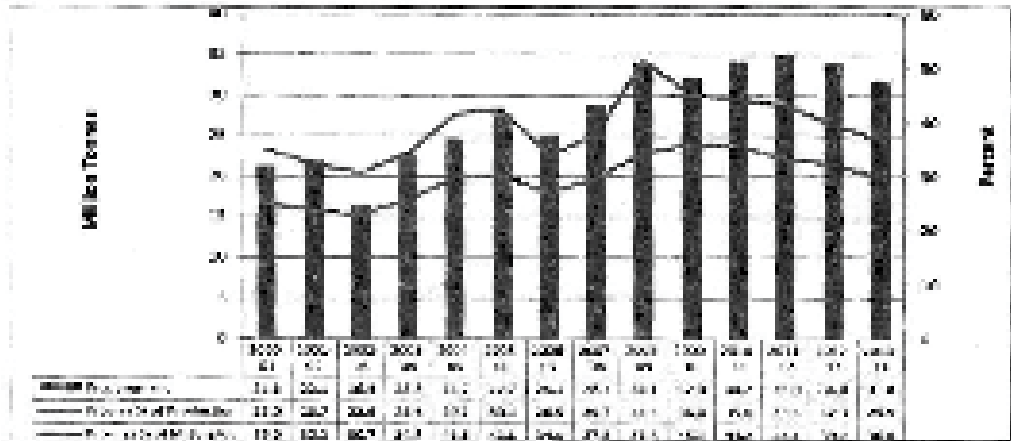
Karnataka State Agricultural Marketing Board
Particulars of amount released to different procurement agencies from Revolving Fund and Procurement details during 2013-14 and 2014-15 (up to 15th September 2014)

Sl. No	Name of agency	Name of the Commodity	MAP + Incentive By GOK	Amount Released (Rs. in Crores)	Quantity Procured (In Lakh qtls)	Value of the commodity Procured (Rs. in Cr.)	No of Beneficiaries
1.	KPCSC, KSCMP, KSWC	Maize	Rs. 1.0/mtl.	470.00	71.38	934.82	66669
		Paddy (Coarse)	Rs. 1.10 + 250pl.		22.92	366.75	31582
2.	KOF	Groundnut	Rs.4.00/qtl.	10.00	0.89	35.46	3093
		Sunflower	Rs.3.00 ⁺ qtl		0.36	13.38	1764
3.	TUR BOARD	Tea	Rs.6.00 ⁺ 300qtl.	137.00	2.51	128.51	15142
4.	HOPCOMS, Davanagere	Tobacco	Rs. 300 ⁺ qtl.	7.00	2.10	6.31	6283
5.	KSCMP	Bengalgram	Rs.1.00 ⁺ per qtl.	10.00	1.41	43.77	3785
6.	KPCSC	Paddy (White incentive)	Rs. 1.10 + 250	0.44	0.99	-	1690
7.	KSCMP	Copra	Rs. 5.00+1000	80.00	2.95	151.97	33211
8.	DC, Chamrajnagar	Coconut	Rs. 125	0.25	-	-	-
9.	DC, Ramanagar	Coconut	Rs. 125	0.25	-	-	-
	Total			714.94	105.51	1717.97	163782

Demand-Supply and Procurement Operations

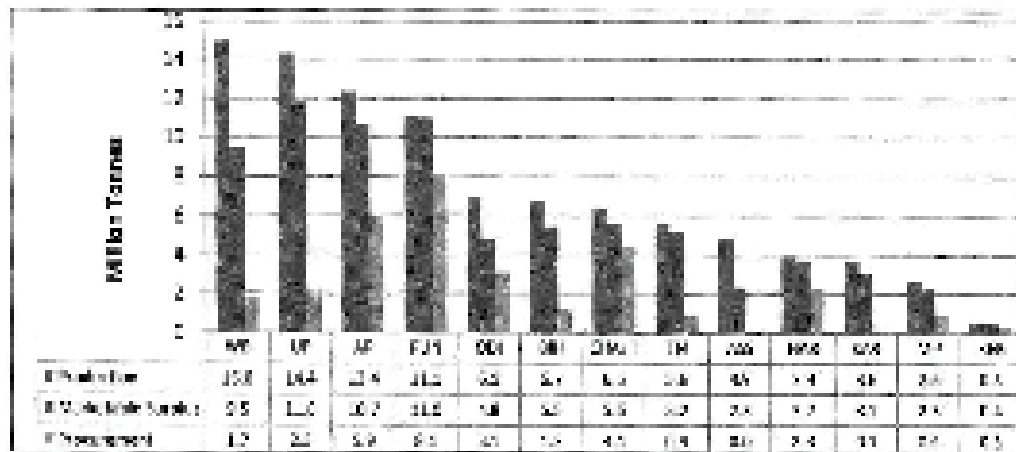
Chart- 2.2: Rice Procurement as Percent of Production & Marketed Surplus, 2003-04 to 2013-14

Source: DSS, DPC, Agricultural Statistics and Glossary, 2014
 Note: MSP values in ₹/qu. 2012-13

2.5 Out of 14 kharif crops for which the Government fixes MSPs, actual procurement is done mainly for only two crops viz. paddy and cotton. Chart-2.3 depicts state wise production, marketed surplus and procurement of rice.

Chart- 2.3: State wise Rice Production, Marketed Surplus and Procurement, TE 2013-14

Source: DSS, DPC, Agricultural Statistics and Glossary, 2014
 Note: Marketed Surplus, % of Production and actual procurement figures are based on MSP at AIP

2.6 Eastern belt of the country gets neglected insofar as procurement of rice is concerned. For instance, there was almost negligible procurement of rice in Assam during TB 2012-13, even though it contributed 4.6 percent of the total rice production. The situation in other eastern states such as Bihar, West Bengal is somewhat better than that of Assam but not good enough, when these states are compared with Punjab where 24.2 percent of rice was produced, against its procurement of 11.3 percent during the corresponding period (Charts-2 (a) and (b)). The achievement of pricing policy (MSP) can achieve its objective only if it is backed by strong procurement machinery in all states. Therefore, the perennial shortness in procurement has to be corrected on priority.

Chart-2A: Share of Major States in Rice Production and Procurement, TB 2012-13

Chart-2A (a) Rice Production

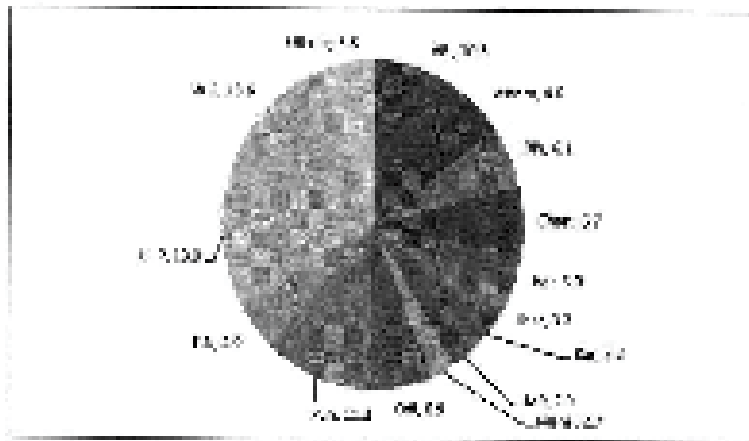
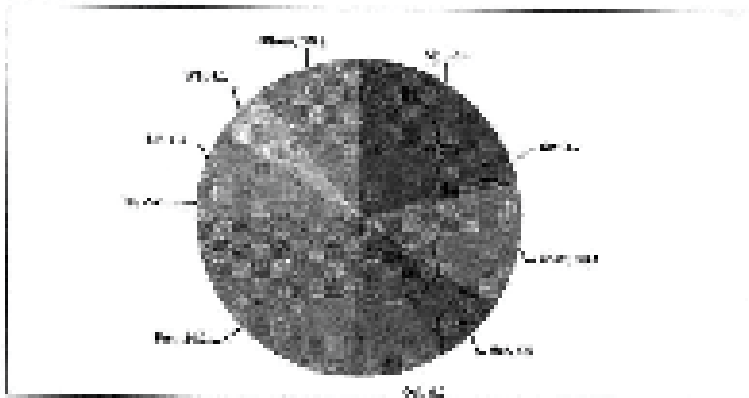

Chart-2A (b) Rice Procurement

Source: IAS and ICZ

Demand-Supply and Procurement Operations

NATIONAL POLICY

FOR THE PROMOTION OF FARMER PRODUCER ORGANISATIONS

PREAMBLE

Collaboration of producers, especially small and marginal farmers, into producer organisations has emerged as one of the most effective pathways to address the many challenges of agriculture but even importantly, improved access to investments, technology and inputs and markets. Department of Agriculture and Cooperation, Ministry of Agriculture, Govt. of India has identified farmer producer organisation registered under the special provisions of the Companies Act, 1956 as the most appropriate institution form around which to mobilize farmers and build their capacity to collectively leverage their production and marketing strength.

This policy document is issued to serve as a reference and guide to Central and State Government agencies which seek to promote and support Farmer Producer Organisations, especially producer companies and link them to benefits under various programmes and schemes of the Central and State Governments.

1. **VISION:** To build a prosperous and sustainable agriculture sector by promoting and supporting member-owned producer Organisations that enable farmers to enhance productivity through efficient, cost-effective and sustainable resource use and realize higher returns for their produce through collective action supported by the government, and fruitful collaboration with academic research agencies, civil society and the private sector.

2. **MISSION**

- 2.1 To promote economically viable, democratic and self-governing Farmer Producer Organisations (FPOs)
- 2.2 To provide support for the promotion of such FPOs by qualified and experienced Resource Institutions

(FPO)

- 2.3 To provide the required assistance and resources - policy, action, inputs, technical knowledge, financial resources, and infrastructure - to strengthen these FPOs
- 2.4 To remove hurdles in enabling farmers access the markets through their FPOs, both as buyers and sellers
- 2.5 To create an enabling policy environment for investments in FPOs to leverage their collective production and marketing power.

3. **SCOPE AND COVERAGE**

- 3.1 The provisions of this Policy will apply equally to FPOs already registered either under the Companies Act and under various central and state cooperative society laws and those FPOs which will be registered subsequent to the issue of this Policy.
- 3.2 The main qualifying criterion for an FPO to attract benefits under various schemes and programmes of the Central and State Government is that a member body registered and administered by farmers and the organisation must be focused on activities in the agriculture and allied.

4. **SUPPORT FOR PROMOTION OF FPOs**

- 4.1 The formation and development of FPOs will be actively encouraged and supported by the Central and State Governments and their agencies, using financial resources from various Centrally-sponsored and State-funded schemes in the agriculture sector agencies. This goal will be achieved by creating a coalition of partners by the concerned promoter body, including civil society and NGOs, research organisations, consultants, private sector players and any other entity which can contribute to the development of strong and

<p>single producer owned FPOs.</p> <p>4.2 Detailed guidelines for the promotion of FPOs, including methodology of selecting Rs. budgets and regulatory processes are enclosed in this Policy. These are meant to guide the Central and State Government agencies engaged in FPO promotion and provide a detailed roadmap to achieve the vision of building FPOs, especially if funds under Central schemes are being used to promote FPOs. However, State Governments are free to develop their own independent guidelines to support FPOs if they are using State budgetary funds for the same.</p>	<p>operations for various crops.</p> <p>5.6 DAC and its designated agencies will work with NABARD and other financial institutions to direct short and medium term credit for working capital and infrastructure investment needs of FPOs. DAC will also work with all relevant stakeholders to achieve 100% financial inclusion for members of FPOs and link them to Kisan Credit Cards.</p> <p>5.7 DAC will work with Ministry of Corporate Affairs and other stakeholders to further clarify and strengthen provisions of the law relating to the registration, management and regulation of FPOs with view to fostering fast paced growth of FPOs.</p>
<p>5. ROLE OF CENTRAL GOVERNMENT INSTITUTIONS IN SUPPORTING FPOs</p>	<p>6. ROLE OF STATE GOVERNMENT INSTITUTIONS IN SUPPORTING FPOs</p>
<p>5.1 Department of Agriculture and Cooperation (DAC), Ministry of Agriculture, Govt. of India will act as the <u>nodal agency</u> for the development and growth of FPOs.</p>	<p>6.1 Besides encouraging State Governments to take up formation of FPOs on a large scale through Central sponsored and State-financed programmes and schemes, DAC suggests the following steps to be taken by State Governments to support and strengthen FPOs:</p>
<p>5.2 Small Farmers' Agribusiness Consortium (SFAC), a Society under DAC, will be the designated agency of DAC to act as a single-window for technical support, training needs, research and knowledge management and to create linkages to investments, technology and markets. SFAC will provide all-round support to State Governments, FPOs and other entities engaged in promotion and development of FPOs. In particular, SFAC will create sustainable linkages between FPOs and inputs suppliers, technology providers, extension and research agencies and marketing and processing players, both in the public and private sectors.</p>	<p>6.1.1 By declaring FPOs of par with cooperatives <u>regulated under the relevant State legislation</u> for all benefits and facilities that are extended to member-owned institutions from time to time.</p> <p>6.1.2 By making provisions for entry issue of licenses to FPOs to trade in inputs (seed, fertilizer, farm machinery, weedicide etc.) for use of their members as well as routing the supply of agricultural inputs through FPOs of par with cooperatives.</p>
<p>5.3 The mandate of National Cooperative Development Corporation (NCDC) will be expanded to include FPOs in the list of eligible institutions which receive support under the various programmes of the Corporation.</p>	<p>6.1.3 By using FPOs as producers of certified seed, seedlings and other planting material and extending production and marketing subsidies on par with cooperatives.</p>
<p>5.4 NAFED will take steps to <u>include FPOs</u> in the list of eligible institutions which act on its behalf to undertake price support purchase operations.</p>	<p>6.1.4 By suitable amendments in the APMC Act to allow direct sale of farm produce by FPOs of the farm gate through FPO owned procurement and marketing centres and for <u>working control</u> formed in arrangements between FPOs and bulk buyers.</p>
<p>5.5 DAC will work with Food Corporation of India (FCI) and State Governments to encourage them to include FPOs as procurement agencies under the Minimum Support Price (MSP) procurement</p>	
<p>FOCUS 5: NEEDS-BASED AND ROL-HELPER FUTURE'S COOPERATIVE</p>	<p>FOCUS 6: COOPERATIVE-DRIVEN AND ROL-HELPER FUTURE'S COOPERATIVE</p>

- 6.1.5 By appointing FPOs as procurement agents for MSP operations for various crops.
- 6.1.6 By using FPOs as implementing agencies for various agricultural development programmes, especially R5V7, R5M, ADVA etc. and extending the benefits of Central and State funded programmes in agriculture to members of FPOs on a preferential basis.
- 6.1.7 By linking FPOs to financial institutions like cooperative banks, State Financial Corporations etc. for working capital, storage and processing infrastructure and other investments.
- 6.1.8 By promulgating state level policies to support and strengthen FPOs to make them vibrant, sustainable and self-governing bodies.

7. MISCELLANEOUS

- 7.1 DVC will issue updates to this Policy Statement and Subsidies from time to time as required.
- 7.2 Copies of the document will be placed on the DVC, EFAC, NCCO, NAFFCO and State Government websites and also translated into all official languages for wide publicity and information.

GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF AGRICULTURE
NATIONAL COMMISSION ON FARMERS

SERVING FARMERS AND SAVING FARMING

Fifth and Final Report, 4 October 2006

Jai Kisan : Revised Draft National Policy for Farmers

The first draft of this policy was presented to the Union Minister for Agriculture and Food on 13 April 2005. Since then, the draft policy has been discussed widely throughout the country with the principal stakeholders. Based on their inputs, the present revised draft has been prepared. NCF requests that this draft, after being examined by the Government of India, may be put up, with such changes as deemed appropriate, to the National Development Council (NDC) for consideration and adoption. After obtaining the NDC concurrence, the draft policy may be placed before the Parliament for consideration. The final policy statement may be adopted on August 15, 2007 which marks the 60th anniversary of what Jawaharlal Nehru said, "India's Trust with Destiny". We are confident that if our hardworking farm women and men are assisted on the lines proposed in this draft policy statement, they will ensure a glorious destiny for the country in the field of agriculture and food security.

M S Swaminathan
(Chair)

R B Singh
(Member)

Y C Nanda
(Member)

Anil Sinha
(Member-Secretary)

Abul Kalam Azam
(Member-Part time)

Jagdish Pradhan
(Member-Part time)

R L Pille
(Member-Part time)

Chanda Nishkar
(Member-Part time)

(who also constitute the majority of consumers) and the urban consumers get a fair deal. Due care should be taken of the cost escalation after the announcement of the MSP in its operationalisation. The Government should procure the staple grains needed for the PDS at the price private traders are willing to pay to farmers. Thus, the procurement prices could be higher than the MSP and would reflect market conditions. The MSP needs to be protected in all the regions across the country.

- ii) The food security basket should be widened to include the crops of the dry farming areas like bajra, jowar, ragi, minor millets and pulses. The PDS should include these nutritious cereals and pulses purchased at a reasonable MSP. This will be a win-win situation both for the dryland farmer and the consumer. We will witness neither a second green revolution nor much progress in dryland farming unless farmers get assured and remunerative prices for their produce.
- iii) Both universal PDS and enforcing MSP throughout the country for the selected crops are essential for imparting dynamism to agriculture.

1.5.10.7 The Commission on Agricultural Costs and Prices (CACP) should be an autonomous statutory organization with its primary mandate being the recommendation of remunerative prices for the principal agricultural commodities of both dry-farming and irrigated areas. The MSP should be at least 50% more than the weighted average cost of production. The "net take home income" of farmers should be comparable to those of civil servants. The CACP should become an important policy instrument for safeguarding the survival of farmers and farming. Suggestions for crop diversification should be preceded by assured market linkages. The Membership of the CACP should include a few practising farm women and men. The terms of reference and status of the CACP need review and appropriate revision.

No. 16-15/1011-Py I
Government of India
Ministry of Consumer Affairs, Food & Public Distribution
Department of Food & Public Distribution

South Block, New Delhi
Date: June 17, 2014

To
Mr. P. Udaya Krishna Rao,
Off. Secretary,
Government of Karnataka
Department of Food & Public Distribution
Vijaya Nagar,
Bengaluru-56001

J. K. S. Chaudhary
Joint Secretary

Subject: Declaration of surplus by some State Governments over and above MSP - Change in policy of procurement for Control Pool - Reg.

Sr.

The Government of India, on the basis of recommendation of CAGP, on various Minimum Support Price (MSP) for wheat and coarse millets, paid to assure reasonable prices to the farmers. It has been observed that some of the State Governments are consequently buying over and above the MSP. Under you will appreciate that such declaration of bonus by the State Government shows the realist of consumer, commodity and distribution surplus in the market in the State. This also introduces possibility for introduction

2. In view of above a letter had been sent that in case of surplus MSP State declares bonus for wheat or coarse from RWS 2014-15 and RWS 2015-16 onwards. The Central Government will limit the procurement for Control Pool to the extent of requirements of foodgrains for FPLS/OTWS shortfalls of that State and will ensure procurement and distribution entirely by the State Government accordingly. FCI may acquire any additional quantity of foodgrains from the State Government as surplus for augmenting its stocks elsewhere, but it would not be under any compulsion to do so. The State Government will be responsible for the disposal of any surplus quantity produced in the State over and above into country and bear the financial burden of the same.

3. Further with regard to non-MSP States, it has been decided that if a State announces bonus over and above MSP, the FCI will not take care in MSP operations in the State concerned and State agencies will have to utilize resources for take care of entire MSP operations in the State on their own including the arrangements to be made for storage of produce/foodgrains. On request of such States, FCI in consultation with the Department of Food and Public Distribution will decide as to how much stock of wheat or rice it should acquire from the concerned State in a particular season and will restrict its Central Pool procurement to that extent during rest of the surplus stocks to be disposed off by the State Government concerned at its own risk and cost.

4. Receipt of this letter may kindly be acknowledged.

Yours faithfully,

J. K. S. Chaudhary
Joint Secretary (F&PD)
Tel. No. 2346945/6
Fax No. 2346944/5

सुधीर कुमार
Sudhir Kumar

सचिव
भारत सरकार
उपभोग, खाद्य और जन स्वास्थ्य विभाग, भारत
एन एच कार्यालय, किराने विभाग
एन १००, नई दिल्ली-११० ०११
Secretary
Government of India
Ministry of Consumer Affairs,
Food & Public Distribution
Department of Food and Public Distribution
Krishi Bhawan, New Delhi-110 001

D.O. No.7-1/2014-Py III
19th November 2014

My dear *Shri Ravikumar*

Kindly refer to your D.O. No. FC5/66/RPR/2014 dated 19.11.2014. The Government wants to promote procurement of coarsegrains, which are called 'Nutri cereals' by Dr. MS. Swaminathan. It has to be kept in mind that the procured coarsegrains are used for TPDS. For this purpose, the procurement guidelines now provide that procured quantity should be distributed on priority to the beneficiaries and the combined allocation of wheat and rice shall stand automatically reduced to that extent.

2. If there is no requirement of maize for PDS in Karnataka, it will not be procured as part of price support operations supported by the Department of Food & Public Distribution. If the State Govt. wants to procure maize on their own, they are free to do so.

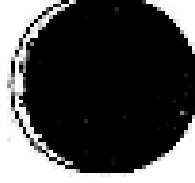
With Regards,

Yours sincerely,

(Sudhir Kumar)

Shri P. Ravikumar,
Addl. Chief Secretary,
Food Civil Supplies and Crs. Deptt.,
Vikasa Soudha,
Bangalore-500 001

SIDDARAIMAIAH
CHIEF MINISTER

VIDHANA SODHA
BANGALORE - 560 001

Date: 19-09-2015

CH/247/ GOI /2015

Dear Shri.Gangwar ji,

I am in receipt of your letter dated 14th September 2015 seeking necessary measures for initiating Minimum Support Prices (MSP) operations in time to safeguard the interest of the cotton growers in the State.

I am directing the concerned to look into the matter for appropriate action before the onset of the new cotton season 2015-16 commencing from 1st October 2015.

With warm regards,

Yours sincerely,

(Siddaramaiah)

Shri.Santosh Kumar Gangwar,
Hon'ble Minister of State for Textiles
(Independent Chair)
Govt. of India,
Udyog Bhawan,
New Delhi-110011.

29-1

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಸಂಖ್ಯೆ:ಕೂ 2453/ರಾಣ(ಬ).2015

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಯೋಜಿತ
ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ
ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ:21.01.2015.

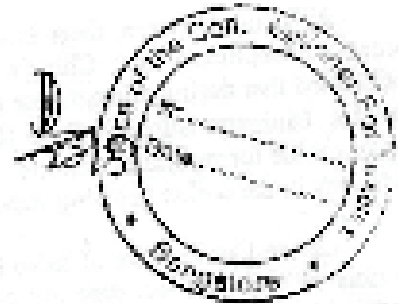
ಇವರಿಗೆ:

ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ಜಾನಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ,
ಬೆಂಗಳೂರು-560 001.

ಇವರಿಗೆ:

ಎನ್ ಆರ್‌ಎಸ್‌ಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ
ನಿರ್ದೇಶಕರು,
ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಜವಳಿ ಇಲಾಖೆ
ಸಿಹಿ ಮಾರಾಟ, ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮತ್ತು
ಸಂರಕ್ಷಣೆ-560 001.

ಮಾನ್ಯರೇ,

ವಿಷಯ: ಪತ್ತಿ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಪತ್ತಿಗ ಕೃಷಿ ಯೋಜನೆ ಹಿತ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ.

Ad HLC

29/1/15

ಮಾಲ್ಯಂಕ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಜವಳಿ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಳಿ ಪಾಂಚ್ಚಾಲಯದ ಮೂಲ
ಸಂಯೋಜಿತವಾದ ದಿನಾಂಕ:05.01.2015ನಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ
ಪತ್ತಿಗ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಬಂದಿದೆ. ಸದರಿ ಪತ್ತಿಗ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ
ಕಾರ್ಯನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಜವಳಿ ಇಲಾಖೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ
ಕಾರ್ಯನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕಾರ್ಯನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕಾರ್ಯನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ.

29/1/15

29/1/15

ಇವರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಜವಳಿ ಇಲಾಖೆ
ಬೆಂಗಳೂರು-560 001
ಸಂಖ್ಯೆ: 676
ದಿನಾಂಕ: 29/1/15

ಶಿವು ಇಲಾಖೆಗೆ,

(ಹಿರಿಯರಿಯಾಡು)

ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ(ಜವಳಿ),
ಜಾನಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ.

ಜಿ | 2453 | 13/01/15

No. L-15/2014-Cotton
Government of India
Ministry of Textiles.

Udyog Bhawan, New Delhi,
Dated the 5th January, 2015.

To

Chief Secretaries,
(Andhra Pradesh, Telangana, Karnataka, Tamil Nadu, Rajasthan, Odisha, Maharashtra, Punjab,
Haryana and West Bengal)

Sir,

As you are aware, there is a cotton surplus situation in the country this year due to the recent developments like China's decision to offload its substantial stock of cotton. It is anticipated that during current year supply will be in excess of demand, which would necessitate sizeable Minimum Support Price (MSP) operations. Presently the international prices are also not favorable for resuming exports. As a result, the minimum support Price (MSP) operation is underway in the cotton growing states, where domestic prices are touching MSP levels.

2. Cotton Corporation of India (CCI) is procuring cotton from more than 340 centres in 92 districts of India. As an % out of total arrival of 133 lakh bales, 36 lakh bales have been procured by CCI under MSP. However, cotton farmers are feeling the impact as the market price of cotton was much higher due to Government demand and market conditions in recent past years. This has been reflected in discontentment among cotton growers in several parts of the country.

3. It is learnt that Government of Gujarat has recently announced a package for farmers at an outlay of Rs. 1100 crores, covering support for 50% of the interest burden of farmers for the loans taken from either District co-operative bank or Nationalized bank as well as sharing 50% of farm irrigation electricity bill dues of cotton farmers to the tune of Rs 500 Crores.

4. This is for your kind information. You may consider taking action on similar lines to address the distress of cotton farmers in your State.

As 18/1/15
Joint Secretary
Cotton

Yours faithfully,

(Sd/Anand)
Joint Secretary

Copy to:

PS to MD&T (DC)

PS to Secretary (Textiles)

20/1/15
OS (Textiles)

ಸಂಜಯ್ ಕುಮಾರ್ ಪಾಂಡೆ, ಎಂ.ಎ.ಸಿ.
 ಸಚಿವ
 Sanjay Kumar Panda, IAS
 Secretary

ಸರ್ಕಾರದ ಚಿಹ್ನೆ

ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ
 ಕಚೇರಿ
 ಸಚಿವರ ಕಛೇರಿ, ನೆ.ವಿ.ಸಿ. (0001)
 GOVERNMENT OF INDIA
 MINISTRY OF TEXTILES
 GOVERNMENT SECRETARIAT

H.O. No. 171/2014-Cotton

09th September, 2015

As you are aware, the Cotton Corporation of India (CCI) Limited, a Central Public Sector Undertaking under the Ministry of Textiles, undertakes Minimum Support Price (MSP) operation as per Government of India decision with active support of the State Government (3) for safeguarding interest of the cotton growers.

2. As CCI does not have requisite administrative machinery and facilities for undertaking the operation in all States, active support and co-operation of the State Government concerned has been solicited for undertaking the operation in a cost effective and flawless manner.

3. Keeping in view the experience of undertaking MSP operation in your state in the last cotton season, it is deemed necessary to take advance action for moderating the operation as per Government decision with the starting of the cotton harvest season to more effective manner keeping in view the following:

- (i) The produce of cotton should be procured directly from the growers avoiding any middlemen, which will ensure passing of the best possible price of produce to the growers.
- (ii) The format of receipts issued by the Agricultural Produce Market Committees (APMC) may be suitably updated, bank account details like name of bank, account number, BIC code and Author Card/any other photo identity card number of cotton farmers, so as to facilitate transfer of the amount directly into the bank accounts of the farmers on line.
- (iii) Location of the purchase centres for MSP operation in the District in the last season may be reviewed and in case any change is required, in the District same may be indicated keeping in view the fact that State Government shall have to provide required administrative and infrastructural support to CCI for keeping the administrative expenditure to the lowest minimum. Opening of new Centres may be considered only under exceptional and unavoidable cases.
- (iv) With a view to get a better value, the growers may be guided for avoiding contamination due to use of jute gunny bags and other foreign material while bringing cotton to the purchase centre. CCI has been advised to undertake awareness generation programme in this regard and through suitable audio visual means with help of the concerned officers of the State Government.

4. In this connection, I would request you to consider holding a review meeting with concerned officials from the State Government including District Collectors of the Cotton growing districts, APMC officials as well as Central agencies including CCI to finalise the arrangements and action to be taken by various organizations. I am requesting CMD, CCI and Joint Secretary Ministry of Textiles, dealing with the subject to get in touch with Concerned Officers of the State Government and attend the meeting with relevant details.

5. Looking forward to your active support in this endeavor,

Yours sincerely,

(S.K. Panda)

The Chief Secretary

Govt of Andhra Pradesh/ Telangana/ Karnataka/ Tamil Nadu/ Rajasthan/ Gujarat/
Maharashtra/ Haryana/ Punjab/ Chhatis

Copy for information and necessary to:

1. The Joint Secretary (Ms Anu Garg), Ministry of Textiles
2. CMD, Cotton Corporation of India Ltd, Mumbai

Copy for favour of information to:

Private Secretary to MOST (PC)

14. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು(ಹಣೆಂ),ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	ಸಹಾಯಕರು
--	---------

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳ
ಮತ್ತು ಉಪರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

(ತೋಟಗಾರಿಕೆ,ಬಾಲ್ ಬಾಗ್,ಬೆಂಗಳೂರು)
ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ

ಇವರಿಗೆ:

- 1) ಮಹಾಲೇಖಪಾಲರು(ಎ & ಇ)/(ಹ & ಎಸ್.ಎಸ್.ಎ)/(ಇ & ಆರ್.ಎಸ್.ಎ), ಕರ್ನಾಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- 2) ಉಪ ಕುಲಪತಿಗಳು,ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,ಬಾಗಲಕೋಟೆ.
- 3) ತೋಟಗಾರಿಕೆ ನಿರ್ದೇಶಕರು,ಬಾಲ್ ಬಾಗ್,ಬೆಂಗಳೂರು.
- 4) ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು,ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಂಡಳಿ,ಬೆಂಗಳೂರು
- 5) ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು,ಸಿ.ಪಿ.ಸಿ.ಆರ್.ಬಿ,ಬಿಜ್ಜಿ,ಬೆಂಗಳೂರು.
- 6) ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು,ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,ಬಾಗಲಕೋಟೆ.
- 7) ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು,ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,ಶಿವಮೊಗ್ಗ.
- 8) ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು(ಹಣ್ಣುಗಳು),ಬಾಲ್ ಬಾಗ್,ಬೆಂಗಳೂರು.
- 9) ಅಧ್ಯಕ್ಷರು,ವಾಯವ್ಯ ಅಧಿಕ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ,ಶಿವಮೊಗ್ಗ.
- 10) ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, D.M.P.O. ಬೆಂಗಳೂರು.
- 11) ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಪಿ.ಕಿಶ್ಕುಲಮನಿ,ಸವ್ಯತ್ತ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು(ಹಣ್ಣುಗಳು), ಬಾಲ್ ಬಾಗ್, ಬೆಂಗಳೂರು (ತೋಟಗಾರಿಕೆ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮೂಲಕ).
- 12) ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಹಂಚು ನಿರ್ದೇಶಕರು(ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳು),ಬಾಲ್ ಬಾಗ್,ಬೆಂಗಳೂರು.
- 13) ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು(ಹಣೆಂ),ಶಿವಮೊಗ್ಗ.
- 14) ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು(ಹಣೆಂ),ಉತ್ತರಬೆಂಗಳೂರು.
- 15) ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು(ಹಣೆಂ),ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.
- 16) ಮಾನ್ಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಮೀರುಕಟ್ಟೆ ಸಚಿವರ ಅಪ್ಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,ನಿಧಾನ ಸೌಧ,ಬೆಂಗಳೂರು.
- 17) ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ರವರ ಅಪ್ಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ.
- 18) ಸರ್ಕಾರದ ಉಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ರವರ ಅಪ್ಪ ಸಹಾಯಕರು,ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ.
- 19) ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೃಷಿ ರಕ್ಷಾ ಕಡತ.

The consensus that emerged regarding Essential Features of the proposed Arecanut Board is presented below:

1. The Board should have its jurisdiction of entire country and hence be enacted by the Parliament.
2. It should be in line with Coffee Board or Rubber Board with equal stake between GOI and GOK with regard to policy formulation, decision making, program execution, corpus fund contribution and appointment to key positions, technical as well as nontechnical staff.
3. At the Centre it should be under the control of either Ministry of Commerce or the Ministry of Agriculture.
4. The Chairman and the technical staff will be appointed by the Centre whereas the appointment of Managing Director, Secretary and administrative staffs will be undertaken by the Govt. of Karnataka.
5. An initial corpus fund of around Rs. 100 crores need to be created and shared by the State and central Governments.
6. Heads of different co-operatives involved in the arecanut cultivation and marketing will be the members representing the farming community from different states.
7. Similarly, organisations that represent traders, processors and exporters will also have adequate representation.
8. Heads of the co-operatives and different organisations will elect one person for the position of Vice Chairman.
9. Care must be taken to see that the powers on all matters related to formulation of policies and programs, administration, financial issues is properly shared between centre and the state on one hand, Chairman and the Vice Chairman on the other, so as to reflect the interests of all stakeholders adequately.
10. In addition to the advisory function, the Board should give equal emphasis to R & D, marketing, business and trade promotion. The issues pertaining to the legal hurdles and recurrent court interventions must find a special focus here.
11. The Head Quarter should be situated in a main areca producing and trading centre preferably in Shivamogga.
12. R & D efforts should focus on alternative uses of arecanut as well as in Nutraceuticals, commercial extraction of tannins, fats and others so as to evolve socially acceptable areca products.
13. A thorough interaction with all the stake holders to seek their opinion is very essential before establishment of the Board. The Karnataka Agricultural Prices Commission will play a proactive role in this regard.

Broader Areas of Policy Research Studies to be Commissioned by the Karnataka Agricultural Prices Commission involving State Agriculture Universities & Public Sector R & D Institutions

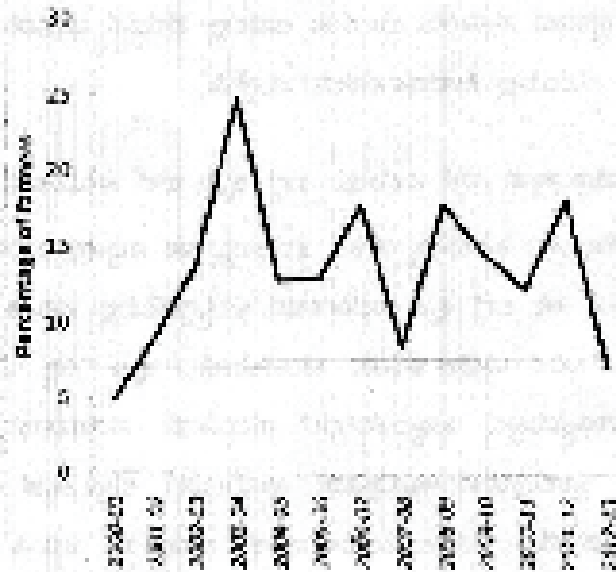
1. **Shift in Cropping Pattern in Karnataka** - Direction of shift in cropping pattern over time and its underlying causes; suggest optimum crop plan with sustainable use of natural resources for different agro-climatic zones to meet the market demand and food security needs such as Annabhagya scheme in the state on one hand, while at the same time avoiding overproduction and glut in the markets on the other (Terms of Reference (TOR) No. 8).
2. **Farm Mechanization** - Adequacy of the current farm mechanisation programs and custom hiring schemes to address human labour scarcity in farming; recommend ways and means to achieve an Optimum Plan with innovative measures such as online aggregation of farm machineries owned by individuals and effective sharing of services (ToR No. 7).
3. **Crop Insurance** - Review of the existing crop insurance schemes including their limitations; scope of the recent Income Insurance Program of GOI; recommend measures to widen the reach of crop insurance schemes to include share croppers and non loanee farmers; propose better design of insurance products to meet the needs of farmers; use of advanced technologies such as satellite imagery /GIS mapping for crop loss estimation at the farm level (Mission of KAPC and Proceedings of KAPC meeting held on 06/01/15).
4. **Price Stabilization Fund** - Exploring means of generating and efficient management of Revolving Fund for price stabilization for major crops of Karnataka. The KAPC has recommended a revolving fund of Rs. 5000 crores with a separate Secretariat to operate it. (ToR No 3).
5. **Analysis of Arrivals, Transactions and Pricing** of main agricultural and horticultural commodities in major **Regulated Markets** in Karnataka; assess reasons for low transactions and sales below MSP within regulated market yards; suggest policy measures to strengthen the agri-marketing system in the light of Karnataka Agriculture Marketing Policy 2013 (ToR No 5 and Duty No 3 & 5).
6. **Statutory Status to MSP** - Assess the scope of assigning **Statutory Status to MSP**; evolve a balanced and integrated price structure towards Fair & Remunerative Price

(FRP) as being done in sugarcane, for all farm commodities in Karnataka (ToR 1 and Duty No 4).

7. **Impact of Climate Change and Natural Calamities** on agriculture - Prediction of supply and prices of farm products Under Uncertainty; suggest measures of mitigation and evolving fair compensation mechanism (ToR No 4).
8. **Analysis of Market Interventions** - Study the procurement and disposal of agricultural commodities through market interventions by the State Government; assess its overall impact on stabilising the market and prices; suggest measures for **cost effective** means of market intervention programme (ToR No. 6).
9. **E-Trading** and Its impacts on **Market Competitiveness** - Price Discovery and price realization by farmers in selected markets of Karnataka; e-trading as a means to achieve Unified Market concept- pros & cons (Duty 8).
10. **Yield Gap Analysis** - Analysis of yield gap in major Agriculture and Horticulture crops in different agro ecological zones of Karnataka and measures to bridge the same (ToR 7).
11. **Marketing of Organic Farm Produce** - Competitiveness in pricing and marketing including easy certification for **Organic Farm Produce** so as to protect the interests of consumers on one hand and benefit the producers on the other.
12. **Marketing of Fruits and Vegetables** - Analysis of present system of marketing of Fruits and Vegetables with special focus on perishables; suggest measures for creation of efficient Supply/Value Chain; measures to arrest violent retail price fluctuations on one hand and enhance producers' share in consumers' rupee on the other; suggest concrete steps in initiating innovative measures like (digital) networking of producers with retail chains, retail traders, consumer groups, restaurants and apartments.
13. Strengthening Fodder based cropping system in Karnataka.

ಈ ಅಭಿಮತ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಕೂಡಲೆ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ನಿರ್ಧಾರವೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ ಒಂದು ವಿಷಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿಯಿತ್ತು.

(i) ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳ ಕವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಏನು ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ ನೋಡಬೇಕೆಂದಿಷ್ಟು ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಕೆಳ ರೈತರೂ ಕೂಡಲೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

ಚಿತ್ರ 4 ಏಕೆ ಏನು ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ ರೈತರ ನೋಡುವಂತೆ (2000-01-2012-13)

- (ii) ನೋಡಬೇಕೆಂದಿಷ್ಟು ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ ಏನಾದರೂ ಏನಾದರೂ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- (iii) ರೈತರಿಗೆ ಈ ಕವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಏನು ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ ನೋಡಬೇಕೆಂದಿಷ್ಟು ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- (iv) ಈ ಏಕೆ ಏನು ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ ನೋಡಬೇಕೆಂದಿಷ್ಟು ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- (v) 2010-11 ರಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂದಿಷ್ಟು ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

೮) ೨೦೦೮-೦೯ ರಿಂದ ಇನ್ನಿತರ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯೋಜನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ ಇತರ ಅನಿರೀಕ್ಷಣೀಯ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ (2014ರ ಯೋಜನೆಯವರೆಗೆ) ಲಾಭಕಾರಿ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ ೨.52 ಲಕ್ಷ ಅಗಿಯುತ್ತದೆ. (ತಾ.ಮಾ.ನಂ-೮)

ಈ ಮೂಲಕ ಹಲವು ಅಂಶಗಳ ದೃಢೀಕರಣದಿಂದ ಲಾಭಕಾರಿ ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಭರವಸೆ ನೀಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು ಅಷ್ಟೇನೂ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿಲ್ಲ ಛೇದಿ ಸಂಘಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತವಾದ ಸೇವೆಯ ಮೂಲಕ ಇತರವು ಭರವಸೆ ಮುಖಾಮುಖಿ ಮಾಡಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ:

1. ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ: ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ವಿಸ್ತೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಿ; ಇದರನ್ನು ತುಂಬಿ ತಿಳಿಸಿ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಅಗ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸೇವಾಕರ್ತೃ ಅಭ್ಯರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಬರುವ ಭರವಸೆಯಾಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯೇ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು, ಹಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅಧ್ಯಯನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಸಹಕಾರಿಗಳನ್ನು. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಇನ್ನಿತರವು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಭವಿಷ್ಯದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೂಲಕ ಸಹಜವಾಗಿ ಇದುವುದು. ಈ ಸಹಾಯ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆ.

2. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟದ ಸಮೂಹ ಕಾಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಸೇವೆಯೇ ಹೊಂದಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗುವುದರಿಂದ ಅಗಿಯುವ ಪ್ರಗತಿ, ಸಾಧನೆ, ಸಾಧಕ ಅಂಶಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಅಭ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.

ಕೆಎಸ್ಸಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ 'ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ಅಗ್ಲಿ ಇರುವ ಸಮೂಹದ ವರದಿ-೨೦೧೪' (Report of the Committee to Review the Implementation of Crop Insurance Schemes in India) ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ವಿಷಯವು ಅಂತರ-ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಅನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣಗಳ ಜಾರಿಯ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದು, ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೂಲಕ ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕೃಷಿ ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. (ಕ್ರಮ: ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ)

3. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಕೃಷಿ / ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಕೃಷಿ ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. (ಕ್ರಮ: ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ)

3. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಕೃಷಿ / ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಕೃಷಿ ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. (ಕ್ರಮ: ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ)

4. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಕೃಷಿ / ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಕೃಷಿ ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. (ಕ್ರಮ: ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ)

5. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಕೃಷಿ / ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಕೃಷಿ ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. (ಕ್ರಮ: ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ)

6. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಕೃಷಿ / ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಕೃಷಿ ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. (ಕ್ರಮ: ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ)

1. ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಾಣಿಜ್ಯದ ಬಾಧ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸುಮಾರು 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಪಾಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಅಂಶವು ಪುನಃ ಸಿಂಪಾಣಿಸಿದ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಬೆಲೆ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಲೆ ಹಂಚಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರುವ ಖಗ್ಗೆ ಬೆಲೆ ಹಂಚಿ ಈ ರೀತಿ ಹಾಸಿಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ವಿಮಲ ಅಪರೈಕಾಣೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿವೆ. ಶೀಘ್ರ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಇದುವೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು. (ಕ್ರಮ: 2015/15/1)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವರದಿಯನ್ನು ಬಿಡುಬಿಡುಮಾಡುವುದಾಗಿ ಸಹ ಮಾನ್ಯರಾದವರುಗಳು.

ಸುಮಲ ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು
ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಅಯೋಗ

ಗೌರವ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವಾಗಿ ವರದಿಯನ್ನು

1. ಮುಖ್ಯ ಕೃಷಿ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರ ಅಪ್ಪ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ನೌಫ. ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರಿಗೆ ರವಾನಿಸುವುದು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿದೆ.
2. ಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಬೆಂಗಳೂರು 2 ಅಧಿವೇಶನ ಅಧಿವೇಶನ ಅಪ್ಪ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ನೌಫ. ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರಿಗೆ ರವಾನಿಸುವುದು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು 3 ಅಧಿವೇಶನ ಅಧಿವೇಶನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿದೆ
3. ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತೇಶ್ ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೃಷಿ.
4. ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ/ಸಚಿವರ ಕಛೇರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಖ್ಯ ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಸುಮಲ ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು

1. ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು, ಕೆಂಪೇಗುಡಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು
2. ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು, ಅಧಿಕಾರಿ ಕಛೇರಿ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜು ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು
3. ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು
4. ಕುಟುಂಬಗಳು, ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷಕರು / ಫಾರ್ಮಾಟ್ / ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪಾಲಿ ವಿಮಲಾಧಿಕಾರಿ ವಿಶ್ವ ವಿಧ್ಯಾನಿಲಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೋಲಾಧಿಕಾರಿ ವಿಶ್ವ ವಿಧ್ಯಾನಿಲಯ, ನಿರೀಕ್ಷಕರು
5. ನಿರೀಕ್ಷಕರು, ಕೃಷಿ/ನಿರೀಕ್ಷಕರು/ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಅಧಿಕಾರಿ/ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂ.
6. ನಿರೀಕ್ಷಕರು, ಅಧಿಕಾರಿ/ಅಧಿಕಾರಿ/ಅಧಿಕಾರಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಭೀಷಣ್, ನಾಗರಭಾಷಿ, ಬೆಂಗಳೂರು / 1 / ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯನಿರೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು-75 / ಭೀಷಣಿಯು ಕೋಲಾಧಿಕಾರಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು/ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು-23
7. ಅಡ್ಡ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಖ್ಯನಿರೀಕ್ಷಕರು, ಕೆಂಪೇಗುಡಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಕೆಂಪೇಗುಡಿ, ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ನಿರೀಕ್ಷಕರು
8. ಮಾನ್ಯನಿರೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು, ಅಧಿಕಾರಿ/ಅಧಿಕಾರಿ/ಅಧಿಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯು, ಕೆಂಪೇಗುಡಿ ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು, ಕೆಂಪೇಗುಡಿ, ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು
9. ಭೀಷಣಿಯು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು ನಿರೀಕ್ಷಕರು (NABARD) ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು-9
10. ಶ್ರೀ ಅಧಿಕಾರಿ/ಅಧಿಕಾರಿ, ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಕೆಂಪೇಗುಡಿ, ಕೆಂಪೇಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

No. 13015/1/2014-Cr.II
MINISTRY OF AGRICULTURE
DEPARTMENT OF AGRICULTURE & COOPERATION

Krishi Bhawan, New Delhi.

Dated the 19th January, 2015

To

Shri Satnam Singh Behru
President
Consortium of Indian Farmers Associations
8/32, South Patel Nagar
New Delhi 110 008.

Subject: Meeting by Hon'ble Agriculture Minister on Crop Insurance on 27th January 2015 - reg.

Sir,

I am directed to say that the Ministry of Agriculture has been implementing various crop insurance schemes since 1965 to insulate the farming community against agricultural risks. An all-risk Comprehensive Crop Insurance Scheme (CCIS) was introduced in 1985 which was replaced with National Agricultural Insurance Scheme (NAIS) w.e.f. Rabi 1999-00 to provide for greater coverage of farmers (loanee and non-loanee), crops (all food & oilseed crops and annual horticultural/commercial crops) and risk commitment (upto 150% of threshold yield), followed by National Crop Insurance Programme (NCIP) in Rabi 2013-14 with the components of Modified National Agricultural Insurance Scheme and Weather Based Crop Insurance Scheme. These schemes have provided insurance against crop loss due to yield fluctuations but did not insure farmers against price fluctuations.

Government is desirous of introducing a new crop insurance scheme to protect the farmers against both yield and price fluctuations. A Farmer Income Insurance Scheme (FIIS) was introduced during 2003-2004 on pilot basis in 22 districts of 14 States but was later dropped. We have, after discussions with State Governments, Insurance Companies and other stakeholders, formulated a new draft 'National Crop Income Insurance Scheme (NCIIS)', a copy of which is enclosed at **Annexure**. The proposed scheme would cover all non-preventable natural perils viz., floods,

inundation, storms, cyclones, hailstorms, landslides, droughts, dry spells and large scale outbreaks of pests/ diseases. The guaranteed income under the scheme would be calculated on the basis of the average yield of the past seven years, indemnity level and reference price. Premium rates will be on actuarial basis and subsidy would be shared equally by the Central and State Government.

It is proposed to discuss the proposed National Crop Income Insurance Scheme with all stakeholders including State Governments & UT Administrations and accordingly, a meeting is scheduled to be held on **27th January, 2015 at 11.00 aM in the J. C. Bose Committee Room (Room No. 142), Krishi Bhawan, New Delhi** under the chairmanship of Shri Radha Mohan Singh, Hon'ble Minister of Agriculture, Government of India.

You are requested to kindly attend the aforesaid meeting to express the view(s) of your organization on the proposed "National Crop Income Insurance Scheme" so that the same could be incorporated therein wherever appropriate before the scheme is finalized. As there is paucity of space, you are requested to depute only one representative from your organization.

Encl.: As above

Yours faithfully,

(Raj Singh)
Joint Secretary (C&C)
Tel. No. 23073384

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಅಧಿಕಾರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
UNDEPUTY SECRETARY TO CHIEF MINISTER

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ವಸತಿಯಡಿ
ಬೀದರ ಹೆಚ್. ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001
CHIEF MINISTER'S RESIDENCE
VIDHANA BHAVANA, BANGALORE-560 001

ಪ್ರವೃತ್ತಿಪತ್ರ ಕೃಷಿ

ದಿನಾಂಕ / DATE: 06/04/2015

ಪತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ: CM / 18463 REP-GEN / 2015

ಮಾನ್ಯರೇ,

ವಿಷಯ: ಕೃಷಿ ಶರಣಿಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ.

ಪ್ರಿಯರೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ.

ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಕೃಷಿ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆ ಕೃಷಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ

ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮಣಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಬಳಿಯ -

ರವರಿಗೆ ಸಂಖ್ಯೆ CM / 18463 / REP-GEN / 2015, ದಿನಾಂಕ 01/04/2015

ರವರ ಮಾಹಿತಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೃಷಿಯ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ

ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ನೀಡುವುದು.

ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಕೃಷಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ

(ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಿ)

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಅಧಿಕಾರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಶ್ರೀ: ಡಾ.ಬಿ.ಎಂ.ಪ್ರಕಾಶ್ ಕುಮಾರ್, ಕೃಷಿ ಅಧ್ಯಯನ

ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿ, ವಹಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಬೆಂಗಳೂರು-560001.

ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ

(Karnataka Agricultural Prices Commission)

ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು 2013-14ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದ ಪ್ರಸ್ತಾಪದನ್ವಯ, ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಷ61ಕೃಎಇ 2013, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿ: 31/01/2014 ರಂತೆ 10 ಷರತ್ತು ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆ, 10 ಕರ್ತವ್ಯ ಸಾಧನ ರಚನೆಗಳಂತೆ ಓರ್ವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಐವರು ಸದಸ್ಯರಿರುವ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ'ವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು.

ದೃಷ್ಟಿಕೋನ:

ರೈತರಿಗೆ ಗ್ರಾಹಕರ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಪಾಲು ಖಚಿತ ಪಡಿಸುವುದು, ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆ, ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಗತ್ಯಗಳ ಪೂರೈಕೆ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಮುಖ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳು:

ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮೂಲ ನೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದು, ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಯೇತರ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸುವುದು, ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 'ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ', ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಣ್ಯಾಸಕ್ತ ಜೌಕಾಲಿ ನಾಮಧ್ಯೇಯ (Collective Bargaining Power) ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸುಧಾರಣೆ, ಬೆಲೆ ವಿಮೆ, ಇ-ವ್ಯಾಪಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಗಳ ರೈತರ ಸಹಿತ ಕಾಪಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ ಧೈಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವಿಳಾಸ: ಕೃಷಿ ಆಯುಕ್ತರ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಆವರಣ,

ಶೇಷಾದ್ರಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001

ಫೋನ್: 080-22115496, ಇ-ಮೇಲ್: agripricecommission@gmail.com

ಜಾಲತಾಣ: www.kapricom.org